

รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว
ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

นายรอง ปัญสังกา
นางนัจรีภรณ์ ทุมสงคราม
นางสาวกิ่งนภา สกุดตั้ง
นายประวิทย์ น้อยบัวทอง
นายวีระเดช มณีนพ
นางพิมพ์า ผิวพันธมิตร
นางสาวดุษฤดี อุปฮาด
นางหทัยชนก กัลป์ชัย
นางสาวธณัฐชา ปัญสังกา
นางสาวสาวเจนจิรา แสนดี

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย
จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
ในโครงการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมแลกเปลี่ยน สพฐ. ประจำปีงบประมาณ 2561

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ท่าน ดร.บุญรักษ์ ยอดเพชร ท่านดร.สุเทพ ชิตยวงษ์ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ และท่าน ดร.อโณทัย ไทยวรรณศรี ผู้อำนวยการสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้วยระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณ ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรที่พระราชทานศาสตร์พระราชานี้ อันมีคุณค่าให้กับปวงชนชาวไทยได้น้อมเกล้า น้อมกระหม่อมไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

ขอขอบพระคุณ ดร.วีระพงษ์ อุ่มพานนท์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1 ดร.จันทน์ ศรีมังกร ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ รวมทั้งนางกัญญาณัฐ สิมสวัสดิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเพี้ยช้างพิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญที่ให้คำปรึกษา แก้ไข ปรับปรุงเครื่องมือ ให้คำแนะนำและเสนอข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ คณะผู้วิจัยรู้สึกประทับใจและซาบซึ้งในความกรุณาจากทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง ขอขอบพระคุณ คณะผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 ที่ช่วยให้การดำเนินการเก็บข้อมูลบรรลุตามวัตถุประสงค์ ทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สุดท้ายคุณงามความดีทั้งปวง และประโยชน์ที่เกิดจากการศึกษาวิจัยนี้ คณะผู้วิจัยขอมอบเป็น เครื่องบูชาแด่ครูอาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชา ตลอดจนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พี่น้องและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในวิทยานิพนธ์ทุกท่านและหากมีข้อบกพร่องด้วยประการใดๆ คณะผู้วิจัยขอน้อมรับไว้ด้วยความขอบคุณยิ่ง

คณะผู้วิจัย

รอง ปัญส์กา และคณะ. 2562. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว
ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเลย เขต 1

บทคัดย่อ

รายงานการวิจัยรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพ ความต้องการและแนวทางพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน 2) สร้างและพัฒนา รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียน สีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน และ 3) เพื่อทดลองใช้และประเมิน รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ **ขั้นตอนที่ 1** ศึกษาสภาพความต้องการและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีขาว จำนวนทั้งสิ้น 312 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน **ขั้นตอนที่ 2** การสร้างและพัฒนา รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 2 คน ศึกษาานิเทศก์ จำนวน 1 คน และครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีขาว จำนวน 2 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 7 คน และตรวจสอบร่างรูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ และ**ขั้นตอนที่ 3** ศึกษาผลการทดลองใช้และประเมิน รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน กลุ่มเป้าหมาย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ของโรงเรียนสีขาว ที่ได้รับรางวัลโรงเรียนสีขาว ระดับเงิน จำนวน 3 โรงเรียน คือโรงเรียนขนาดเล็ก 1 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 1 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน จำนวนทั้งหมด 105 คน ตรวจสอบ ความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบประเมิน และแบบทดสอบ

ผลการวิจัย พบว่า 1. สภาพการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง รายการที่ปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ ด้านป้องกัน มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ การเฝ้าระวัง และการค้นหาตามลำดับ และความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราช โดยรวม พบว่า มีความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับมาก และด้านที่ต้องการพัฒนามากที่สุดคือ การบริหารจัดการความเข้าใจรองลงมาคือ การป้องกัน และการค้นหา 2. ผลการสร้างและพัฒนา รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ลักษณะของรูปแบบเป็นการดำเนินงานเชิงระบบ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) โดยมีผลย้อนกลับทุกขั้นตอน ซึ่งกระบวนการพัฒนาประกอบด้วย 1) เข้าใจ ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ (1) รู้จักวิเคราะห์ปัญหา และ

(2) ศึกษาให้ประจักษ์ 2) เข้าถึง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน (1) ใช้หลักการเปิดจากข้างใน (2) แก้ออกจากจุดเล็ก (3) ลงมือทำให้สำเร็จ (4) รู้ขอบเขตภูมิสังคม และ 3) พัฒนา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน (1) ง่าย เหมาะสมเชื่อมโยงแนวทางแก้ไข (2) มีส่วนร่วม เกิดประโยชน์ส่วนรวม (3) รวบรวมนำมาสะท้อนผล (4) เผยให้คนเกิดแรงบันดาลใจ 3. ผลการประเมินรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเหมาะสม อยู่ในระดับมากทุกด้าน ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า ด้านความรู้ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนแต่ละขนาด มีความรู้หลังการพัฒนาสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการใช้คู่มือการใช้รูปแบบ พบว่า โดยภาพรวมมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ รูปแบบการพัฒนา/โรงเรียนสีขาว/ ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

Rong Phunsungka et,al.2019. **The Development Model of School Toward White School Project Follow the King's Philosophy in Sustainable Development Under the Loei Primary Educational Service Area Office 1**

Abstract

The objectives of this research are 1) to study the problems and needs of School toward white school Project follow the King's Philosophy in Sustainable Development 2) to construct and develop the model of school toward white school project follow the King's philosophy in sustainable development and 3)to test and evaluate the development model of school toward white school project follow the King's philosophy in sustainable development The procedure of research and development followed 3 steps: step 1) to study the problems and needs of School toward white school Project follow the King's Philosophy in Sustainable Development. The target group consists of school administrators, teachers who responsible for white school project totally 175 respondents with 12 experts. Step 2) to construction the development model of school toward white school project follow the King's philosophy in sustainable development consists of 2 administrators, a supervisor and 2 (by purposive Sampling) teachers who responsible for white school totally 7 respondents. And examine the model's style by experts. Step 3) To test and evaluate the development model of School toward white school Project follow the King's philosophy in sustainable development, the target group consists of school administrators, teachers and educational persons from 3 schools (1 small-sized school, 1 medium-sized school and 1 large school) which won the silver medals of white school project totally 105 respondents to evaluate appropriateness and feasibility on the development model of school toward white school project follow the King's philosophy in sustainable development. The research instruments consist of questionnaires, evaluating and tests.

The findings were as follow;

1. Overall, the performance was rated at a moderate level. The process was rate at the highest level; the operation was rate at a high level, followed by the school supervisor and understanding. And the needs of the Development of school toward white school Project follow the King's philosophy in sustainable development was rated at a high level, the understanding factor was rated at highest level, followed by the school supervisory and development.

2. The result of using the development model of school toward white school project follow the King's Philosophy in Sustainable Development by the administrators

of Loei Educational Service Area 1, the systemic operation system consists of Input, Process and output, was feed backed in every steps.

The development operation consists of 1) understanding that consists of analyze problems and empirical research 2) accession that consists of exploding within, edit from small point, successfully complete and know the boundary landscape. 3) Development consists of (1) appropriate connected solutions (2) participation and mutual benefit (3) gathering and reflecting results (4) revealing people the inspiration.

3.The evaluation by experts found that the benefit, feasibility, precision and appropriation was rated in high level.

3. The result of the Development model of School toward white school Project follow the King's Philosophy in Sustainable Development by Loei Primary Educational Service Area Office 1, found that government teachers and educational person' post developmental knowledge was increased with statistically significance difference at 0.01 level. Satisfaction level assessment to the model was at high level.

Keywords: The Development Model/ White School Project the King's Philosophy

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. คำถามการวิจัย	4
3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
4. ขอบเขตของโครงการวิจัย	5
5. นิยามศัพท์เฉพาะ	8
6. ประโยชน์ของการวิจัย	11
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
1. ศาสตร์พระราชา : ศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	12
2. การบริหารสถานศึกษา	25
3. ปัญหาเสพติด	30
4. สถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข	37
5. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ	39
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	43
7. กรอบการวิจัย	49
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	50
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพความต้องการ และแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่ ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1	52
ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสี ขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายะลา เขต 1	55

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้ และประเมินรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1	60
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1	64
ตอนที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1	75
ตอนที่ 3 ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน	95
บทที่ 5 สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	96
1. สรุปผลการวิจัย	96
2. อภิปรายผล	101
3. ข้อเสนอแนะ	103
4. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย	104
บรรณานุกรม	105
ประวัติผู้วิจัย	109
ภาคผนวก	111

สารบัญญัตราง

ตารางที่	หน้า
2.1 การสังเคราะห์แนวคิดศาสตร์พระราชา	24
4.1 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพ และความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็น โรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวม	65
4.2 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพ และความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็น โรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริหารจัดการ	66
4.3 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพ และความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็น โรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการป้องกัน	68
4.4 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพ และความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็น โรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการค้นหา	69
4.5 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพ และความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็น โรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการรักษา	70
4.6 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพ และความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็น โรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการเฝ้าระวัง	71
4.7 สรุปสาระสำคัญของความคิดเห็นที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion)	73
4.8 ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์ พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวม	81
4.9 ผลการประเมินร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตาม แนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านความเหมาะสม	81
4.10 ผลการประเมินร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตาม แนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านความเป็นไปได้	83

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.11 ผลการประเมินร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตาม แนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านความถูกต้อง	84
4.12 ผลการประเมินร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตาม แนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1 รูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ด้านความเป็น ประโยชน์	86
4.13 ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์ ที่จะเกิดขึ้นต่อการบริหารจัดการศึกษา ของร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนา สถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวม	88
4.14 ผลการประเมินร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสี ขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านความเหมาะสม	89
4.15 ผลการประเมินร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสี ขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านความเป็นไปได้	91
4.16 ผลการประเมินร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสี ขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านความถูกต้อง	92
4.17 ผลการประเมินร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสี ขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านความเป็นประโยชน์	94
4.18 แสดงผลการเปรียบเทียบความรู้ ในการปฏิบัติงานโรงเรียนสีขาว ตามแนวทาง ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษ เลย เขต 1 ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู	95
4.19 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา และที่มีต่อการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตาม แนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1 (n = 69)	96

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย	9
2.1 ศาสตร์พระราชา เศรษฐกิจพอเพียง	15
2.2 กรอบแนวคิดรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทาง ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน	49
3.1 ขั้นตอนการวิจัยรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทาง ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1	51
4.1 ร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์ พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1	76
4.2 รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์ พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1	80

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 ทรงให้ความสำคัญด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลหรือการพัฒนาคน ด้วยการศึกษาเป็นอย่างมาก โดยทรงพัฒนาทางการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนมาโดยตลอดเพื่อให้การศึกษาแก่ประชาชนอย่างทั่วถึงแม้แต่ผู้ด้อยโอกาสและสถานที่ห่างไกล ทั้งที่เป็นชาวไทยภูเขาหรือประชาชนที่อยู่ในท้องถิ่นชายแดนห่างไกล การคมนาคม โดยพระราชทานพระราชทรัพย์ร่วมสร้างโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเพื่อสอนหนังสือแก่พี่น้องประชาชนเหล่านั้น โดยพระราชทานนามว่า โรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ทรงสร้างโรงเรียนร่มเกล้าในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดารและในพื้นที่ปฏิบัติการของผู้มีอุดมการณ์ทางการเมือง ทรงตั้งโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สำหรับบุตรธิดาผู้ป่วยเป็นโรคเรื้อนและอีกหลายโรงเรียนที่จะช่วยลดความเหลื่อมล้ำในสังคมไทยและช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของพสกนิกร สิ่งที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 ได้ทรงดำเนินการเพื่อพสกนิกรตลอดมาในด้านการพัฒนาคนนั้น เป็นหนึ่งในศาสตร์พระราชา ซึ่งเป็นแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้พระราชทานไว้กว่า 40 ปีที่ผ่านมา เพื่อให้ประชาชนชาวไทยนำไปเป็นแนวทางในพัฒนาตนเองและพัฒนาทรัพยากรบุคคล

ศาสตร์พระราชา เป็นหนึ่งในหลักการที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร ได้พระราชทานเพื่อการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ ของประเทศที่ถือเป็นวิธีการแห่งศาสตร์พระราชาคือ เข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา ทรงมุ่งเน้นการพัฒนาคนว่า ต้องระเบิดจากข้างใน นั่นคือ ต้องสร้างความเข้มแข็งให้คนมีสภาพพร้อมที่จะรับการพัฒนาเสียก่อน มิใช่การนำความเจริญหรือบุคคลจากสังคมภายนอกเข้าไปหา ทั้งที่ยังไม่มีโอกาสเตรียมตัว ทรงใช้หลัก เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา นั่นคือ ก่อนทำอะไรต้องมีความเข้าใจ เช่น เข้าใจภูมิประเทศ เข้าใจผู้คนในหลากหลายปัญหา ทั้งด้านกายภาพ จารีตประเพณี วัฒนธรรม เป็นต้น และระหว่างดำเนินการนั้น ต้องทำให้ผู้ที่เราไปทำงานกับเขาหรือทำงานให้เขานั้น เข้าใจเราด้วย เพราะถ้าเราเข้าใจเขาแต่ฝ่ายเดียว โดยที่เขาไม่เข้าใจเรา ประโยชน์คงจะไม่เกิดขึ้นตามที่มุ่งหวังไว้ เข้าถึงก็เช่นกัน เมื่อรู้ปัญหาแล้ว เข้าใจแล้ว ก็ต้องเข้าถึง เพื่อให้เข้าไปสู่การปฏิบัติให้ได้ และเมื่อเข้าถึงแล้วจะต้องทำอย่างไรก็ตามให้เขาอยากเข้าถึงเราด้วย ดังนั้น จะเห็นว่า การสื่อสารทั้งสองทางทั้งไปและกลับ ถ้าสามารถทำสองประการแรกได้สำเร็จเรื่อง การพัฒนา จะลงเอยได้อย่างดีเพราะจะเป็นการ ตกผลงร่วมกันทั้งสองฝ่ายทั้งผู้ให้และผู้รับ (ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล, 2557 : 3 – 4)

ศาสตร์พระราชา : ศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายการพัฒนาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คือ การพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของคน โดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมให้คนมีความสุข โดยต้องคำนึงถึงเรื่องสภาพภูมิศาสตร์ ความเชื่อทางศาสนา เชื้อชาติ และภูมิหลังทางเศรษฐกิจ สังคม แม้ว่าวิธีการพัฒนามีหลากหลายแต่ที่สำคัญคือ นักพัฒนาจะต้องมีความรัก ความหวังใจ ความรับผิดชอบ และการเคารพในเพื่อนมนุษย์ จะเห็นได้ว่า การพัฒนาเกี่ยวข้องกับมนุษยชาติเป็นเรื่องของจิตใจ (พระราชดำรัสสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, 2555 : 28-29) จากหลักการดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการได้น้อมนำพระราชกระแสพระบรมราชโองการพระราชดำริของ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรเข้าสู่ยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาภายใต้ ศาสตร์พระราชา โดยได้จัดทำนโยบายสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

จังหวัดเลยมีพื้นที่ชายแดนติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ความยาว 197 กิโลเมตร มีแม่น้ำโขง แม่น้ำเหือง และแนวสันเขาเป็นแนวพรมแดนติดต่อกับแขวงไซยะบูลี และ แขวงเวียงจันทน์ ของ สปป.ลาว ปัจจุบันโครงสร้างของครอบครัวมีการเปลี่ยนแปลงไป เช่น ลักษณะ ครอบครัวเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น ความสามารถในการพึ่งตนเองด้านเศรษฐกิจต่ำลง ภาวะหนี้สินแต่ละ ครอบครัวเพิ่มขึ้น ครอบครัวมีปัญหาการหย่าร้างสูง มีการใช้ความรุนแรงต่อสมาชิกในครอบครัวเพิ่มขึ้น การใช้เวลาของคนในครอบครัวแบบพร้อมหน้ากันมีน้อยลง การดูแล บุตรหลานเน้นวัตถุสิ่งของเป็นหลัก มากกว่าการใช้เวลาในการปรึกษาหารือกันขณะที่เด็กอยู่ในกระแสสังคมที่มีทั้งดีและไม่ดี สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ นำเสนอในเชิงล่อแหลม ต้องใช้วิจารณญาณในการรับรู้รับทราบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนกำลังอยู่ในวัย ที่ต้องการต้นแบบ ถ้าขาดการอบรมหรือชี้แนวทางที่ถูกต้องอาจตกเป็นเหยื่อของกระแสสังคมที่หลากหลายและมีพฤติกรรมในเชิงลบได้ ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินชีวิต การรับประทานอาหาร การแต่งกาย ทรงผม กิริยาท่าทาง การพูดจา ตลอดจนถึงสภาพจิตใจที่นิยมความเป็นอิสระเสรี และปัจจุบันรัฐบาลมีนโยบายปราบปรามยาเสพติด อย่างจริงจัง แต่ปัญหา ของผู้ติดยาเสพติดและผู้ค้ายังมีมาก และมีสถิติเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (สำนักงาน จังหวัดเลย, 2561)

ปัญหาการนำเข้ายาเสพติดตามแนวชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ค่อนข้างรุนแรง จังหวัดเลยมีแนวชายแดนติดกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งมีลำน้ำโขงกั้นเขตแดน ประเภทยาเสพติดที่นำเข้าส่วนใหญ่ คือ ยาบ้า กัญชาแห้ง ปัญหาการค้ำและแพร่ระบาด ยังอยู่ในระดับ ปานกลาง มีพื้นที่การค้ำและการแพร่ระบาดในอำเภอวังสะพุง อำเภอเชียงคาน อำเภอเมืองเลย สถานการณ์ ปัญหาด้านการเสพ และผู้ติดยาเสพติดในจังหวัดเลยจากข้อมูลผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลยาเสพติด ในปี พ.ศ. 2561 ตามระบบรายงานระบบติดตามและเฝ้าระวังปัญหาเสพติด ของกระทรวงสาธารณสุข (ระบบ บสต.) มีผู้เข้ารับการรักษา จำนวน 1,576 ราย พบผู้เข้ารับส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 1,416 ราย (89.85 %) ว่ามีการแพร่ระบาดในประชาชนกลุ่มอายุ 18 – 24 ปี มากที่สุดจำนวน 553 ราย (35.09 %) รองลงมาคือกลุ่มอายุ 25-29 ปี จำนวน 322 ราย (20.43 %) และลำดับที่ 3 คือ กลุ่มอายุ >39 ปี จำนวน 234 ราย (14.85 %) ประกอบอาชีพเกษตรกรมากที่สุด จำนวน 502 ราย (31.85 %) รองลงมา ประกอบอาชีพรับจ้าง จำนวน 384 ราย (24.37%) และลำดับที่ 3 คือ กลุ่มผู้ใช้แรงงาน จำนวน 245 ราย (15.55 %) ประเภทยาเสพติดที่ใช้มากที่สุด คือ ยาบ้า จำนวน 1,378 ราย (87.44 %) รองลงมา คือ กัญชา จำนวน 98 ราย (6.22 %) มีผู้เข้ารับการรักษาทั้ง 3 ระบบ จำนวน 1,576 ราย จำแนกเป็นระบบ สมัครงใจ 896 ราย (56.80 %) ระบบบังคับบำบัด 474 ราย (30.10 %) ระบบต้องโทษ 206 ราย (13.10 %) นอกจากนี้ ยังมีกลุ่มเด็กและเยาวชนที่ถูกควบคุมคดี จำนวน 35 ราย เป็นคดียาเสพติด จำนวน 24 ราย (สถานพินิจฯ และข้อหาอื่น ๆ เมื่อทำการคัดกรองตรวจปัสสาวะพบว่ามีสารเสพติดในปัสสาวะเกือบทุกราย จ.เลย) ในคดีลักทรัพย์เด็กอายุต่ำสุด 11 ปี ไม่เกิน 13 ปี จากการสอบถามเด็กและเยาวชนทราบว่า มีรุ่นพี่ ชักชวนให้เสพยาบ้า และหากรายได้ได้รับการประกันตัวจากศาลจะส่งเด็กและเยาวชนเข้าสู่การบำบัด ในระบบสมัครงใจในสถานพยาบาลใกล้บ้าน แต่รายได้ไม่ได้ประกันตัวจะส่งเข้าบำบัดในกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดกรณีคดีสำคัญเด็กและเยาวชนอายุ 17 ปี ถูกจับข้อมาเมียบ้าไว้ใน ครอบครัวโดยผิดกฎหมาย จำนวน 12,687 เม็ด และอาวุธปืน จำนวน 4 กระบอก เหตุเกิดในพื้นที่ อำเภอภูเรือจากการสอบถามทราบว่าเริ่มเสพยาบ้าตอนเรียนอยู่ชั้น ม.1 สาเหตุที่เสพยาบ้าเพราะอยากลอง

พอเรียนอยู่ชั้น ม.2 อายากเสพยาบ้าเพิ่มมากขึ้น เวลาไม่มีเงินก็ไปรับจ้างนำยาบ้ามาจำหน่ายในโรงเรียน เพื่อได้ส่วนต่างมาไว้เสพ และถูกจับกุมส่งตัวเข้ารับการบำบัดในชั้น ม.4 (คณะทำงานเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดเลย, 2561)

การพัฒนาเยาวชนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ห่างไกลจากยาเสพติด สื่อลามกอนาจารเกมออนไลน์ การพนัน และการทะเลาะวิวาท ซึ่งเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่สังคมไม่ยอมรับ ถือเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งดำเนินงาน โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินงานโครงการ สถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2541 ถึงปัจจุบัน โดยบูรณาการแผนงานกับทุกภาคส่วนและระดมทรัพยากรจากทุกหน่วยงานในการจัดทำ องค์ความรู้และประสานงานเป็นกลไกขับเคลื่อนงานในสถานศึกษา ส่งผลให้สถานศึกษาสามารถควบคุม การแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษาและปัจจัยเสี่ยงรอบสถานศึกษาได้ในระดับหนึ่งกลุ่มผู้ค้ายังมีความพยายามเข้าถึงกลุ่มเยาวชนโดยการพัฒนาสูตรยาเสพติด ประกอบด้วยส่วนผสมให้มีรูป รส กลิ่น สี เพื่อให้เยาวชนอยากลอง จำหน่ายตามสถานบริการ สถานบันเทิงและแหล่งมั่วสุมเพิ่มมากขึ้น ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูอาจารย์ และผู้ปกครองจึงต้องระวัง ร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจ ที่จะดำเนินการป้องกันยาเสพติด ในสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข มีความเข้มแข็งและต่อเนื่องอย่างยั่งยืน ตลอดไป

โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข เป็นการดำเนินการตามหลักการและเหตุผล เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน นักศึกษา ให้เติบโตงดงามและเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม ดำเนินวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษา ที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการจัดการศึกษาตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการให้นักเรียน นักศึกษาเป็นคนเก่ง คนดี ดำรงตนให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาของ ศาสตร์พระราชาคือ การพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของคน โดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ให้คนมีความสุข โดยต้องคำนึงถึงเรื่องสภาพภูมิศาสตร์ ความเชื่อทางศาสนา เชื่อชาติ และภูมิหลัง ทางเศรษฐกิจ สังคม สถานศึกษานอกจากจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียน นักศึกษา ได้รับ กระบวนการเรียนรู้แล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากปัจจัยเสี่ยงรอบ สถานศึกษาที่มีพฤติกรรมไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ร้านเกม การพนัน หนีเรียน ทะเลาะวิวาท ก่ออาชญากรรม เป็นปัญหาสังคมที่ผู้ปกครองครูอาจารย์ต้องเข้าไปช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา ไม่ให้มีพฤติกรรมเสี่ยง ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ความคิดการแก้ไขปัญหาตามกระบวนการคิดเป็น แก้ปัญหาเป็นการดำเนินงาน โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ได้ดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่องโดยใช้ แนวคิดและหลักการของ “4 ประสาน 2 คำ” ซึ่ง 4 ประสาน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนครู อาจารย์ ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนนักเรียน นักศึกษา และส่วนของ 2 คำ เดิมเป็นผู้แทนชุมชน แต่พื้นที่เสี่ยง เพิ่มมากขึ้น จึงได้กำหนดใหม่เพื่อให้มีบุคลากรสำคัญที่จะเข้ามาช่วยสถานศึกษาในการดำเนินงาน สถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ได้แก่ ตำรวจ ทหาร ผู้นำท้องถิ่น และผู้นำศาสนา ซึ่งอยู่ใน บริเวณท้องถิ่นและชุมชน ทั้งนี้ เพื่อช่วยสถานศึกษาให้มีมาตรการป้องกันและการปราบปราม ผู้จำหน่าย/ผู้ เสพ มาตรการความปลอดภัย เป็นการเพิ่มความมั่นใจให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูอาจารย์ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหา ยาเสพติด แหล่งอบายมุขรอบสถานศึกษา ดังนั้นเพื่อให้สถานศึกษามีระบบการป้องกันที่

เข้มแข็ง ต่อเนื่องและยั่งยืน จึงให้มีการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ 5 มาตรการ ได้แก่ มาตรการป้องกัน มาตรการค้นหา มาตรการรักษา มาตรการเฝ้าระวัง มาตรการบริหารจัดการ และกลยุทธ์ 4 ต้อง 2 ไม่คือ ต้องมียุทธศาสตร์ ต้องมีแผนงาน ต้องมีระบบข้อมูล ต้องมีเครือข่าย และ 2 ไม่ คือ ไม่ปกปิดข้อมูล และไม่ไล่ผู้เรียนออก เป็นแนวทางการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข (ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ, 2559)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีสถานศึกษาในสังกัดทั้งหมด จำนวน 154 โรงเรียน โดยได้ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัดดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหาเสพติดมาอย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินการตามยุทธศาสตร์ โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติด และอบายมุข ประกอบด้วยมาตรการ 5 ด้าน กลยุทธ์ 4 ต้อง 2 ไม่ จากการดำเนินงานดังกล่าวซึ่งพบว่า ปีการศึกษา 2560 มีสถานศึกษาส่งผลงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข เพื่อขอรับรางวัลเชิดชูเกียรติ สมา ป.ป.ส. ในระดับเงิน จำนวน 18 โรงเรียน ระดับทอง จำนวน 11 โรงเรียน และระดับเพชร จำนวน 5 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 34 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 22.07 ของสถานศึกษาทั้งหมด อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข สถานศึกษามีการดำเนินการโดยภาพรวมในระดับปานกลาง และพบว่า ผู้ปฏิบัติมีความรู้ความเข้าใจในแนวทางการดำเนินงาน การนิเทศ ติดตาม แบบมีส่วนร่วม การประเมินผลและระบบการส่งต่อ อยู่ในระดับน้อย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1, 2559) ซึ่งหากไม่ได้รับการพัฒนาอาจทำให้เป้าหมายการขับเคลื่อนโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติด และอบายมุข เป็นไปได้ยากในอนาคต

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัย จึงสนใจที่จะศึกษารูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นโรงเรียนสีขาวที่ปลอดภัย เสพติด และอบายมุขที่ยั่งยืนสืบไป

2. คำถามการวิจัย

2.1 สภาพ ความต้องการและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นอย่างไร

2.2 รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชา สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีลักษณะเป็นอย่างไร

2.3 ผลการทดลองใช้ และประเมินรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นอย่างไร

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.1 เพื่อศึกษาสภาพ ความต้องการและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

3.2 เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

3.3 เพื่อทดลองใช้ และประเมินรูปแบบการพัฒนาการศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

4. ขอบเขตของโครงการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ความต้องการ และแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

การศึกษาสภาพ ความต้องการ และแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1.1 ศึกษาสภาพ ความต้องการ และแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยการสอบถาม

1.1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

สภาพความต้องการและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1.1.2 ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

เป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีขาวของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำนวน 113 โรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 226 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางเครซีและมอร์แกน (อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556) แล้วสุ่มอย่างง่าย

1.1.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

สภาพ ความต้องการและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ตอนที่ 1.2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้ทรงคุณวุฒิ

1.2.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1.2.2 ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีผลงานเป็นที่ปรากฏและได้รับการยอมรับ ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 12 คน ประกอบด้วย

- 1) ผู้บริหารการศึกษาระดับศึกษาธิการจังหวัด/เขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 2 คน
- 2) ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีขาว จำนวน 1 คน
- 3) นักวิชาการศึกษา ที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีขาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 1 คน
- 4) ผู้แทนศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 2 คน
- 5) ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 1 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 1 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 3 คน
- 6) ครูผู้สอนที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีขาว โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 1 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 1 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 3 คน

1.2.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

การสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 2.1 ยกร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ดำเนินการโดยนำผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 1 มาใช้เป็นข้อมูลในการยกร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

2.1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

2.1.2 ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

คณะผู้ยกร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ประกอบด้วย ผู้วิจัย ผู้ช่วยผู้วิจัย ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 2 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน และครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีขาว จำนวน 2 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ จำนวน 7 คน

2.1.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1

ตอนที่ 2.2 การตรวจสอบร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

2.2.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

2.2.2 ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ จำนวน 10 คน ประกอบด้วย กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา โครงการโรงเรียนสีขาว และศาสตร์พระราช และได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยคัดเลือกจากผู้ที่มีคุณสมบัติที่กำหนดไว้ จำนวน 10 คน ประกอบด้วย

- 1) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1/ หรือผู้แทน จำนวน 1 คน
- 2) ผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นโรงเรียนสีขาวระดับเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำนวน 2 คน
- 3) ครูผู้สอนผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีขาวที่เป็นโรงเรียนสีขาวระดับเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำนวน 2 คน
- 4) ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีขาว จำนวน 1 คน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำนวน 1 คน
- 5) นักวิชาการที่เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย จำนวน 2 คน
- 6) นักวิชาการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำนวน 1 คน
- 7) ผู้แทนศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 1 คน

2.2.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการทดลองใช้ และประเมินรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

การศึกษาผลการทดลองใช้และประเมินรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีรายละเอียดดังนี้

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

3.2 ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนสีขาว ที่ได้รับรางวัลโรงเรียนสีขาว ระดับเงิน จำนวน 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนขนาดเล็ก 1 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 1 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน จำนวนทั้งหมด 105 คน

3.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

ความรู้ในการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะไว้ ดังต่อไปนี้

5.1 การพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 หมายถึง กระบวนการพัฒนาเพื่อให้สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ประกอบด้วย Training, Planning, Acting

5.1.1 Training : เข้าใจ หมายถึง กระบวนการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ปฏิบัติ โครงการ หรือผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ 1) รู้จักวิเคราะห์ปัญหา และ 2) ศึกษาให้ประจักษ์ โดยผู้ปฏิบัติโครงการจะต้องวิเคราะห์สภาพ ปัญหาความต้องการความจำเป็นของหน่วยงาน ของบุคลากรและการวิเคราะห์งานที่ต้องปฏิบัติ ด้วยเหตุผล และสาเหตุที่เป็นจริง คุณครูรู้จักจำแนกผู้เรียน คัดกรองผู้เรียนเป็นรายบุคคล นำข้อมูลสถานการณ์ปัจจุบันและเอกสารที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการวางแผนดำเนินโครงการ มีการสำรวจสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของสารเสพติดและอบายมุข สำรวจสภาพความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน

5.1.2 Planning : เข้าถึง หมายถึง ผู้ปฏิบัติโครงการ หรือผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ศึกษาและเข้าใจอย่างถ่องแท้ ถึงสภาพปัญหาและวิธีการแก้ไข จากนั้นนำมาวางแผน กำหนดรูปแบบ วิธีการป้องกันบำบัดรักษาและฟื้นฟูแก้ไขเกี่ยวกับปัญหาสารเสพติดและอบายมุข ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) ใช้หลักการเบ็ดจากข้างใน หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานศึกษาและเข้าใจอย่างถ่องแท้ ถึงสภาพปัญหาและวิธีการแก้ไข หรือวิธีการปฏิบัติ และรู้จักวิธีการทำงานที่มีประสิทธิภาพ เกิดความตระหนัก ซาบซึ้งที่จะแก้ปัญหาหรืออยากมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ นำผลจากการศึกษาสภาพ มากำหนดรูปแบบวิธีการ ป้องกันบำบัดรักษาและฟื้นฟูแก้ไขเกี่ยวกับปัญหาสารเสพติดและอบายมุข วิเคราะห์คัดกรองนักเรียน อย่างสม่ำเสมอ 2) แก้ไขจากจุดเล็ก หมายถึง รู้จักแก้ไขปัญหาโดยไม่เพิกเฉย ไม่ว่าปัญหาจะเล็กหรือใหญ่ หากรู้จักสามารถแก้ไขปัญหานั้นสำเร็จ ก็จะทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการแก้ไขปัญหานั้นที่ใหญ่ขึ้นกว่าเดิม และ

มองเห็นวิธีการแก้ไขปัญหาหรือการทำงานที่ถูกต้องและเหมาะสม 3) ลงมือทำให้สำเร็จ หมายถึง ในการทำงานต้องรู้จักสร้างโอกาสและมองเห็นว่าการทำงานหรือการดำเนินงานตามโครงการจะสามารถแก้ไขปัญหาและเกิดประโยชน์ต่อสังคมอย่างมหาศาล จนเกิดอยากจะทำสำเร็จอยู่เสมอ วางแผนการดำเนินงานเหมาะสม 4) รู้ขอบเขตภูมิสังคม หมายถึง เข้าใจบริบท สภาพชุมชน สังคมและสถานการณ์ปัจจุบันซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมกับการดำเนินงานหรือการแก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง และเกิดประสิทธิผลจัดทำแผนปฏิบัติการสอดคล้องกับการดำเนินงานโครงการ จัดทำระบบข้อมูลนักเรียนเป็นปัจจุบัน

5.1.3 Acting : พัฒนา หมายถึง การพัฒนาสถานศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชาด้วยรูปแบบที่หลากหลายที่เกิดจากการมีส่วนร่วม มีการสะท้อนผล กำกับติดตาม นิเทศ และประเมินผล เพื่อนำผลไปปรับปรุงพัฒนา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนคือ 1) ง่าย เหมาะสมเชื่อมโยงแนวทางแก้ไข หมายถึง ผู้ปฏิบัติโครงการใช้วิธีในการแก้ไข หรือดำเนินงานที่หลากหลาย อันเป็นวิธีการที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน มีคุณภาพและประสิทธิภาพ บูรณาการจัดกิจกรรมโรงเรียนสีขาวในการจัดการเรียนรู้ จัดกิจกรรมหลักสูตรเกี่ยวกับการป้องกันแก้ปัญหาเสพติด 2) มีส่วนร่วม เกิดประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอน เช่น นิเทศ ติดตาม และทุกคนสามารถสะท้อนความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน เพื่อให้การดำเนินงานโครงการโรงเรียนสีขาวประสบความสำเร็จ มีการประชุม คณะกรรมการดำเนินงานเป็นระยะ จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานอย่างชัดเจน พัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมในการดำเนินงานอยู่เสมอ ประชาสัมพันธ์การดำเนินการอย่างต่อเนื่อง นิเทศ ติดตาม กำกับการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ ประสานความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานองค์กรต่างๆ ชุมชนและโรงเรียนเพื่อสอดส่องดูแล และแก้ไขปัญหาเสพติด การพนัน สื่อลามกอนาจาร และการทะเลาะวิวาท 3) รวบรวมนำมาสะท้อนผล หมายถึง การถอดบทเรียน ประเมินผลระหว่างการจัดกิจกรรมประเมินผลหลังการจัดกิจกรรม นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงนำองค์ความรู้ที่ได้มาถ่ายทอดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ 4) เผยให้คนเกิดแรงบันดาลใจ หมายถึง นำเสนอผลการปฏิบัติงานโครงการโรงเรียนสีขาวในแต่ละชั้นเรียนที่ประสบความสำเร็จ มีการมอบรางวัล ร่วมชื่นชมแลกเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศของแต่ละชั้นเรียน

5.2 การพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 หมายถึง กระบวนการพัฒนาเพื่อให้สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาดำเนินงานไปอย่างต่อเนื่องจนเกิดความยั่งยืน

5.3 รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 หมายถึง แบบแผนในการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันเชิงระบบในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชานำไปสู่การดำเนินงานที่เป็นไปอย่างต่อเนื่องจนเกิดความยั่งยืน ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และ ผลลัพธ์ (Outcome) โดยมีการสะท้อนผลกลับทั้งปัจจัยและกระบวนการ ดังนี้

5.3.1 ปัจจัยนำเข้า (Input) หมายถึง สภาพการปฏิบัติงานและความต้องการในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 และผลการวิเคราะห์นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

5.3.2 กระบวนการ (Process) หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ประกอบด้วย กระบวนการ Training, Planning, Acting

5.3.3 ผลผลิต (Output) หมายถึง สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

5.3.4 ผลลัพธ์ (Outcome) หมายถึง สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งส่งผลให้โรงเรียนหรือสถานศึกษาปลอดภัยเสถียร และปลอดภัยในที่สุด

5.4 ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนา หมายถึง แนวทางการพัฒนาของในหลวงรัชกาลที่ 9 ที่มีความลุ่มลึก รอบด้านมองการณ์ไกล และมองความยั่งยืน เป็นแนวทางการพัฒนาที่มุ่งยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในทุกหมู่เหล่า องค์ประกอบของศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนา คือ การศึกษาและสุขภาพ การเพิ่มผลิตภาพการผลิต การค้นคว้าวิจัย การบริหารความเสี่ยง การอนุรักษ์ธรรมชาติและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แต่ละองค์ประกอบล้วนมีส่วนช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของทุกผู้ทุกคน หนึ่งในหลักการที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรในหลวงรัชกาลที่ 9 ได้พระราชทานเพื่อการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ ของประเทศ ที่ถือเป็นวิธีการแห่งศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนา คือ “ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ”

5.5 ความเหมาะสมของรูปแบบ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ในแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบที่มีความสัมพันธ์ สอดคล้องและถูกต้องตามหลักวิชาการ ทฤษฎี เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่และความต้องการของสถานศึกษาและมีประสิทธิผล

5.6 ความเป็นไปได้ของรูปแบบ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนในสถานศึกษาที่มีต่อการนำรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยมีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง เหมาะสมกับสภาพบริบท ยอมรับ และนำไปปฏิบัติได้

5.7 ความมีประโยชน์ของรูปแบบ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาที่มีต่อการนำรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ไปใช้ แล้วสามารถเพิ่มประสิทธิผลโรงเรียนสีขาวในสถานศึกษา

5.8 ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง บุคคลที่มีความรู้ และประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหรือดำเนินงานป้องกันยาเสพติด

5.9 โรงเรียนสีขาว หมายถึง โรงเรียนที่มีการดำเนินงานตามนโยบาย ปลอดภัยเสถียรและปลอดภัย รวมถึงสามารถจัดการป้องกัน แก้ไขปัญหาที่จะส่งผลกระทบต่อนักเรียน ไม่ให้กระทำผิดและเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

5.10 สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

5.11 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน หรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

5.12 ครูผู้สอน หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

6. ประโยชน์ของการวิจัย

6.1 ประโยชน์เชิงวิชาการ

6.1.1 ทำให้ทราบสภาพการปฏิบัติงานและความต้องการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสถานศึกษา สักยภาพของโรงเรียนศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชา สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

6.1.2 ได้คู่มือรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สามารถนำไปใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อใช้ในการพัฒนาและดำเนินงานด้านป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

6.2 ประโยชน์เชิงนโยบาย

6.2.1 กระทรวงศึกษาธิการได้แนวทางในการวางแผนการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนสู่คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งจะเกิดประโยชน์การบริหารการศึกษา การพัฒนาการศึกษาของเยาวชนไทย อันเป็นฐานสำหรับการพัฒนาประเทศชาติ

6.2.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้แนวทางไปใช้ในการวางแผนจัดทำแผนงานและโครงการ และเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบปัจจัยต่างๆ ที่ส่งเสริมนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูต่อผู้เรียน

6.3 ประโยชน์ทางปฏิบัติ

6.3.1 โรงเรียนสามารถนำองค์ความรู้และผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการจัดระบบการบริหารจัดการสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับผู้เรียน เพื่อปรับปรุงและเสริมสร้างรูปแบบของปัจจัยต่างๆ

6.3.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูได้องค์ความรู้และการจัดการผู้เรียนรายบุคคลและสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง (ID Plan) เพื่อก่อให้เกิดนวัตกรรมที่มุ่งสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอันเกิดประโยชน์ต่อนักเรียนและการบริหารจัดการเรียนรู้ในระดับห้องเรียน

6.3.3 นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีพฤติกรรมไม่ใช้ยาเสพติดและอบายมุข และตระหนักถึงอันตรายร้ายแรงของยาเสพติดและอบายมุข

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชา สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์ เอกสาร รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ศาสตร์พระราชา: ศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
2. การบริหารสถานศึกษา
3. ยาเสพติด
4. สถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข
5. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบการวิจัย

1. ศาสตร์พระราชา : ศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

“เป้าหมายในการพัฒนาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คือ “การพัฒนาที่ยั่งยืน” เพื่อปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของคน โดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ให้คนมีความสุข โดยต้องคำนึงถึงเรื่องภูมิศาสตร์ ความเชื่อทางศาสนา เชื้อชาติ และภูมิหลังของเศรษฐกิจ สังคม แม้ว่าวิธีการพัฒนามีหลากหลาย แต่ที่สำคัญคือนักพัฒนาจะต้องมีความรัก ความห่วงใย ความรับผิดชอบ และการเคารพในเพื่อนมนุษย์ จะเห็นได้ว่าการพัฒนาเกี่ยวข้องกับมนุษยชาติและเป็นเรื่องของจิตใจ ” (พระราชดำรัสสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี : จากหนังสือพระมหากษัตริย์นักพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขสู่ปวงประชา พุทธศักราช 2554, หน้า 28-29)

1.1 ศาสตร์พระราชา : ความหมาย

คำว่า “ศาสตร์พระราชา” เป็นคำที่มีการใช้กันแพร่หลายเมื่อไม่นานมานี้ ประมาณ 4-5 ปี ที่ผ่านมา จากการสืบค้นที่มาของคำว่า “ศาสตร์พระราชา” ไม่อาจทราบแน่ชัดว่า ผู้ใดใช้คำนี้เป็นครั้งแรกเมื่อใด และใช้เนื่องในโอกาสใด อย่างไรก็ตามคำคำนี้นับว่าเป็นคำที่มีความเหมาะสมกับการนำมาใช้ให้ความหมายมาในกิจทั้งหลายที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหิตลธิเบศร รมหาธิบดี จักรีนฤพดินทร์สยามมินทรราชธิราช บรมนาถบพิตร ทรงงานเพื่อพสกนิกรชาวไทย นับตั้งแต่พระองค์ครองราชย์เป็นพระมหากษัตริย์แห่งราชอาณาจักรไทยเป็นต้นมา การสืบค้นหาความหมายของคำว่า “ศาสตร์พระราชา” ในครั้งนี้จัดทำขึ้นมาเพื่อนำมากำหนดความหมายสิ่งที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้ทรงดำเนินการเพื่อพสกนิกรตลอดมา ฉะนั้น ความหมายในที่นี้จึงเป็นการจำกัดความของคำว่า ศาสตร์พระราชาของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร” เท่านั้น

การที่จะให้ความหมายของคำว่า “ศาสตร์พระราชา” ให้มีความหมายครอบคลุมตามความหมายที่บรรดานักปราชญ์ ราชบัณฑิต นักวิชาการ นักบริหาร ตลอดจนประชาชนทั่ว ๆ ไปให้การ

ราชา : น. พระเจ้าแผ่นดิน, พระมหากษัตริย์ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 สืบค้นจาก <http://www.royin.go.th/dictionary/>)

รวมความหมายของพจนานุกรมจึงมีความหมายว่า “ระบบวิชาความรู้ของพระมหากษัตริย์”

จากที่ได้กล่าวมา จะเห็นได้ว่า การให้ความหมายของคำว่า “ศาสตร์พระราชาราช” จากผู้รู้แต่ละท่าน ทุกท่านได้นำเอากิจทั้งหลาย รวมถึงการครองตนของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มาประกอบกันเพื่อกำหนดให้เป็นข้อความสั้นๆ ที่อธิบายความหมายให้ได้ครอบคลุมสิ่งที่พระองค์ทรงทำมาทั้งหมด ซึ่งในความยากที่จะหาถ้อยคำมาใช้ได้อย่างครอบคลุม ครบถ้วน เนื่องจากสิ่งที่ผู้รู้แต่ละท่านก็ได้มองเห็นไปในด้านต่าง ๆ ในมุมมองที่สนใจต่างกัน ส่วนความหมายตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถานก็เป็นความหมายแบบทั่ว ๆ ไปแบบกว้างๆ ไม่ได้เป็นการเฉพาะใช้สำหรับพระมหากษัตริย์พระองค์ใดจึงไม่อาจนำมาอธิบายตามความหมายที่ต้องการ คือ สิ่งที่สามารถกำหนดความหมายของคำว่า “ศาสตร์พระราชาราชของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร” ได้ ฉะนั้นเพื่อให้การให้ความหมายตรงตามวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานครั้งนี้ จึงจำเป็นต้องพิจารณาจากความเป็นมาและลักษณะกิจที่พระองค์ทรงดำเนินการ รวมถึงความหมายที่มีผู้รู้ได้แสดงไว้ แล้วนำมากำหนดคำ เพื่อสร้างความหมายที่เห็นว่าสมควร

1.2 แนวทางการเรียนรู้ศาสตร์พระราชาราชโดยมิติ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”

หนึ่งในหลักการที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้พระราชทานเพื่อการแก้ไขปัญหาในด้านต่าง ๆ ของประเทศ ที่ถือเป็นวิธีการแห่งศาสตร์พระราชาราช คือ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” โดยมีความเป็นมาและสาระสำคัญ ดังนี้

“เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เป็นยุทธศาสตร์พระราชทานให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งเป็นที่ได้รับการยอมรับในการเผยแพร่และเป็นที่ยอมรับกัน คือ เป็นกรณีที่พระองค์ได้พระราชทานให้แก่หน่วยงานที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการยึดถือปฏิบัติในการดำเนินงานแต่ยุทธศาสตร์นี้เป็นที่ยอมรับกันว่าเป็นอัจฉริยภาพที่พระองค์ได้ทรงปฏิบัติเป็นแบบอย่างให้แก่เหล่าข้าราชการใต้เบื้องพระยุคลบาท ได้ประจักษ์ถึงผลสัมฤทธิ์แห่งยุทธศาสตร์นี้มาเป็นเวลานานแล้วโดยจะเห็นได้จากพระราชกรณียกิจในการทรงงานต่าง ๆ เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปจากพระราชกรณียกิจในการที่เสด็จพระราชดำเนินไปทรงแก้ไขปัญหาในสถานที่ต่าง ๆ พระองค์จะทรงศึกษาเพื่อทรงทราบข้อมูลก่อน เพื่อได้ข้อมูลพอสมควรก็จะเสด็จพระราชดำเนินเข้าสู่พื้นที่ โดยจะเห็นว่าทรงงานของพระองค์ในพื้นที่นั้น ในพระหัตถ์จะมีแผนที่ดินสอด เพื่อทรงเปรียบเทียบในพื้นที่จริง หากไม่ถูกต้องจะทรงแก้ไข เพิ่มเติมข้อมูล หรือเป็นการกำหนดจุดพิกัดต่าง ๆ ไว้ใช้ประโยชน์ และทรงใช้กล้องถ่ายภาพในสถานที่จริง และอาจทรงใช้กล้องส่องทางไกลเพิ่มร่วมด้วย ตลอดจนการที่พระองค์ทรงสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากข้าราชการที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะจะทรงสอบถามจากประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน เพื่อนำไปประกอบพระราชวินิจฉัยในการแก้ไขปัญหาการเข้าไปทรงงานในพื้นที่ จึงเป็นกรณีที่พระองค์ทรงเก็บข้อมูลทั้งทางด้านกายภาพและข้อมูลทางด้านสังคม ในอีกทางหนึ่งก็จะเป็นการสร้างความรู้เข้าใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของฝ่ายราชการ ผู้ปฏิบัติการ รวมถึงทรงสอบถามข้อมูลจากประชาชนในพื้นที่ ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับการแก้ไขปัญหา ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าทรงดำเนินการด้วยการ “เข้าใจ” และขณะเดียวกันก็ต้องเป็นการ “เข้าถึง” ด้วยและหลังจากนั้นจึงเป็นการเข้าไปแก้ไขปัญหา ตามที่พระองค์ได้ทรงกำหนดแนวทาง คือ การ “พัฒนา” ดังตัวอย่างที่อยู่อย่างมากมาย รวมถึงกรณีที่เป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลายในการดำเนินโครงการพัฒนาพื้นที่พรุแหมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอสาบยุรี จังหวัดปัตตานี ซึ่งเริ่มโครงการเมื่อ พ.ศ.2535 มีพื้นที่พรุเสื่อมโทรม

ประมาณ 11,000 ไร่ ที่สามารถแก้ปัญหาดินให้เป็นดินที่สามารถใช้ประโยชน์ในด้านเกษตรกรรมได้ ในเวลาต่อมาอันเป็นที่มาของเรื่องราว พระสหายแห่งสายบุรีนาม วาเต็ง ปูเต๊ะ (ต่อมาได้รับฉายาพระสหายแห่งสายบุรี และได้มีโอกาสเข้าเฝ้าถวายงานพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร อีกหลายครั้ง ทั้งที่ปัตตานีและที่กรุงเทพมหานคร ทั้งนี้วาเต็งไม่สามารถพูดภาษาไทยได้ แต่ถวายงานเป็นภาษามาลายูผ่านล่ามภาษามลายูประจำพระองค์) รวมถึงในหลายๆ กรณีที่พระองค์ทรงสอบถามข้อมูลจากประชาชนที่อยู่บริเวณใกล้เคียงพื้นที่ทรงงานแบบไม่ได้มีอยู่ในหมายกำหนดการมาก่อน และประชาชนเหล่านั้นไม่ได้มีเวลาเตรียมตัว เพราะแม้แต่เสื้อผ้าก็อาจไม่ได้สวมใส่ให้เรียบร้อยในการกราบบังคมทูลถวายข้อมูลแก่พระองค์

พลาอากาศเอกกำธน สินธวานนท์ อธิบดีองคมนตรีในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้เขียนไว้ในบทความ “พระมหากษัตริย์นักคิด...นักปฏิบัติเพื่อความสุขของประชาชน” (สภานายความในพระบรมราชูปถัมภ์, พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับคณะองคมนตรี, กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์บุ๊คเซ็นเตอร์ จำกัด. หน้า 179) ความว่า

“ครั้งหนึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชปรารภว่า “ฉันทรงราชยศสองปีแรกฉันไม่มีผลงาน เพราะฉันยังไม่รู้ว่าราษฎรต้องการอะไร” เป็นที่ประจักษ์ว่า ทรงมองการเป็นพระมหากษัตริย์เป็นเรื่องของงาน เป็นพระราชภาระที่จะสนองความต้องการของราษฎรเพื่อราษฎรจะได้ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข และการที่จะทรงงานให้ได้ผลตรงเป้าหมายได้นั้นต้องทราบว่ ประชาชนต้องการอะไร”

การทรงงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรนั้น ทรงยึดวิธีการ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา มาตลอดรัชสมัย ดังที่ ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล ได้เขียนไว้ในบทความ **“ประสบการณ์สนองพระราชดำริ เรียนรู้หลักการทรงงานพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”** (สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554, การทรงงานพัฒนาประเทศของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, กรุงเทพฯ : ศูนย์การพิมพ์เพชรรุ่ง, หน้า 52 – 53) ความว่า “พระองค์ทรงมุ่งเน้นด้านการพัฒนาคน ตรัสว่า **“ต้องระเบิดจากข้างใน”** นั่นคือ ต้องสร้างความเข้มแข็งให้คนในชุมชนที่เราเข้าไปพัฒนา ให้มีสภาพพร้อมที่จะรับการพัฒนาเสียก่อน มิใช่การนำความเจริญหรือบุคคลจากสังคมภายนอกเข้าไปหาชุมชนหมู่บ้าน ที่ยังไม่ทันได้มีโอกาสเตรียมตัว ทรงใช้หลัก **“เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”** นั่นคือก่อนจะทำอะไร ต้องมีความเข้าใจเสียก่อน เข้าใจภูมิประเทศ เข้าใจผู้คน ในหลากหลายปัญหา ทั้งทางด้านกายภาพด้านจารีตประเพณีและวัฒนธรรม เป็นต้น และระหว่างการค้าเนินการนั้น จะต้องทำให้ผู้ที่เราจะไปทำงานกับเขาหรือทำงานให้เขานั้น **“เข้าใจเราด้วย เพราะถ้าเราเข้าใจเขาแต่ฝ่ายเดียว โดยที่เขาไม่เข้าใจเรา ประโยชน์คงจะไม่เกิดขึ้นตามที่เรามุ่งหวังไว้ “เข้าถึง”** ก็เช่นกัน เมื่อรู้ปัญหาแล้วเข้าใจแล้วก็ต้องเข้าถึง เพื่อให้เข้าไปสู่การปฏิบัติให้ได้ และเมื่อเข้าถึงแล้วจะต้องทำอย่างไรก็ตามให้เขาอยากเข้าถึงเราด้วย”

ดังนั้น จะเห็นว่าเป็นการสื่อสารสองทางทั้งไปและกลับ ถ้าสามารถทำสองประการแรกได้สำเร็จเรื่อง **“การพัฒนา”** จะลงเอยได้อย่างดี เพราะเมื่อต่างฝ่ายต่างเข้าใจกัน ต่างฝ่ายอยากจะทำถึงกันแล้วการพัฒนาจะเป็นการตกลงร่วมกันทั้งสองฝ่ายทั้งคู่ให้และผู้รับ

หลักการทรงงาน เข้าใจ เข้าถึง พัฒนานั้น ทรงใช้กับทั้งคน วัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม มีความลุ่มลึก และมีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หรืองานอื่นที่ทรงทำเป็นตัวอย่างให้เห็นอย่างชัดเจน

1.3 แผนยุทธศาสตร์ชาติกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

“ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ตามรัฐธรรมนูญ 2560 หมวด 6 แผนนโยบายแห่งรัฐมาตรา 65 โดยเขียนว่ารัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าวการจัดทำการกำหนดเป้าหมายระยะเวลาที่จะบรรลุเป้าหมายและสาระที่พึงมีในยุทธศาสตร์ชาติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ ทั้งนี้กฎหมายดังกล่าวต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม และการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทุกภาคส่วนอย่างทั่วถึงภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ทั้ง 6 ด้าน ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง สร้างสามัคคี สร้างงาน สร้างอาชีพ ยุทธศาสตร์ด้านการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันประเทศยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ที่เน้นสร้างคนพัฒนาจิตใจ ปัญญาและกายยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความเสมอภาคลดความเหลื่อมล้ำทุกด้านยุทธศาสตร์ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมพัฒนาสิ่งแวดล้อม ทั้งทางบก น้ำและอากาศ และยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เน้นบริการภาครัฐ กระชับฉับไว ปลอดภัย เพื่อสร้างประเทศให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ของประเทศ ด้วยการสร้างคนไทยในอนาคตให้มีศักยภาพในการร่วมกัน พัฒนาประเทศสามารถปรับตัวรองรับบริบท การพัฒนาในอนาคตมีความพร้อมทั้งกายใจสติปัญญามีทักษะในการวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Punnitamai, 2005) มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงมีจิตสำนึกวัฒนธรรมที่ดีงามรู้คุณค่าความเป็นไทยและมีความรับผิดชอบเป็นรากฐานที่มั่นคงของชุมชนสังคมรักชาติและสถาบันพระมหากษัตริย์ อันก่อให้เกิดสังคมไทยเป็นสังคมที่เป็นธรรมมีความเหลื่อมล้ำน้อยอัตราความยากจนต่ำ มีการกระจายโอกาสการเข้าถึงทรัพยากรการสร้างฐานอาชีพบริการทางสังคมที่มีคุณภาพและกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึงไม่คอร์รัปชันโดยที่ประชาชนทุกช่วงวัยมีคุณภาพชีวิตที่ดีครอบครัวอยู่ดีมีสุขประชาชนคนไทยและ เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองทางด้านอาหารมีหลักประกันความมั่นคงด้านอาชีพและมีคุณภาพชีวิตที่ดี ผ่านการน้อมนำศาสตร์พระราชามาดำเนินชีวิตตามรูปแบบดังนี้

อย่างผู้มีความรู้ ระมัดระวัง รอบคอบเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งแม้แต่นักวิชาการข้อมูลที่มีอาชีพดังกล่าวโดยตรง ยังรู้สึกเบื่อหน่ายและต้องใช้เวลาเป็นพิเศษในการทำมาสะอาดข้อมูลดังกล่าว การที่ทรงแก้ไข ความถูกต้องของข้อมูลที่มีอยู่แล้ว การแก้ไขแผนที่จะสะท้อนให้เห็นถึงพระนิสัยในการทรงงานอย่างมี วิริยะ (Buddhadhas Bikkhu, 1993) และมีความเข้าใจในวิชาการเป็นอย่างดี

2) การใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ (Empirical data) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพล อดุลยเดชทรงเอาพระทัยใส่ในการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นอย่างดีโดยเฉพาะระบบสถิติทางการ (Official statistics) และการสำมะโนประชากร (Census) และสถิติศาสตร์ศึกษา (Statistical Education) ทรงมีความรู้ ความเข้าใจอย่างลุ่มลึกถึงความสำคัญของการใช้สถิติในการพัฒนา

3) การวิเคราะห์และวิจัย (Analytics and Research) โครงการพระราชดำริกว่า 4,000 โครงการ อาศัยการวิเคราะห์และการวิจัยสร้างองค์ความรู้ที่มั่นใจว่าได้ผลก่อนที่จะนำไปปฏิบัติจริง โครงการ พระราชดำริโครงการหนึ่งที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลและการวิจัยมากที่สุดโครงการหนึ่ง คือ โครงการหลวง (Royal Project) โดยเฉพาะการวิจัยเกี่ยวกับการปลูกพืชเมืองหนาวและการเลี้ยงสัตว์จาก เมืองหนาว เช่น ปลาเทราท์ มีการจัดตั้งสถานีวิจัยโครงการหลวง และสถานีเกษตรหลวงมากมาย การค้นคว้าวิจัยดังกล่าว รวมไปถึงการแปรรูปผลิตภัณฑ์ การบรรจุหีบห่อ เทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวไปจนถึง การวิจัยตลาด ผลสำเร็จจากการวิจัยทำให้โครงการหลวงมีความก้าวหน้ามาก ทำให้แก้ปัญหาการปลูกฝิ่น และการทำไร่เลื่อนลอยบนพื้นที่สูงทำให้คนไทยได้บริโภคสินค้าคุณภาพสูงและทดแทนการนำเข้าได้ มากมาย

4) การทดลองจนได้ผลจริง (Experiment till actionable results) พระตำหนักจิตรลดารโหฐานเป็นห้องทดลองขนาดใหญ่ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงพระมหากรุณา โปรตเกล้าให้ตั้งขึ้น มีทั้งการเลี้ยงโคนมทำนา ปลูกต้นยางนา ปลูกป่า ทดลองทำโรงสี ทดลองทำนมผง อัดเม็ด ผลิตภัณฑ์ชีวภาพ และอื่น ๆ อีกมากมาย ทั้งหมดนี้ทรงทดลองจนกว่าจะทรงมั่นใจว่าพระทัยว่าได้ผลดีจริง นำไปใช้งานได้จริง จึงทรงเผยแพร่ต่อไป ความใส่พระทัยในการทดลองทางวิทยาศาสตร์หรือวิศวกรรมศาสตร์ นั้น แสดงให้เห็นเด่นชัดตลอดพระชนม์ชีพ บางโครงการทดลองใช้เวลาทดลองยาวนานสิบสามถึงสิบสี่ปี เพื่อให้มั่นใจว่าทำแล้วได้ผลจริง เช่น การทำฝ่นหลวงหรือฝ่นเทียมก่อนที่จะนำไปสร้างต้นแบบหรือขยายผล ให้ความรู้แก่ประชาชนที่จะทำต่อเองได้ทรงต้องมั่นใจผลของการทดลองว่าได้ผลจริงก่อนเผยแพร่หรือถ่ายทอด เทคโนโลยีให้ประชาชน

1.3.2 เข้าถึง (Connecting) นั้นประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 3 องค์ประกอบ

1) ระเบิดจากข้างใน (Inside-out blasting) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพล อดุลยเดช ทรงต้องการให้การพัฒนาเป็นการระเบิดจากข้างในเป็นการให้ประชาชนหรือชุมชนที่เข้าไป พัฒนาหรือ ทำงานเกิดการปรับตัวที่จะพัฒนาตนเองเกิดความต้องการที่จะพัฒนาตนเองเสียก่อน ไม่ใช่ สิ่งที่ทางราชการเข้าไปบังคับให้ประชาชนหรือชุมชนทำซึ่งจะไม่ยั่งยืน จึงทรงเน้นการพัฒนาคนให้คนเกิด การเปลี่ยนแปลงตนเองก่อนแล้วจึงเข้าไปพัฒนาเปลี่ยนแปลงซึ่งเป็นการเข้าถึงก่อนจะพัฒนา ไม่ใช่ นำ การพัฒนาเข้าไปโดยที่ประชาชนยังไม่ตระหนักหรือเห็นความสำคัญของการพัฒนาหรือการเปลี่ยนแปลง หลักการในข้อนี้ตรงกับหลักวิชาการสมัยใหม่ว่าด้วยการนำและการบริหารการเปลี่ยนแปลง (Change Management) ดังที่ John P.Kotter ได้นำเสนอว่าในการเปลี่ยนแปลงต้องทำให้คนตระหนักถึงความจำเป็น เร่งด่วนที่จะต้อง เปลี่ยนแปลง (Establishing a Sense of Urgency) ต้องสื่อสารวิสัยทัศน์ (Communicate the vision) เพื่อให้คนได้เห็นทิศทางที่ชัดเจนที่จะเปลี่ยนแปลง

2) เข้าใจกลุ่มเป้าหมาย (Understand target) “ฉันครองราชย์สองปีแรก ฉันไม่มีผลงาน เพราะฉันยังไม่รู้ว่าราษฎรต้องการอะไร” พระราชปราชญ์สะท้อนให้เห็นวิธีการแห่งศาสตร์พระราช ในการเข้าถึงแล้วจึงพัฒนาทรงให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจกลุ่มเป้าหมายซึ่งคือประชาชนว่า ประชาชนต้องการอะไรก่อนที่จะทรงงาน ภาพที่คนไทยทุกคนได้พบเห็นจนเจนตา คือ ภาพที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช โปรดที่จะประทับกับพื้นดินเพื่อพูดคุยกับชาวบ้านในท้องถิ่นทุรกันดาร เพื่อที่จะทรงเข้าใจความเดือดร้อนปัญหาความทุกข์ยากของชาวบ้าน เพื่อหาทางแก้ไขต่อไป ทรงมีพระเมตตา อย่างสูงต่อประชาชนในการที่จะเข้าใจปัญหาของประชาชนโดยเฉพาะเมื่อประชาชนจะถวายฎีกาเพื่อขอพระราชทานพระเมตตาในการปลดปล่อยความทุกข์ร้อนต่าง ๆ ในหลายครั้งทางราชการเองกลับขัดขวาง ทั้งนี้ ทรงพยายามเข้าใจกลุ่มเป้าหมาย คือประชาชนของพระองค์ในแต่ละท้องถิ่นอย่างลึกซึ้งมากที่สุด

3) สร้างปัญญา (Educate) การสร้างปัญญาสังคมเป็นส่วนสำคัญยิ่งในการเข้าถึงประชาชนหากประชาชนยังขาดความเข้าใจก็ต้องสร้างปัญญาสังคมให้ประชาชนเข้าใจ ครูแห่งแผ่นดิน เลือกว่าจะใช้วิธีที่ง่ายที่สุดในการสื่อสารกับประชาชน เพื่อสร้างปัญญา ทรงเลือกใช้วิธีการพูดที่จะสร้างปัญญา ให้เหมาะสมกับผู้ฟังในคราวหนึ่งพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชพระราชทาน “โคฟันธุ์ และสุกร” แก่ชาวไทยภูเขาในภาคเหนือ ทรงพระกรุณาสอนด้วยพระองค์ด้วยภาษาที่เข้าใจง่ายว่า “ฟังให้ดี ๆ นะจะเลี้ยงหมูให้มันอ้วนโตเร็ว ๆ ต้องให้มันกินให้อิ่ม”

1.3.3 พัฒนา แนวพระราชดำริในการพัฒนานั้น เมื่อทรงเข้าใจเข้าถึงแล้วจึงพัฒนานั้น ทรงมีหลักการสำคัญคือ

1) เริ่มต้นด้วยตนเอง (Self-initiated) แนวพระราชดำริในการพัฒนาทรงเน้น การพัฒนาที่เกิดจากประชาชนต้องการจะพัฒนาตลอดรัชสมัยในการทรงงาน ในบางครั้งประชาชนก็ไม่ได้ให้ความร่วมมือกับโครงการพระราชดำริเช่นกัน ไม่เคยทรงฝืนบังคับประชาชนให้ร่วมมือแต่อย่างใด ด้วยเหตุผลที่แตกต่างกัน กลับทรงเริ่มต้นโครงการพระราชดำริใหม่อย่างสม่ำเสมอจนมีโครงการพระราชดำริ กว่าสี่พันโครงการและความต้องการให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างเต็มที่ดังที่ทรงเน้นเสมอว่า การพัฒนานั้นต้องระเบิดจากข้างในก่อน

2) พึ่งพาตนเองได้ (Self-reliance) พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงเน้นว่าการพัฒนาต้องทำให้ประชาชนพึ่งพาตนเองได้ ทรงโปรดให้ประชาชนทำอะไรได้ด้วยตนเอง ทรงโปรดความเรียบง่ายและพึ่งพาตนเองได้ ดังที่ได้พระราชทานพระราชดำริ “การปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก” ปลอ่ยให้ธรรมชาติช่วยในการฟื้นฟูธรรมชาติหรือแม้กระทั่ง “การปลูกป่า 3 อย่างประโยชน์ 4 อย่าง” ได้แก่ ปลูกไม้เศรษฐกิจ ไม้ผล และไม้พิน นอกจากนี้ได้ประโยชน์ตามประเภทของการปลูกแล้วยังช่วยสร้างความชุ่มชื้นให้แก่พื้นดินด้วยพระองค์จึงทรงเข้าใจ ธรรมชาติและมนุษย์ที่อยู่อย่างเกื้อกูลกันทำให้คนอยู่ร่วมกับป่าไม้ได้อย่างยั่งยืน แนวพระราชดำริในเรื่องการพึ่งพาตนเอง ได้ปลอ่ยให้เป็นไปตามธรรมชาติ ไม่เร่งร้อนจะพัฒนาโดยการยึดยึดเทคโนโลยีต่าง ๆ หรือเงินเข้าไปในการพัฒนาที่สะท้อนออกมาอย่างชัดเจนในเรื่องของการปลูกป่า

3) ต้นแบบเผยแพร่ความรู้ (Prototype and role model) พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงโปรดการสร้างต้นแบบการเผยแพร่ความรู้โดยทรงตั้งศูนย์ศึกษา การพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การที่ทรงเลือกใช้พื้นที่ที่มีปัญหาและความยากลำบากในการ พัฒนานั้น ก็เพื่อเป็นต้นแบบให้ประชาชนได้เห็นและทำตามซึ่งหากแม้พื้นที่ที่มีปัญหามากที่สุด ก็ยังพัฒนาให้ ได้ ประชาชนเองก็น่าจะทำตามได้ เป็นการเรียนรู้จากตัวแบบ (Role model) ที่เป็นแรงบันดาลใจการ

พัฒนาประชาชนและประเทศชาติ ดังนั้นการเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา จึงเป็นวิธีการแห่งศาสตร์พระราชามา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และ เป็นการปกครองแผ่นดินโดยธรรมเพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม อย่างแท้จริง

1.4 กระบวนการคิดตามศาสตร์พระราชามา

ศาสตร์ของราชาเป็นสิ่งที่พระองค์ทรงแนะนำ สิ่งที่เป็นปรัชญาที่ยิ่งใหญ่เป็นองค์ความรู้สำคัญมี หลักวิชาต่าง ๆ ทั้งสังคมวิทยาศาสตร์ปณอยู่ เพราะไม่ใช่ศาสตร์ที่ใช้สอบหรือปริญญาแต่เป็นสิ่งที่พัฒนาประเทศ หากเราได้ศึกษาศาสตร์พระราชามาเป็นระบบอย่างเป็นขั้นตอนจะทำให้เกิดประโยชน์มหาศาล ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่นอกจากจะทรงด้วยทศพิธราชธรรมแล้ว ทรงยังเป็นพระราชามาที่เป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตและการทำงานแก่พสกนิกรของพระองค์ และนานาประเทศอีกด้วย ผู้คนต่างประจักษ์ถึงพระอัจฉริยภาพของพระองค์ และมีความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น อันหาที่สุคติได้ ซึ่งแนวคิดหรือหลักการทรงงานของในหลวงรัชกาลที่ 9 มีความน่าสนใจที่สมควรนำมาประยุกต์ใช้กับชีวิตการทำงานเป็นอย่างยิ่ง หากท่านใดต้องการปฏิบัติตามรอยเบื้องพระยุคลบาท ท่านสามารถนำหลักการ ทรงงานของพระองค์ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

1) จะทำอะไรต้องศึกษาข้อมูลให้เป็นระบบทรงศึกษาข้อมูลรายละเอียดอย่างเป็นระบบจากข้อมูลเบื้องต้นทั้งเอกสารแผนที่สอบถามจากเจ้าหน้าที่นักวิชาการและราษฎรในพื้นที่ให้ได้รายละเอียดที่ถูกต้อง เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้ประโยชน์ได้จริงอย่างถูกต้องรวดเร็วและตรงตามเป้าหมาย

2) ระเบิดจากภายในการใด ๆ ต้องเริ่มจากคนที่เกี่ยวข้องเสียก่อนต้องสร้างความเข้มแข็งจากภายในให้เกิดความเข้าใจและอยากทำ ไม่ใช่การสั่งให้ท่านคนไม่เข้าใจก็อาจจะไม่ทำก็เป็นได้ในการทำงานนั้น อาจจะต้องคุยหรือประชุมกับลูกน้องเพื่อนร่วมงานหรือคนในทีมเสียก่อนเพื่อให้ทราบถึงเป้าหมายและวิธีการต่อไป

3) แก้ปัญหาจากจุดเล็กการมองปัญหาภาพรวมก่อนที่จะลงมือแก้ปัญหาโดยควรมองในสิ่งที่คนมักมองข้าม แล้วเริ่มแก้ปัญหากจากจุดเล็ก ๆ โดยเมื่อสำเร็จแล้วจึงค่อย ๆ ขยับขยายแก้ไปเรื่อย ๆ ทีละจุดและนำมาประยุกต์ใช้กับการทำงานได้ โดยมองไปที่เป้าหมายใหญ่ของงานแต่ละชิ้นแล้วเริ่มลงมือทำจากจุดเล็ก ๆ ค่อย ๆ แก้ไปที่ละจุดงานแต่ละชิ้นก็จะลุล่วงไปได้ตามเป้าหมายที่วางไว้

4) ทำตามลำดับขั้น การเริ่มต้นจากการลงมือทำในสิ่งที่จำเป็นก่อนเมื่อสำเร็จแล้วก็เริ่มลงมือสิ่งทีจำเป็นลำดับต่อไปด้วยความรอบคอบและระมัดระวัง ถ้าทำตามหลักนี้ได้งานทุกสิ่งก็จะสำเร็จได้โดยง่าย ดังที่พระบรมราโชวาทของในหลวงรัชกาลที่ 9 เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2517 กล่าวว่า “การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้นต้องสร้างพื้นฐาน คือ ความพอมีพอกินพอใช้ของประชาชนส่วนใหญ่เป็นเบื้องต้นก่อน ใช้วิธีการและอุปกรณ์ที่ประหยัดแต่ถูกต้องตามหลักวิชา สามารถปฏิบัติได้แล้วจึงค่อยสร้างเสริมความเจริญและฐานะเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นโดยลำดับต่อไป...”

5) ภูมิสังคม ภูมิศาสตร์ สังคมศาสตร์ การพัฒนาใดต้องคำนึงถึงสภาพภูมิประเทศของบริเวณนั้น และสังคมวิทยาเกี่ยวกับลักษณะนิสัยใจคอคน ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีในแต่ละท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกัน “การพัฒนาจะต้องเป็นไปตามภูมิประเทศทางภูมิศาสตร์และภูมิประเทศทางสังคมศาสตร์ในสังคมวิทยา คือ นิสัยใจคอของคนเราจะไปบังคับให้คนอื่นคิดอย่างอื่นไม่ได้ เราต้องแนะนำเข้าไปดูว่าเขาต้องการอะไร จริง ๆ แล้วก็อธิบายให้เขาเข้าใจหลักการของการพัฒนานี้ก็จะเกิดประโยชน์อย่างยิ่ง”

6) เป็นระบบครบวงจรทุกสิ่งทุกอย่างมีมิติเชื่อมต่อกันมองสิ่งที่เกิดขึ้นและแนวทางแก้ไขอย่างเชื่อมโยง (Kijyanyong, 2012)

7) ไม่ติดตำราการทำงานไต่ควรทำงานอย่างยืดหยุ่นกับสภาพและสถานการณ์นั้น ๆ ไม่ใช่การยึดติดอยู่กับแค่นิตราวิชาการ เพราะบางที่ความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด บางครั้งเรายึดติดทฤษฎีมากเกินไปจนทำอะไรไม่ได้เลย สิ่งที่เราทำบางครั้งต้องโอบอ้อมต่อสภาพธรรมชาติสิ่งแวดล้อม สังคมและจิตวิทยาด้วย

8) รู้จักประหยัดเรียบง่ายได้ประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาและช่วยเหลือราษฎรในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงใช้หลักในการแก้ปัญหาด้วยความเรียบง่ายและประหยัดราษฎร สามารถทำตัวเอง หาได้ในท้องถิ่น และประยุกต์ใช้สิ่งที่มีอยู่ในภูมิภาคนั้นมาแก้ไข ปรับปรุง โดยไม่ต้องลงทุนสูงหรือใช้เทคโนโลยีที่ยุ่ยากมากนัก ดังพระราชดำรัสตอนหนึ่งว่า “...ให้ปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก โดยปล่อยให้ขึ้นเองตามธรรมชาติจะได้ ประหยัดงบประมาณ...”

9) ทำให้ง่าย ทรงคิดค้นตัดแปลงปรับปรุงและแก้ไขงานการพัฒนาประเทศตามแนวพระราชดำริไปได้โดยง่าย ไม่ยุ่งยากซับซ้อน และที่สำคัญอย่างยิ่งคือสอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ของ ประชาชนและระบบนิเวศโดยรวม “ทำให้ง่าย”

10) การมีส่วนร่วม ทรงเป็นนักประชาธิปไตย ทรงเปิดโอกาสให้สาธารณชนประชาชนหรือเจ้าหน้าที่ทุกระดับได้มาร่วมแสดงความคิดเห็น “สำคัญที่สุดจะต้องหัดทำใจให้กว้างขวางหนักแน่น รู้จักรับฟังความคิดเห็น แม้กระทั่งความวิพากษ์วิจารณ์จากผู้อื่นอย่างฉลาดนั้น แท้จริงคือการระดมสติปัญญาและประสบการณ์อันหลากหลายมาอำนวยความสะดวกปฏิบัติบริหารงานให้ประสบผลสำเร็จที่สมบูรณ์นั่นเอง”

11) ต้องยึดประโยชน์ส่วนรวมในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงระลึกถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญดังพระราชดำรัสตอนหนึ่งว่า “...ใครต่อใครบอกว่าขอให้เสียสละส่วนตัวเพื่อส่วนรวมอันนี้ฟังจนเบื่ออาจรำคาญด้วยซ้ำว่าใครต่อใครมาก็บอกว่าขอให้คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมอาจมานึกในใจว่าให้ ๆ อยู่เรื่อยแล้ว ส่วนตัวจะได้อะไรขอให้คิดว่าคนที่ให้เพื่อส่วนรวมนั้นมีได้ให้ส่วนรวมแต่อย่างเดียวเป็นการให้เพื่อตัวเองสามารถที่จะมีส่วนร่วมที่จะอาศัยได้...”

12) บริการที่จุดเดียวทรงมีพระราชดำรินานกว่า 20 ปีแล้ว ให้บริการศูนย์ศึกษาการพัฒนาหลายแห่งทั่วประเทศโดยใช้หลักการ “การบริการรวมที่จุดเดียว : One Stop Service” โดยทรงเน้นเรื่องรัฐรักสามัคคีและการร่วมมือร่วมแรงร่วมใจกันด้วยการปรับลดช่องว่างระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

13) ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ทรงเข้าใจถึงธรรมชาติและต้องการให้ประชาชนใกล้ชิดกับทรัพยากรธรรมชาติ ทรงมองปัญหาธรรมชาติอย่างละเอียดโดยหากเราต้องการแก้ไขธรรมชาติจะต้องใช้ธรรมชาติเข้าช่วยเหลือเราด้วย

14) ใช้ธรรมปราบอธรรม ทรงนำความจริงในเรื่องธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของธรรมชาติมาเป็นหลักการแนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาและปรับปรุงสถานะที่ไม่ปกติเข้าสู่ระบบที่ปกติ เช่น การบำบัดน้ำเน่าเสียโดยให้ผักตบชวาซึ่งมีตามธรรมชาติให้ดูดซึมสิ่งสกปรกปนเปื้อนในน้ำ

15) ปลูกป่าในใจคน การจะทำการใดสำเร็จต้องปลูกจิตสำนึกของคนเสียก่อนต้องให้เห็นคุณค่าเห็นประโยชน์กับสิ่งที่จะทำ.... “เจ้าหน้าที่ป่าไม้ควรจะปลูกต้นไม้ลงในใจคนเสียก่อนแล้วคนเหล่านั้นก็จะพากันปลูกต้นไม้ลงบนแผ่นดินและจะรักษาต้นไม้ด้วยตนเอง”

16) ขาดทุนคือกำไรหลักการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ที่มีต่อพสกนิกรไทย “การให้” และ “การเสียสละ” เป็นการกระทำอันมีผลเป็นกำไรคือความอยู่ดีมีสุขของราษฎร

17) การพึ่งพาตนเองการพัฒนาตามแนวพระราชดำริเพื่อการแก้ไขปัญหาในเบื้องต้น ด้วยการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า เพื่อให้มีความแข็งแรงพอที่จะดำรงชีวิตได้ต่อไปแล้วขั้นต่อไปก็คือ การพัฒนาให้ ประชาชนสามารถอยู่ในสังคมได้ตามสภาพแวดล้อมและสามารถพึ่งตนเองได้ในที่สุด

18) พออยู่ พอกินให้ประชาชนสามารถอยู่อย่าง “พออยู่พอกิน” ให้ได้เสียก่อน แล้วจึงค่อย ขยับขยายให้มีขีดสมรรถนะที่ก้าวหน้าต่อไป

19) เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ในหลวงรัชกาลที่ 9 พระราชทานพระราชดำรัสชี้แนะ แนวทางการดำเนินชีวิตให้ดำเนินไปบน “ทางสายกลาง” (Phrasuteerattanabundit, 2017) เพื่อให้ รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ซึ่งปรัชญา นี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทั้งระดับบุคคลองค์กรและชุมชน

20) ความซื่อสัตย์สุจริตจริงใจต่อกันผู้ ที่มีความสุจริตและบริสุทธิ์ใจแม้จะมีความรู้น้อย ก็ยอมทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมได้มากกว่าผู้ที่มีความรู้มากแต่ไม่มีความสุจริตไม่มีความบริสุทธิ์ใจ (PhraBrahmagunabhorn P.A. Payutto, 2000)

21) ทำงานอย่างมีความสุข ทำงานต้องมีความสุขด้วยถ้าเราทำอย่างมีความสุขเราจะแพ้ แต่ถ้าเรามีความสุขเราจะชนะสนุกกับการทำงานเพียงเท่านั้นถือว่าเราชนะแล้ว หรือจะทำงานโดยคำนึงถึง ความสุขที่เกิดจากการได้ทำประโยชน์ให้กับผู้อื่นก็สามารถทำได้ “...ทำงานกับฉัน ฉันไม่มีอะไรจะให้ นอกจากการมีความสุขร่วมกันในการทำประโยชน์ให้กับผู้อื่น...”

22) ความเพียร การเริ่มต้นทำงานหรือทำสิ่งใดนั้นอาจจะไม่ได้มีความพร้อมต้องอาศัย ความอดทนและความมุ่งมั่นดังเช่นพระราชนิพนธ์ “พระมหาชนก” กษัตริย์ผู้เพียรพยายามแม้จะไม่เห็นฝั่ง ก็จะไม่ว่ายน้ำต่อไป เพราะถ้าไม่เพียรว่ายก็จะตกเป็นอาหารปูปลาและไม่ได้พบกับเทวดาที่ช่วยเหลือมิให้ จมน้ำ

23) รู้รักสามัคคี กล่าวคือ รู้ เป็นการรู้ปัญหาและรู้วิธีแก้ปัญหานั้น, รัก เป็นการรู้ถึงปัญหา และวิธีแก้แล้ว เราต้องมีความรักที่จะลงมือทำลงมือแก้ปัญหานั้น และสามารถเป็นการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ไม่สามารถลงมือทำคนเดียวได้ ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจกัน การประยุกต์แห่งศาสตร์พระราชาทาม กระบวนการคิดเป็นระบบตามที่กล่าวมาแล้วต้องทำให้ด้วย ความรักความปรารถนาและด้วยใจต้องประยุกต์ใช้ อย่างยั่งยืนไม่ยึดติดตำราปรับตามบุคคล ภูมิสังคม สภาพพื้นที่และสถานการณ์

1.5 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามศาสตร์พระราชา

ปัญหาต่าง ๆ ภายในประเทศไทยล้วนเกิดจากคนเป็นหลัก อันเนื่องมาจากถ้าหากคนไทย ไม่ได้ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานก็จะสร้างปัญหาสังคม รวมทั้งหากความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาการเข้าไม่ถึง ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพให้เป็นระดับสากลอันจะนำไปสู่ปัญหาเศรษฐกิจเนื่องจากประชากรของประเทศจะทำงานไม่ได้พึ่งตนเองไม่ได้ไม่ยั่งยืนปัญหาทั้ง 2 มิติ จะผสมผสานกันทำให้เกิดแรงต้าน ในเชิงลบกลายเป็นปัญหาการเมืองจนในที่สุดกระทบต่อความมั่นคง และความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ อาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งในมิติการเมือง เศรษฐกิจ สังคม รวมทั้งสิ่งแวดล้อม ศาสตร์พระราชแห่งองค์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชรัชกาลที่ 9 ทรงให้ความสำคัญ ด้านการพัฒนาคนด้วยการศึกษาเป็นอย่างมาก โดยทรงพัฒนาทางการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและ นอกโรงเรียนมาโดยตลอด เพื่อให้การศึกษาแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง แม้แต่ผู้ที่ด้อยโอกาสและสถานที่ ที่ห่างไกล ทั้งที่เป็นชาวไทยภูเขาหรือประชาชนที่อยู่ในท้องถิ่นชายแดนห่างไกลจากการคมนาคม โดยการ พระราชทานพระราชทรัพย์ร่วมสร้างโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อสอนหนังสือให้แก่พี่น้องประชาชน

เหล่านั้น โดยพระราชทานนามว่า “โรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์” ทรงสร้าง “โรงเรียนร่มเกล้า” ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดารและในพื้นที่ปฏิบัติการของผู้มีอุดมการณ์ทางการเมืองทรงตั้ง “โรงเรียนราชประชาสมาสัย” สำหรับบุตรธิดาของผู้ป่วยเป็นโรคเรื้อนได้มีโอกาสได้เรียนไม่ถูกรังเกียจและอีกหลาย ๆ โรงเรียนที่จะช่วยลดความเหลื่อมล้ำในสังคมไทยและยกระดับคุณภาพชีวิตของพสกนิกรชาวไทยในขณะที่ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ได้ให้ความสำคัญกับยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพคน การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศโดยพัฒนาเริ่มตั้งแต่ในครรภ์และต่อเนื่องไปตลอดช่วงชีวิตได้แก่

- 1) ช่วงการตั้งครรภ์/แรกเกิด/ปฐมวัย
- 2) วัยเรียน
- 3) วัยรุ่น/นักศึกษา
- 4) วัยแรงงานและ
- 5) วัยผู้สูงอายุ รวมถึงการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียม

และทั่วถึง โดยการปฏิรูปโครงสร้างและระบบบริหารจัดการการศึกษาในทุกระดับการเข้าถึงการศึกษาอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง และการยกระดับสถาบันการศึกษาในสาขาที่มีความเชี่ยวชาญ ผู้ความเป็นเลิศ ปฏิรูประบบการคลังด้านการศึกษาเพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษาปรับระบบการผลิตและพัฒนาครูผู้สอนพัฒนาระบบการประเมินและการรับรองคุณภาพ (Luksameyanawin, 2017) รวมทั้งให้มีการปฏิรูประบบการเรียนรู้ นอกจากนี้จะน้อมนำศาสตร์พระราชทานอันนับว่าเป็นแนวทางพระราชทานมาสู่การปฏิบัติแล้ว ยังให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการศึกษาไปสู่ยุคศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจและการดำเนินชีวิต เสริมสร้างศักยภาพและบทบาทหน้าที่ของสถาบันครอบครัวในการบ่มเพาะวางรากฐานการพัฒนาจิตใจให้เข้มแข็งมีคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต จิตสำนึกสาธารณะ ควบคู่ไปกับการสร้างค่านิยมหลักของไทยให้สมาชิกในครอบครัวสร้างความอบอุ่นและมั่นคงให้สมาชิกในครอบครัว

บทสรุปศาสตร์พระราชทานเป็นศาสตร์ที่ทำให้ประชาชนคนไทยมีความสุขคู่คุณธรรม โดยสอนให้คนดำรงชีวิตอย่างมีความสุข พอเพียง อยู่ในโลกอย่างมีความสุข คำสอนของศาสตร์พระราชทานไม่ใช่เป็นวาทกรรมแต่ถ้าปฏิบัติอย่างจริงจังจะเปลี่ยนชีวิต การส่งต่อแนวคิดผ่านชุมชนต้นแบบซึ่งเปรียบกับตำราบนดินเป็นสิ่งสำคัญซึ่งต้องมีงานวิชาการที่เป็นระบบและมีมาตรฐานรองรับอนาคตพื้นที่กิจกรรมจะพัฒนาเป็นศูนย์ศึกษา การพัฒนาการเกษตรแบบบ้าน ๆ เป็นโรงเรียนสอนชีวิตอย่างทึ่บ้านช่วยกันรักษาแผ่นดินเกิดเป็นอีกพลังสำคัญ ในการสืบสานคำสอนของพระราชทานแม่ในหลวงรัชกาลที่ 9 เสด็จสวรรคตแต่คำสอนของพระองค์ควรสานต่อ อย่างเป็นรูปธรรมซึ่งการจัดตั้งสถาบันการศึกษาให้ความรู้เรื่องศาสตร์พระราชทาน อาจเกิดขึ้นหรือแทรกใน สถาบันการศึกษาทุกระดับ ประถม มัธยม อุดมศึกษาปริญญาตรี โท จนถึงระดับปริญญาเอก เกิดลูกศิษย์ของในหลวงรัชกาลที่ 9 ที่มีบทบาทในการเขียนแผนพัฒนาชาติและจัดทำนโยบายที่สามารถแก้ปัญหาได้จริง

จากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์ ความต้องการพัฒนา ในด้านการบริหารจัดการ การป้องกัน และการค้นหา โดยใช้ หลักทรงงานและศาสตร์พระราชา เป็นฐาน ปรากฏผล การสังเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์แนวคิดศาสตร์พระราชา

ความต้องการพัฒนา	หลักทรงงาน	ศาสตร์พระราชา	แนวทางการปฏิบัติ
1. ความเข้าใจด้านการบริหารจัดการ	เข้าใจ	1. รู้จักวิเคราะห์ปัญหา 2. ศึกษาให้ประจักษ์	วิเคราะห์สภาพ วิเคราะห์งานที่ต้องปฏิบัติ ด้วยเหตุผล และสาเหตุที่เป็นจริง รู้จัก จำแนกผู้เรียน คัดกรองผู้เรียนเป็นรายบุคคล
2. การป้องกัน	เข้าถึง	1. ใช้หลักระเบิดจากข้างใน	1. ศึกษาและเข้าใจให้ถ่องแท้ ตระหนัก ชาบซึ่งกำหนดรูปแบบวิธีการป้องกัน บำบัดรักษาและฟื้นฟูแก้ไขเกี่ยวกับปัญหา สารเสพติดและอบายมุข 2. แก้ไขปัญหาโดยไม่เพิกเฉย ไม่ว่าปัญหาค เล็กหรือใหญ่ 3. รู้จักสร้างโอกาสมองการทำงานสามารถ แก้ไขปัญหาและเกิดประโยชน์ต่อสังคมอย่าง มหาศาล 4. เข้าใจบริบท สภาพชุมชน สังคมและ สถานการณ์ปัจจุบัน
3. การค้นหา		2. แก้ไขจากจุดเล็ก 3. ลงมือทำให้สำเร็จ 4. รู้ขอบเขตภูมิสังคม	
	พัฒนา	1. ง่าย เหมาะสมเชื่อมโยงแนว ทางแก้ไข 2. มีส่วนร่วม เกิดประโยชน์ ส่วนรวม 3. รวบรวมนำมาสะท้อนผล 4. เผยให้คนเกิดแรงบันดาลใจ	1. ใช้วิธีในการแก้ไข ไม่ยุ่งยากซับซ้อนมี คุณภาพและประสิทธิภาพ 2. สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการออก นิเทศ ติดตาม 3. ถอดบทเรียน ประเมินผลระหว่างการจัด กิจกรรมประเมินผลหลังการจัดกิจกรรม นำ ผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงนำองค์ความรู้ ที่ได้มาถ่ายทอดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 4. นำเสนอผลการปฏิบัติงานที่ประสพ ความสำเร็จ ร่วมชื่นชมแลกเปลี่ยนวิธีการ ปฏิบัติที่เป็นเลิศของแต่ละชั้นเรียน

จากตาราง 2.1 การสังเคราะห์แนวคิดศาสตร์พระราชา พบว่า 1) เข้าใจ ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ รู้จักวิเคราะห์ปัญหา และ ศึกษาให้ประจักษ์ 2) เข้าถึง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ใช้หลักระเบิดจากข้าง ใน แก้ไขจากจุดเล็ก ลงมือทำให้สำเร็จ รู้ขอบเขตภูมิสังคม และ 3) พัฒนา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ง่าย เหมาะสมเชื่อมโยงแนวทางแก้ไข มีส่วนร่วม เกิดประโยชน์ส่วนรวม รวบรวมนำมาสะท้อนผล และ เผยให้คนเกิดแรงบันดาลใจ

2. การบริหารสถานศึกษา

ปัจจุบันได้มีการบัญญัติให้สถานศึกษาเป็น “นิติบุคคล” ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ นับเป็นการปฏิรูปการศึกษาครั้งสำคัญของประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2524 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มุ่งหวังยกระดับการศึกษาของชาติให้ได้มาตรฐาน และจัดการศึกษาได้อย่างทั่วถึง มีคุณภาพ โดยได้บัญญัติให้มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง การจัดองค์การที่มีสถานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายมหาชนที่จัดบริการสาธารณะย่อมจะมีอิสระในการบริหารทั้งด้านทรัพยากรบุคคล และอำนาจหน้าที่ในกรอบที่กฎหมายให้อำนาจไว้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552)

การมีกฎหมายกำหนดให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคลมีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะทำให้สถานศึกษา มีอิสระ มีความเข้มแข็งในการบริหาร เพื่อให้การบริหารเป็นไปอย่างคล่องตัว รวดเร็วและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติโดยรวม อย่างไรก็ตาม การจะบริหารสถานศึกษาที่มีสถานะเป็นนิติบุคคลให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายดังกล่าว มีแนวทางหรือเงื่อนไขที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรคำนึงดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552)

1. การรวบรวมและจัดระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน การบริหารแนวใหม่จำเป็นต้องมีข้อมูลที่จำเป็นอย่างเพียงพอที่จะต้องบริหารและตัดสินใจ โดยอาศัยข้อมูลมากกว่าสามัญสำนึก ดังนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องรวบรวมจัดระบบ และใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารและตัดสินใจให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

2. การวางแผนและดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ การวางแผนมีส่วนช่วยให้ผู้บริหารมีทิศทางในการบริหารตามลำดับความสำคัญเร่งด่วนของปัญหาและนโยบายการบริหาร ดังนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีความรู้และมีความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผน และสามารถดำเนินการบริหารให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ รวมทั้งการดำเนินการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผน เพื่อให้การบริหารงานบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้อย่างเต็มที่

3. การศึกษากฎหมาย กฎ และระเบียบที่เกี่ยวข้องในการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล ผู้บริหารมีอำนาจบริหารอย่างอิสระ ขณะเดียวกันก็รับผิดชอบต่อผลการตัดสินใจของตนเองอย่างเต็มที่เช่นกัน ดังนั้นเพื่อป้องกันข้อผิดพลาดเชิงกฎหมายและการตัดสินใจของตน ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องศึกษาและทำความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างแท้จริง รวมทั้งควรมีที่ปรึกษาทางกฎหมายคอยให้คำปรึกษาและเสนอแนะก่อนการตัดสินใจที่ตนเองขาดความมั่นใจ

4. การบริหารและการตัดสินใจโดยองค์คณะบุคคล การศึกษาเป็นบริการกิจการสาธารณะที่มีผู้เกี่ยวข้องและได้รับผลจากการบริการจำนวนมาก ดังนั้นเพื่อให้การบริหารและการตัดสินใจมีความถูกต้องและก่อประโยชน์สูงสุดต่อผู้รับบริการมากที่สุด ผู้บริหารควรดำเนินการโดยใช้องค์คณะบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาตัดสินใจให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

5. การจัดระบบบัญชีให้ครบถ้วนถูกต้อง แม้ผู้บริหารจะมีอำนาจอิสระในการบริหารและตัดสินใจก็ตาม แต่อำนาจอิสระนั้นมิใช่เป็นไปโดยปราศจากการควบคุมตรวจสอบของทางราชการโดยเฉพาะด้านการเงินซึ่งส่วนใหญ่มาจากงบประมาณแผ่นดิน จะมีหน่วยงานที่รับผิดชอบการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของสถานศึกษาทั้งในช่วงก่อนใช้ ระหว่างใช้ และภายหลังการใช้ ดังนั้น ผู้บริหารจึงจำเป็นต้อง

จัดทำระบบบัญชีให้ครบถ้วน ความถูกต้องตามระบบและระเบียบของทางราชการเพื่อการบริหารของตน เป็นไปด้วยความโปร่งใส และสุจริต

เงื่อนไขทั้ง 5 ประการดังกล่าว เป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องมีหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้การบริหารและการตัดสินใจของตนมีประสิทธิภาพ และบรรลุผลตามเจตนารมณ์ของการกำหนดให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคลอย่างเต็มที่

การบริหารสถานศึกษาเป็นบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการที่จะส่งเสริมสนับสนุนและดำเนินการให้มีความก้าวหน้าทางวิชาการในสถานศึกษา จึงได้มีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552)

2.1 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

ตามเกณฑ์ประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่ 2 (พ.ศ. 2549 - 2553) โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้กำหนดมาตรฐานตัวบ่งชี้และเกณฑ์การพิจารณาในมาตรฐานที่ 10 ดังนี้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2548)

มาตรฐานที่ 10 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ

1. ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม มีความมุ่งมั่น และอุทิศตนในการทำงาน
 - 1.1 ผู้บริหารประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี
 - 1.2 ผู้บริหารยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร (สุจริต ยุติธรรม การใช้ระบบคุณธรรม การรับฟังปัญหา การระดมการมีส่วนร่วมในการบริหาร และการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ)
 - 1.3 ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นในการบริหารเพื่อผลประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 1.4 ผู้บริหารอุทิศเวลาให้กับการทำงาน
2. ผู้บริหารมีความคิดริเริ่มและมีวิสัยทัศน์
 - 2.1 ผู้บริหารสามารถแสดงทิศทางของการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่ควรจะเป็นในอนาคต 3-5 ปีข้างหน้าอย่างชัดเจนและเหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น
 - 2.2 ผู้บริหารริเริ่มแนวทางในการบริหารที่ทำหายกับการเปลี่ยนแปลงและความเป็นนิติบุคคลของสถานศึกษา
 - 2.3 ผู้บริหารริเริ่มการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
 - 2.4 ผู้บริหารมีวิธีการกระตุ้นให้ทุกคนร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษา
3. ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารวิชาการและเป็นผู้นำทางวิชาการ
 - 3.1 ผู้บริหารมีความรอบรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน (ตามหมวด 4 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542)
 - 3.2 ผู้บริหารให้ความสำคัญกับบทบาทประธาน การแต่งตั้งกรรมการและการประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา
 - 3.3 ผู้บริหารมีการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษา
 - 3.4 ผู้บริหารมีการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง
 - 3.5 ผู้บริหารมีการส่งเสริมและพัฒนาครูในการผลิตและใช้สื่ออย่างหลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน
 - 3.6 ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาการของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนและชุมชน

- 3.7 ผู้บริหารมีการสนับสนุนการพัฒนาและการประเมินครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง
 อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- 3.8 ผู้บริหารมีการติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการอยู่เสมอ
- 3.9 ผู้บริหารมีการวางระบบและกลไกที่ดีในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 โดยร่วมมือกับชุมชนและได้รับการสนับสนุนจากต้นสังกัด
4. ผู้บริหารมีการบริหารที่มีประสิทธิผลและผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจในการบริหาร
- 4.1 การปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมาย และมาตรฐานที่กำหนดไว้
 อย่างน้อยกว่าร้อยละ 75 ของแผน
- 4.2 ผู้บริหารสร้างความตระหนัก (Awareness) และมีความพยายามในการปฏิบัติ
 (Attempt) ในการพัฒนาผู้เรียน ครู และการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้บรรลุตามมาตรฐาน
 การศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 4.3 ผู้บริหารนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการบริหารอย่างต่อเนื่อง
- 4.4 ผู้เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 พึงพอใจกับผลงานของสถานศึกษา

2.2 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 6 มาตรา 47 ได้เน้นถึงมาตรฐานและ
 การประกันคุณภาพการศึกษา โดยให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน
 การศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก
 และหมวด 7 มาตรา 52 มาตรา 53 ได้เน้นถึงการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ให้มี
 คุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับความเป็นวิชาชีพชั้นสูงและให้มีองค์การวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา
 และผู้บริหารการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การอิสระภายใต้การบริหารของสภาวิชาชีพ ออกและเพิกถอน
 ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนา
 วิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา ครูสภาได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู
 พ.ศ. 2537 ขึ้น ซึ่งเป็นเกณฑ์มาตรฐานของคุณภาพการปฏิบัติงาน และจรรยาบรรณครู คุณภาพและ
 ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครูย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ หลายประการ ประการหนึ่ง คือ
 ผู้บริหารการศึกษา อันหมายรวมถึงผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารหน่วยงานทางการศึกษา บุคคลเหล่านี้มี
 อิทธิพลทั้งในทางบวกและทางลบต่อการพัฒนาวิชาชีพครู และเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษาของครู
 สภา พ.ศ. 2540 ได้กำหนดสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู เกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ของครู
 สภา พ.ศ. 2540 นี้ยึดถือแนวคิดและความเชื่อที่ว่า ผู้บริหารการศึกษาเป็น "ผู้จัดการ" ทางการศึกษา เพื่อให้ครู
 และบุคลากรอื่น ๆ ดำเนินการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา และตาม
 ความคาดหวังของสังคม ครูสภามุ่งหวังจะให้ผู้บริหารการศึกษาใช้เกณฑ์มาตรฐานนี้เพื่อประโยชน์ในการ
 พัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานของตน ของผู้ร่วมงาน และของผู้ได้บังคับบัญชา ซึ่งจะส่งผลดีต่อการพัฒนา
 งานการศึกษาทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับตัวผู้บริหาร ครู และนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา,
 2548)

2.3 มาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาได้เห็นความสำคัญในเรื่องมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา
 เพื่อที่จะนำผู้บริหารสถานศึกษาไปสู่การเป็นผู้บริหารมืออาชีพ อันจะเป็นแนวทางการปฏิบัติตามเกณฑ์

มาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา พ.ศ. 2548 ดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2548)

มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษา คุณสมบัติเบื้องต้นที่สำคัญประการหนึ่งของผู้บริหารมืออาชีพ คือ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ ด้วยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพ ได้แก่ การเป็นผู้ริเริ่มผู้ร่วมงาน ผู้ร่วมจัดงานหรือกิจกรรม รวมทั้งการเป็นผู้เสนอผลงาน และเผยแพร่ผลงานขององค์กร เพื่อให้สมาชิกยอมรับและเห็นคุณค่าประโยชน์ของผู้บริหารที่มีต่อการพัฒนาองค์กรตลอดจนการนำองค์กรให้เป็นที่ยอมรับของสังคมโดยรวม

มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับการพัฒนาของบุคลากร ผู้เรียน และชุมชน ผู้บริหารมืออาชีพแสดงความรัก ความเมตตา และความปรารถนาดีต่อองค์กร ผู้ร่วมงาน ผู้เรียน และชุมชน ด้วยการตัดสินใจในการทำงานต่าง ๆ เพื่อผลการพัฒนาที่จะเกิดขึ้นกับทุกฝ่าย การตัดสินใจของผู้บริหารต้องผ่านกระบวนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการทำกับผลของการกระทำ เนื่องจากการตัดสินใจของผู้บริหารมีผลต่อองค์กรโดยรวมผู้บริหารจึงต้องเลือกแต่กิจกรรมที่จะนำไปสู่ผลดี ผลทางบวก ผลต่อการพัฒนาของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องและระมัดระวังไม่ให้เกิดผลทางลบโดยมิได้ตั้งใจ ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่ความไว้วางใจ ความศรัทธาและความรู้สึกเป็นที่พึงได้ของบุคคลทั้งปวง

มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ ความสำเร็จของการบริหาร อยู่ที่การดำเนินการเพื่อให้บุคลากรในองค์กรหรือผู้ร่วมงานได้มีการพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ผู้บริหารมืออาชีพต้องหาวิธีพัฒนาผู้ร่วมงาน โดยการศึกษาจุดเด่นจุดด้อยของผู้ร่วมงานกำหนดจุดพัฒนาของแต่ละคน และเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมกับการพัฒนาด้านนั้น ๆ แล้วใช้เทคนิคการบริหารและการนิเทศภายในให้ผู้ร่วมงานได้ลงมือปฏิบัติจริง ประเมิน ปรับปรุงให้ผู้ร่วมงานรู้ศักยภาพ เลือกแนวทางที่เหมาะสมกับตนและลงมือปฏิบัติจนเป็นผลให้ศักยภาพของผู้ร่วมงานเพิ่มพูนพัฒนาก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้งนำไปสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนงานขององค์กรให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง ผู้บริหารมืออาชีพวางแผนงานขององค์กรได้อย่างมียุทธศาสตร์ เหมาะสมกับเงื่อนไขข้อจำกัดของผู้เรียน ครู ผู้ร่วมงาน ชุมชน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับนโยบายแนวทาง เป้าหมายของการพัฒนา เพื่อนำไปปฏิบัติจนเกิดผลต่อการพัฒนาอย่างแท้จริง แผนงานต้องมีกิจกรรมสำคัญที่นำไปสู่ผลของการพัฒนา ความสอดคล้องของเป้าหมายกิจกรรมและผลงาน ถือเป็นคุณภาพสำคัญที่นำไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพสูง มีความคุ้มค่าและเกิดผลอย่างแท้จริง

มาตรฐานที่ 5 พัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นเป็นลำดับ นวัตกรรมการบริหาร เป็นเครื่องมือสำคัญของผู้บริหารในการนำไปสู่ผลงานที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงขึ้นเป็นลำดับ ผู้บริหารมืออาชีพต้องมีความรู้ในการบริหารแนวใหม่ ๆ เลือกและปรับปรุงใช้นวัตกรรมได้หลากหลาย ตรงกับสภาพการณ์ เงื่อนไข ข้อจำกัดของงานและองค์กรจนนำไปสู่ผลได้จริง เพื่อให้องค์กรก้าวหน้าพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้ง ผู้ร่วมงานทุกคนได้ใช้ศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ มีความภาคภูมิใจในผลงานร่วมกัน

มาตรฐานที่ 6 ปฏิบัติงานขององค์กรโดยเน้นผลถาวร ผู้บริหารมืออาชีพเลือกและใช้กิจกรรมการบริหารที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นของบุคลากรและองค์กร จนบุคลากรมีนิสัยในการพัฒนา

ตนเองอยู่เสมอ ผู้บริหารต้องมีความเพียรพยายามย่ำแย่ กระตุ้น ทำทนาย ให้บุคลากรมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ และชื่นชมผลสำเร็จเป็นระยะ ๆ จึงควรเริ่มจากการริเริ่ม การร่วมพัฒนา การสนับสนุนข้อมูล และให้กำลังใจ ให้บุคลากร ศึกษา ค้นคว้า ปฏิบัติ และปรับปรุงงานต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง จนเกิดเป็นค่านิยมในการพัฒนางาน ตามภาวะปกติ อันเป็นบุคลิกภาพที่พึงปรารถนาของบุคลากรและองค์การ รวมทั้งบุคลากรทุกคนชื่นชม และศรัทธาในความสามารถของตน

มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ ผู้บริหารมีอาชีพ สามารถนำเสนอผลงานที่ได้ทำสำเร็จแล้ว ด้วยการรายงานผลที่แสดงถึงการวิเคราะห์งานอย่างรอบคอบ ครอบคลุมการกำหนดงานที่จะนำไปสู่ผลแห่งการพัฒนา การลงมือปฏิบัติจริงและผลที่ปรากฏมีหลักฐาน ยืนยันชัดเจน การนำเสนอรายงานเป็นโอกาสที่ผู้บริหารจะได้คิดทบทวนถึงงานที่ได้ทำไปแล้วว่ามีข้อจำกัด ผลดี ผลเสีย และผลกระทบที่มีได้ระวางไว้ได้อย่างไร ถ้าผลงานเป็นผลดี จะชื่นชม ภาคภูมิใจได้ในส่วนใด นำเสนอให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นได้อย่างไร ถ้าผลงานยังไม่สมบูรณ์ จะปรับปรุงเพิ่มเติมได้อย่างไรและ จะนำประสบการณ์ที่ได้พบไปใช้ประโยชน์ในการทำงานต่อไปอย่างไร คุณประโยชน์อีกประการหนึ่งของ รายงานที่ดี คือ การนำผลการประเมินไปใช้ในการประเมินตนเอง รวมทั้งการทำให้เกิดความรู้สึกชื่นชม ของผู้ร่วมปฏิบัติงานทุกคน การที่ผู้ปฏิบัติงานได้เรียนรู้เกี่ยวกับความสามารถและศักยภาพของตนเป็นขั้นตอน สำคัญอย่างหนึ่งที่จะนำไปสู่การรู้คุณค่าแห่งตน ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพ การบริหารการศึกษาตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับการพัฒนาของบุคลากร ผู้เรียน และชุมชน มุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ พัฒนาแผนงานของ องค์การให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง พัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้น เป็นลำดับ ปฏิบัติงานขององค์การโดยเน้นผลถาวร รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่าง เป็นระบบ

มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ผู้บริหารมีหน้าที่แนะนำ ตักเตือน ควบคุมกำกับดูแล บุคลากรในองค์การ การที่จะปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวให้ได้ผลดี ผู้บริหารต้องประพฤติปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดี มิฉะนั้นคำแนะนำตักเตือนหรือการกำกับดูแลของผู้บริหารจะขาดความสำคัญ ไม่เป็นที่ยอมรับของบุคลากร ในองค์การ ผู้บริหารที่ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในทุกด้าน เช่น ด้านคุณธรรม จริยธรรม ความยุติธรรม และบุคลิกภาพ จะมีผลสูงต่อการยอมรับของบุคลากร ทำให้เกิดความเชื่อถือศรัทธาต่อการบริหารงาน จนสามารถปฏิบัติตามได้ด้วยความพึงพอใจ

มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นอย่างสร้างสรรค์ หน่วยงานการศึกษาเป็น องค์การหนึ่งที่อยู่ในชุมชนและเป็นส่วนหนึ่งของระบบสังคมซึ่งมีองค์การอื่น ๆ เป็นองค์ประกอบ ทุกหน่วยงาน มีหน้าที่ร่วมมือกันพัฒนาสังคมตามบทบาทหน้าที่ ผู้บริหารการศึกษาเป็นบุคลากรสำคัญของสังคมหรือ ชุมชนที่จะชี้แนะแนวทางการพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้าตามทิศทางที่ต้องการ ผู้บริหารมีอาชีพต้อง ร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นในการเสนอแนะทางปฏิบัติ แนะนำปรับปรุงการปฏิบัติและแก้ปัญหา ของชุมชนหรือหน่วยงานอื่น เพื่อให้เกิดผลดีต่อสังคมส่วนรวม ในลักษณะร่วมคิดร่วมวางแผน และร่วมปฏิบัติ ด้วยความเต็มใจ เต็มความสามารถพร้อมทั้งยอมรับความสามารถ รับฟังความคิดเห็นและเปิดโอกาสให้ผู้อื่น ได้ใช้ความสามารถของตนอย่างเต็มศักยภาพเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศประชาธิปไตยและการร่วมมือกัน ในสังคม นำไปสู่การยอมรับและศรัทธาอย่างภาคภูมิใจ

มาตรฐานที่ 10 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ความประทับใจของผู้ร่วมงาน ที่มีต่อผู้บริหารองค์การอย่างหนึ่ง คือ ความเป็นผู้รอบรู้ทันสมัยทันโลก รู้อย่างกว้างขวางและมองไกล

ผู้บริหารมืออาชีพจึงต้องติดตามการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลกทุก ๆ ด้าน จนสามารถสนทนากับผู้อื่นด้วยข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย และนำข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่ได้รับไปใช้ในการพัฒนางานและผู้ร่วมงาน การตื่นตัว การรับรู้ และการมีข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศเหล่านี้นอกจากเป็นประโยชน์ต่องานพัฒนาแล้วยังนำมาซึ่งการยอมรับและความรู้สึกเชื่อถือของผู้ร่วมงานอันเป็นเงื่อนไขเบื้องต้นที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่ลึกซึ้งต่อเนื่องต่อไป

มาตรฐานที่ 11 เป็นผู้นำและสร้างผู้นำ ผู้บริหารมืออาชีพสร้างวัฒนธรรมขององค์การด้วยการพูดนำ ปฏิบัตินำ และจัดระบบงานให้สอดคล้องกับวัฒนธรรม โดยการให้รางวัลแก่ผู้ที่ทำงานได้สำเร็จแล้ว จนนำไปสู่การพัฒนาตนเอง คิดได้เอง ตัดสินใจได้เอง พัฒนาได้เองของผู้ร่วมงานทุกคน ผู้บริหารมืออาชีพจึงต้องแสดงออกอย่างชัดเจนและสม่ำเสมอเกี่ยวกับวัฒนธรรมขององค์การ เพื่อให้ผู้ร่วมงานมีความมั่นใจในการปฏิบัติ จนสามารถเลือกการกระทำที่สอดคล้องกับวัฒนธรรม แสดงออกและชื่นชมได้ด้วยตนเอง ผู้บริหารจึงต้องสร้างความรู้สึกระบายความสำเร็จให้แก่บุคลากรแต่ละคนและทุกคน จนเกิดภาพความเป็นผู้นำในทุกระดับ นำไปสู่องค์การแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง

มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์ การพัฒนาองค์การให้ก้าวหน้าอย่างยั่งยืนสอดคล้องกับความก้าวหน้าของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างไม่หยุดยั้ง ผู้บริหารจำเป็นต้องรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถปรับงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและสามารถจัดการกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้สอดคล้อง สมดุล และเสริมสร้างซึ่งกันและกัน ผู้บริหารมืออาชีพจึงต้องตื่นตัวอยู่เสมอ มองเห็นการเปลี่ยนแปลงอย่างรอบด้านรวมทั้งการเปลี่ยนแปลงในอนาคตและกล้าที่จะตัดสินใจดำเนินเพื่อผลในอนาคตอย่างไรก็ตามการรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงนี้ ย่อมเป็นสิ่งประกันได้ว่าการเสี่ยงในอนาคตจะมีโอกาสผิดพลาดน้อยลง การที่องค์การปรับได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงนี้ ย่อมเป็นผลให้องค์การพัฒนาอย่างยั่งยืนสอดคล้องกับความก้าวหน้าของโลกตลอดไป ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นอย่างสร้างสรรค์แสวงหา และใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนาเป็นผู้นำและสร้างผู้นำสร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์

3. ปัญหาเสพติด

3.1 ความหมายและประเภทของยาเสพติด

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พุทธศักราช 2522 ได้ให้ความหมายของยาเสพติดให้โทษ หมายถึงสารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพขึ้นเรื่อย ๆ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง ทั้งนี้ตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ไม่ได้หมายความถึงยาสามัญประจำบ้าน บางตำราตามกฎหมายว่าด้วยยาที่มียาเสพติดให้โทษผสมอยู่ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2526 หน้า 16) สำหรับประเภทยาเสพติดให้โทษต่าง ๆ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 โดยประกาศของกระทรวงสาธารณสุขได้ระบุชื่อยาเสพติดไว้ทั้งสิ้น 104 ชนิด และวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทอีก 4 ประเภท 42 ชนิด รวม 146 ชนิด ยาเสพติดเหล่านี้แบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือ (ประจัน มรินทร์, 2529 หน้า 29)

3.1.1 แบ่งตามฤทธิ์ของยาที่มีต่อร่างกายมนุษย์ ได้แก่

- 1) ยากดประสาทได้แก่ เฮโรอีน มอร์ฟิน เหล้าแห้ง จะทำให้ประสาทมึนชา สมองจิตใจ อารมณ์เยือกเย็นและเฉื่อยชาลง
- 2) ยากระตุ้นประสาทสมอง ได้แก่ แอมเฟตามีน ยาบ้า ยาขยัน ไบกระท่อม จะออกฤทธิ์กระตุ้นยาแรงร้ายประสาททำให้เกิดการตื่นตัว กระวนกระวาย ประสาทสมองไหวตัวอยู่เสมอ
- 3) ยาหลอนจิตประสาท เช่น Lysrgde (LSD) Mescaline ทำให้เกิดประสาทหลอนเห็นภาพผิดไปจากปกติ รสสัมผัสเปลี่ยนแปลง รวมทั้งอวัยวะทั้งห้าของร่างกายแปรปรวน มีปฏิกิริยาผิดไปจากความคิดจริงทั้งหมด
- 4) ยาออกฤทธิ์หลายอย่าง ทั้งกดประสาท กระตุ้นประสาท และประสาทหลอน และยาออกฤทธิ์ผสมผสานกัน เช่น กัญชา เมื่อเสพจำนวนน้อยจะเกิดอาการกดประสาทอยู่ชั่วขณะหนึ่งต่อไปถ้าเสพเพิ่มมากขึ้นจะกลายเป็นพิษ มีอาการประสาทหลอนต่อไปได้

3.1.2 แบ่งตามแหล่งที่เกิดของยา ได้แก่

- 1) ยาเสพติดธรรมชาติ เป็นยาเสพติดที่กลั่นหรือสกัดได้จากพืช หรือพันธุ์ไม้บางชนิดโดยตรงที่เกิดขึ้นอยู่แล้ว ตามธรรมชาติ หรือนำสารจากพืชเหล่านี้มาทำกรรมวิธีต่าง ๆ ทางเคมีแปรธาตุไปเป็นยาเสพติดต่อไปได้ เช่น ฝิ่น กัญชา กระท่อม
- 2) ยาเสพติดสังเคราะห์ เป็นยาเสพติดที่ผลิตขึ้นในห้องปฏิบัติการทดลองด้วยกรรมวิธีต่าง ๆ ทางเคมี นำมาใช้แทนยาเสพติดธรรมชาติได้ โดยสารที่สังเคราะห์ขึ้นนั้นออกฤทธิ์เหมือนยาเสพติดจากธรรมชาติเช่นกัน เช่น เฮโรอีน ยาบ้า ยานอนหลับ ยาระงับประสาท เป็น

3.1.3 แบ่งตามลักษณะของสารที่ใช้ในวงการแพทย์ ได้แก่

- 1) ฝิ่นหรือสารที่มีส่วนประกอบของฝิ่น เช่น มอร์ฟิน ทิงเจอร์ ฝิ่น เฮโรอีน โคเคอีน รวมไปถึงสารสังเคราะห์หลายอย่างที่มีคุณสมบัติคล้ายๆ กัน
- 2) ยานอนหลับชนิดต่าง ๆ ที่มีผลโดยตรงต่อสมองส่วนกลางยาพวกนี้มีจำหน่ายทั่วไป เช่น ฟีนอบาปีโทร เหล้าแห้ง ซอลาเนอรัลทิวินาล รวมทั้งยานอนหลับอื่นที่ใช้ บาร์บิทูเรท ได้แก่ โบร์ไมค์ คลอรอล ไฮเดรทพาร์ลดีไฮด์ และยาสังเคราะห์ใหม่ๆ เช่น กลูตาไมด์ และเมตากูอาโลน
- 3) ยากระตุ้นประสาท ได้แก่ แอมเฟตามีน และไบกระท่อม
- 4) ยาที่ทำให้ประสาทหลอน ได้แก่ กัญชา, LDS, STP, DMT, ยาเหล่านี้ทำให้ประสาทรับรู้ของคนเราผิดไปจากเดิม รวมทั้งสารอย่างอื่นและเห็นบางอย่าง
- 5) สารระเหยต่าง ๆ เช่น เบนซิน ทินเนอร์ และกาวติดเครื่องใช้ต่าง ๆ
- 6) แอลกอฮอล์ ปัจจุบันองค์การอนามัยโลกจัดให้แอลกอฮอล์เป็นสารเสพติดอย่างหนึ่งด้วย เพราะเมื่อดื่มจนติดแล้วจะทำให้ผู้ดื่มมีความต้องการและเพิ่มปริมาณการดื่มเรื่อย ๆ อีกทั้งมีโทษต่อร่างกายเช่นเดียวกับยาเสพติดอื่น

สำนักคณะกรรมการและป้องกันปราบปรามยาเสพติด (2526, หน้า 56) ยาเสพติดเป็นสิ่งชักนำให้คนในสังคมมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางลบไม่ว่าจะเป็นปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการค้าประเวณี หรือแม้กระทั่งปัญหาการว่างงาน ซึ่งล้วนแต่มีปัญหายาเสพติดเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยเสมอ และในขณะนี้การเสพยาเสพติดมีแนวโน้มว่า ผู้ติดมักจะเสพร่วมกับสารเสพติดชนิดอื่น ๆ หลายชนิดในเวลาเดียวกัน ซึ่งเรียกว่า การเสพยาเสพติดอย่างผสมกัน เช่น เริ่มต้นจากบุหรี กัญชา ฝิ่น เฮโรอีน เมื่อหาตัวยาคิดได้ตัวหนึ่งไม่ได้ ก็เสพตัวอื่นทดแทนหรือใช้ร่วมกันไป ในเวลาเดียวกัน พบว่า มีโรคแทรกซ้อน

มากกว่าผู้เสพติดเพียงชนิดเดียวและมีอาการขาดยารุนแรงกว่า การบำบัดรักษาทำได้ยากและใช้เวลานาน ดังนั้น การแก้ปัญหาเสพติดจึงจำเป็นต้องใช้มาตรการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดควบคู่กันไป จึงจะสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคมลงได้

องค์การอนามัยโลก (World Health Organization (W.H.O.)) ได้ให้ความหมายของสิ่งเสพติดว่า “สิ่งเสพติด” หมายถึงสารหรือยาที่เขาสร้างร่างกายโดยการรับประทาน ฉีด สูบ หรือดม ติดต่อกัน ซ้ำระยะเวลาหนึ่งและทำให้มีผลต่อร่างกายจิตใจของผู้ได้รับในลักษณะดังนี้

- 1) มีความต้องการอย่างแรงกล้าที่จะเสพต่อไปอีกเรื่อย ๆ
- 2) มีความโน้มเอียงที่จะเพิ่มปริมาณของสิ่งเสพติดให้มากขึ้นทุกขณะ
- 3) มีถึงเวลาที่ต้องการเสพแล้วไม่ได้เสพจะเกิดอาการอดหรืออยากยาทุกราย คลุ้มคลั่ง

ขาดสติ โมโห ฉุนเฉียว เป็นต้น

4) ผู้ที่ซึยาหรือสารนั้นเป็นเวลานานจะทำให้เกิดผลร้ายต่อสุขภาพของผู้เสพ ทั้งร่างกายและจิตใจ จากที่มีผู้ให้ความหมายของคำว่า ยาเสพติด หรือสารเสพติด หลากๆ ท่านเมื่อพิจารณาแล้วจะพบว่ามีความหมายใกล้เคียงกันซึ่งพอสรุปได้ว่า การเรียกสารเสพติดหรือยาเสพติดจะใช้เรียกได้ทั้งสองคำซึ่งในที่นี้ขอเรียกว่า “สารเสพติด” หมายถึง สารใดก็ตามเมื่อรับเข้าสู่ร่างกายแล้วโดยการกิน ฉีด สูบ หรือดมจะทำให้มีผลต่อจิตใจและร่างกายของผู้ใช้สารนั้น โดยเฉพาะลักษณะต่อไปนี้

- (1) ผู้ใช้สารต้องเพิ่มขนาดของสารตลอดเวลา
- (2) เมื่อหยุดใช้สารจะทำให้เกิดอาการอดสาร
- (3) ผู้ที่ใช้สารเป็นเวลานานจะเกิดมีความต้องการสารนี้มากขึ้นทั้งร่างกายและจิตใจ
- (4) ผู้ที่ใช้สารเป็นเวลานาน สารจะก่อให้เกิดผลร้ายต่อสุขภาพและร่างกายของผู้ใช้นั้น

3.2 การแพร่ระบาดของยาเสพติดในประเทศไทย

เนื่องจากประเทศไทย มีส่วนที่ติดกับพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ ซึ่งเป็นแหล่งผลิตยาเสพติดที่สำคัญของโลกแห่งหนึ่ง จึงทำให้ไทยมีส่วนในการผลิตยาเสพติดประเภทฝิ่น และเฮโรอีน ซึ่งผลิตมากในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ นอกจากนั้นแล้ว ในปัจจุบันยังมีการผลิตยาบ้าในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำด้วย ยาเสพติดที่มีการผลิตในประเทศไทยอีกชนิดหนึ่งคือ กัญชา ซึ่งมีมากในภาคอีสาน อย่างไรก็ตามสำหรับการเป็นแหล่งผลิตของประเทศไทยนั้น ในปัจจุบันได้ลดปริมาณลงมากโดยเฉพาะ ฝิ่น เฮโรอีน และกัญชา จนอยู่ในระดับหนึ่งที่ควบคุมได้ ในส่วนของการผลิตยาบ้าได้มีการย้ายแหล่งผลิตไปอยู่ในประเทศเพื่อนบ้านเป็นส่วนใหญ่ ประเทศไทยมีการค้ายาเสพติดที่สำคัญ 3 ชนิด คือ การค้าเฮโรอีน การค้ากัญชา การค้ายาบ้า

1. การค้าเฮโรอีน การขายอยู่บริเวณพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทยบริเวณติดกับสามเหลี่ยมทองคำ พื้นที่กรุงเทพมหานคร ภาคใต้ และชายงานต่างประเทศ ซึ่งเชื่อมโยงกับชายงานภายในประเทศรวมทั้งชนกลุ่มน้อยในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ เฮโรอีนส่วนใหญ่จะถูกลำเลียงไปยังต่างประเทศ แต่บางส่วนจำหน่ายในตลาดไทย ในปัจจุบันเครือข่ายเฮโรอีน ถูกเจ้าหน้าที่จับกุมและทำลายลงในเครือข่าย บางกลุ่มหยุดดำเนินการ บางกลุ่มไปค้ายาบ้าแทน

2. การค้ากัญชา อยู่ในพื้นที่ภาคอีสาน กทม. ภาคใต้พื้นที่ดำเนินการส่วนใหญ่อยู่ทางภาคอีสาน กัญชาที่รวบรวมได้จะส่งออกไปต่างประเทศหลัก ปัจจุบันกล่าวได้ว่าการค้ากัญชาลดน้อยลงมาก กลุ่มผู้ค้าจะไปดำเนินการในประเทศเพื่อนบ้าน การค้าในประเทศส่วนใหญ่เพื่อใช้เสพภายในประเทศ

3. การค้ายาบ้า ยาบ้าได้แพร่กระจายอยู่ในทุกภูมิภาค ผู้ค้ามีกระจายในพื้นที่ต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับรายใหญ่ ระดับกลาง และระดับย่อยในพื้นที่แพร่ระบาด เครือข่ายการค้ายาบ้า ไม่มีการจัดองค์กร

ที่ชัดเจนเหมือนกับเฮโรอีนและกัญชาแม้แต่นักค้ารายย่อยบางครั้ง ก็สามารถไปจัดหายาเสพติดจากพื้นที่ผลิตบริเวณสามเหลี่ยมทองคำครั้งละเป็นปริมาณมากได้

การที่ประเทศไทยมีส่วนที่ติดกับสามเหลี่ยมทองคำ และการคมนาคมภายในประเทศมีความสะดวกโดยเฉพาะการขนส่งทางบก และทางอากาศ จึงมีการลักลอบลำเลียงยาเสพติด ทั้งที่ อเมริกา ออสเตรเลีย และยุโรป นอกจากนั้นแล้ว ยังมีการลักลอบเลียงกัญชาจากทางภาคอีสานมายังกรุงเทพฯ ส่งไปต่างประเทศ

ด้วยสถานการณ์ปัญหาเสพติดของประเทศในปัจจุบันจัดได้ว่าอยู่ในขั้นวิกฤต โดยสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดได้ทวีความรุนแรงขึ้นอย่างรวดเร็ว เพราะมีการผลิตยาเสพติดทั้งภายใน ประเทศ และมีการลักลอบนำเข้ามาจากต่างประเทศมากมายหลายชนิด เช่น เฮโรอีน ยาบ้า ยาไอ เป็นต้น ถึงแม้เจ้าหน้าที่จะได้ปราบปรามจับกุมการค้ายาเสพติดอย่างเข้มงวดและจริงจัง แต่ก็ไม่ทำให้การแพร่ระบาดของยาเสพติดลดลงเลย แต่กลับทำให้ผู้ผลิตได้พัฒนายาเสพติดให้ออกฤทธิ์ได้แรงขึ้นและการตรวจพบสารเสพติดในตัวผู้เสพได้ยากขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่จับกุมได้ยากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ในการดำเนินการปราบปรามยาเสพติด ยังมีเจ้าหน้าที่ของรัฐจำนวนไม่น้อยเข้าไปมีผลประโยชน์และมีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติดเสียเอง ทำให้การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไม่สัมฤทธิ์ผล

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ได้ส่งผลกระทบต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศ เป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่นับจะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ซึ่งจากสถิติพบว่า ผู้ติดยาเสพติดจำนวนมากจะเป็นผู้ก่อคดีอาชญากรรม นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติและปัญหาความมั่นคงแห่งชาติอีกด้วย หากปล่อยไว้ให้เนิ่นช้าจะก่อให้เกิดวิกฤตการณ์ทางสังคมอย่างรุนแรง จนไม่สามารถแก้ไขได้ เพราะปัญหาเสพติดมิใช่เรื่องที่จะสามารถควบคุมให้อยู่ในวงจำกัดได้อีกต่อไป แต่กลับจะเป็นปัญหาในระดับชาติที่ลุกลามอย่างไม่จบสิ้น ดังนั้น จึงเห็นสมควรที่ทุกฝ่ายควรให้ความสำคัญกับปัญหาดังกล่าวพร้อมทั้งหามาตรการในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้บรรลุผลอย่างจริงจัง

มาตรการในการป้องกันนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนพัฒนาเจตคติของประชาชนทุกคนทุกกลุ่ม ให้ตระหนักถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด และร่วมกันไม่ยุ่งเกี่ยวและต่อต้านยาเสพติด ซึ่งกิจกรรมหลักๆ ได้แก่ การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ การเผยแพร่เอกสาร การสร้างแกนนำ การบรรยายฝึกอบรมสัมมนาแก่กลุ่มเป้าหมายทั้งในสถานศึกษา สถานประกอบการ ชุมชน รวมทั้งการจัดทำโครงการป้องกันต่าง ๆ เช่น โครงการค่ายแกนนำนักเรียน โครงการโรงเรียนสีขาว โครงการชุมชนปลอดภัยยาเสพติด ฯลฯ เป็นต้น

ยาเสพติดนับเป็นปัญหาใหญ่ที่มีมาเป็นเวลานาน ทุกประเทศล้วนตระหนักถึงผลจากปัญหา ยาเสพติดที่ก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงต่อมวลมนุษยชาติ ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จึงได้พยายามร่วมมือกัน เพื่อหาทางหยุดยั้งการเผยแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยองค์การสหประชาชาติได้กำหนดให้วันที่ 26 มิถุนายน ของทุกปีเป็นวันต่อต้านยาเสพติดโลก จากรายงานสถานการณ์ปัญหาเสพติดโลกประจำปี 2550 ของสำนักงานยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nation Office on Drugs and Crime : UNODC) ระบุว่า สถานการณ์การผลิต การลักลอบค้ายาเสพติดหรือการเสพยาเสพติดเกือบทุกประเทศ ทั่วโลกอยู่ในเกณฑ์คงที่ ปัจจุบันมีผู้เสพยาเสพติดประมาณ 200 ล้านคนหรือร้อยละ 5 ของประชากรโลก ขณะที่ 25 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 0.6 ของประชากรโลกเป็นกลุ่มผู้ติดยาเสพติด (สำนักงานสถิติแห่งชาติ 2551 : 153)

การแพร่ระบาดของยาเสพติดในประเทศไทยมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและแพร่ระบาดเข้าไปในทุกสถาบันของสังคมทุกเพศทุกวัย ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว ชุมชน ทั้งในเขตเมืองและชนบท รวมถึงกลุ่มนักเรียน นักศึกษา จนทำให้ดูเหมือนว่าปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่พบเห็นได้ทั่วไปในสังคม ประกอบกับปัจจัยที่เอื้อต่อการเกิดและแพร่กระจายของยาเสพติดยังดำรงอยู่และขยายตัวอย่างต่อเนื่อง เช่น ปัญหาเชิงโครงสร้างทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมตลอดจนแหล่งอบายมุข เช่น สถานบริการ และสถานเริงรมย์ต่าง ๆ ส่งผลทำให้ปัญหายาเสพติดยิ่งขยายตัว กลายเป็นภัยคุกคามที่กัดกร่อนบ่อนทำลายสังคมไทยมากยิ่งขึ้น และส่งผลอย่างกว้างขวาง ทั้งต่อตัวบุคคลและสังคมโดยรวม โดยกระทบต่อพัฒนาการทางร่างกาย จิตประสาทและทำลายสมองของเยาวชน และแรงงานที่เป็นพลังที่สำคัญ ในอนาคต ซึ่งเป็นยุคเศรษฐกิจใหม่ที่ต้องการสติปัญญา ความรู้เป็นฐานในการพัฒนา ส่งผลกระทบต่อความอบอุ่นความเข้มแข็งของครอบครัว (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2545 : ก) ปัญหายาเสพติดจึงเป็นปัญหาสังคมที่ทุกคนในสังคมจำเป็นต้องเร่งแก้ไขและป้องกันเนื่องจากปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อประเทศทั้งในด้านความสงบเรียบร้อยของสังคม เศรษฐกิจของประเทศ ทางด้านทรัพยากรบุคคลเป็นการทำลายกำลังสำคัญของชาติในอนาคตให้เกิดความล้มเหลวทางการศึกษา จะเห็นว่าปัญหายาเสพติดได้ทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น จนแพร่ระบาดเข้าสู่กลุ่มนักเรียน นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่นั้นมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น โดยนักเรียน นักศึกษายังคงเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักที่มีโอกาสสูงต่อการเข้าไปข้องเกี่ยวกับยาเสพติดได้ง่าย ด้วยเหตุผลที่เป็นปัจเจก บุคคลทางสถานศึกษาในฐานะที่เป็นหน่วยงานหลักในการพัฒนาเด็กและเยาวชน จึงต้องให้ความสำคัญกับปัญหายาเสพติดอย่างต่อเนื่องและจริงจัง ในส่วนของรัฐบาลได้ตระหนักถึงปัญหาเสพติด จึงมีนโยบายประกาศสงครามกับยาเสพติด โดยใช้พลังแผ่นดินเป็นการทำสงคราม ที่ไม่ใช่การสูญเสียดินแดน แต่สูญเสียอนาคตเยาวชนของชาติและพร้อมจะทุ่มเททรัพยากรทุกอย่างที่มีอยู่เพื่อเอาชนะปัญหาเสพติดและรวมพลังแผ่นดินเพื่อหยุดยั้งการแพร่ระบาดของยาเสพติด รวมทั้งปรับเปลี่ยนแนวคิดและกระบวนการดำเนินการในเชิงรุกอย่างมีประสิทธิภาพควบคู่ไปกับการเพิ่มบทบาทให้ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคธุรกิจเอกชนและสื่อมวลชน ให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเพิ่มขึ้น โดยยึดหลักการป้องกันนำหน้าการปราบปรามผู้เสพ ต้องได้รับการบำบัดผู้ค้าต้องได้รับโทษเอาชนะยาเสพติดโดยรวมพลังทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้เข้ามามีบทบาทเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2545 : 1 - 4)

จากสถานการณ์ยาเสพติดในประเทศไทย สะท้อนให้เห็นถึงการแพร่ระบาดของยาเสพติดที่ยังคงมีอยู่ในกลุ่มที่มีอนาคตของชาติ สภาพปัญหาเหล่านี้ได้กระตุ้นให้เกิดความตื่นตัวหลายฝ่ายในการปกป้องลูกหลานให้ห่างไกลจากยาเสพติด ปัจจุบันได้มีโครงการต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย เช่น โครงการชมรมหัวใจไร้สาร โครงการโรงเรียนสีขาว เป็นต้น โครงการเหล่านี้เป็นโครงการที่ดี และเป็นประโยชน์ยิ่งในการป้องกันและแก้ไขปัญหายา (เจริญศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ 2545 : 21) แม้ว่าจะมีการดำเนินการปราบปรามยาเสพติดขึ้นเด็ดขาดต่อเนื่องตลอดมา แต่ก็ยังพบว่าปัญหายาเสพติดก็ยังคงมีการแพร่ระบาดอยู่ในกลุ่มเยาวชนนักเรียน นักศึกษาตลอดมา ดังที่ อภิชัย กุลชา (2547 : 17) กล่าวถึงผลสำรวจของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียน นักศึกษา 5,413,271 คน พบว่ามีกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดอยู่ 60,560 คน ในกลุ่มนี้มีนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับเหล้าบุหรี่มากที่สุด 58,539 คน หรือ 1.08 % เป็นนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 27,332 คน ติดเหล้าและบุหรี่ 25,538 คน สงสัยว่าค้ายาบ้า 17 คน และยังใช้ยาอยู่ 275 คน และกลุ่มที่เคยซื้อ 980 คน กลุ่มที่บำบัดรักษาหายแล้ว 522 คน

กลุ่มนักเรียนที่ยังใช้สารเสพติดอยู่ ติดสารระเหยมากที่สุด รองลงมาเป็นยาบ้าและกัญชา ซึ่งยังเป็นปัญหาของสังคมสอดคล้องกับแนวคิดของ กมล รอดคล้าย (2547 : 15) ได้กล่าวว่า ปัญหายาเสพติดเป็นเรื่องซับซ้อนและมีพลวัตรเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นชนิดของยาเสพติด ลักษณะการใช้กลุ่มประชากรผู้ใช้ ทำให้ยากต่อการจัดการให้หมดสิ้นไปอย่างถาวร โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนในช่วงอายุ 15-24 ปี ซึ่งกลุ่มประชากรหลักที่ยังคงมีปัญหายาเสพติดมีความเปราะบาง มีความเสี่ยงต่อการใช้ชีวิตในสังคมตลอดจนพฤติกรรมของเยาวชนในการดำเนินชีวิต ล้วนเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญ เช่น การสูบบุหรี่ การดื่มแอลกอฮอล์ การเที่ยวสถานบันเทิง เล่นการพนัน ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การรวมกลุ่มแก๊งค์ก่อความวุ่นวาย ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นพฤติกรรมเสี่ยงของเยาวชนที่อาจนำไปสู่การใช้ยาเสพติดและติดยาเสพติดในที่สุด หากปล่อยให้เยาวชนมีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับย้อมส่งผลกระทบต่อพัฒนาประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคตอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และจากข้อมูลสรุปสถานการณ์ยาเสพติด ปี 2553 ของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) พบว่าอายุของผู้เข้าบำบัด รักษา กลุ่มอายุน้อย มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะกลุ่มอายุ 15-19 ปี ซึ่งชี้ให้เห็นว่ากลุ่มเด็กและเยาวชนมีแนวโน้มเข้ามาเกี่ยวข้องกับยาเสพติดมากขึ้น

จากข้อมูลดังกล่าวพบว่า ปัญหายาเสพติดที่เกิดการแพร่ระบาด และมีแนวโน้มจะขยายตัวมากขึ้นในกลุ่มนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษาและระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สถานศึกษาจึงเป็นหัวใจสำคัญ ในการขับเคลื่อนงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดลงสู่ นักเรียน นักศึกษา ท่ามกลางสถานการณ์ปัญหาในรูปแบบที่หลากหลายซับซ้อนและแปรเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยปัจจัยเสี่ยง และพื้นที่เสี่ยงต่อการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด สถานศึกษาจำเป็นต้องจัดระบบงานด้านยาเสพติด เพื่อบูรณาการการทำงานทั้งหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอกให้สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่าปัญหายาเสพติดให้โทษไม่เพียงแต่เป็นปัญหาเฉพาะในกรุงเทพมหานครหรือปริมณฑล แต่ปัญหาเหล่านี้ได้มีการแพร่ระบาดไปทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ

3.3 สาเหตุของการแพร่ระบาดในประเทศไทย

สาเหตุของการแพร่ระบาดยาเสพติด (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2526) จำแนกตามการออกฤทธิ์ต่อระบบประสาท แบ่งเป็น 4 ประเภท

3.3.1 สาเหตุที่เกิดจากความไม่รู้เท่าไม่ถึงการณ์

1) ออยากทดลอง เกิดจากความอยากรู้อยากเห็นซึ่งเป็นนิสัยของคนโดยทั่วไป และโดยที่ไม่คิดว่าตนจะติดสิ่งเสพติดนี้ได้ จึงได้ทำการทดลองใช้สิ่งเสพติดนั้น ในการทดลองใช้ครั้งแรก ๆ อาจมีความรู้สึกดีหรือไม่ดีก็ตาม ถ้ายังไม่ติดสิ่งเสพติดนั้น ก็อาจประมาทไปทดลองใช้สิ่งเสพติดนั้นอีกจนในที่สุดก็ติดสิ่งเสพติดนั้น หรือถ้าไปทดลองใช้สิ่งเสพติดบางชนิด เช่น เฮโรอีน แม้จะเสพเพียงครั้งเดียวก็อาจทำให้ติดได้

2) ความคึกคะนอง คนบางคนมีความคึกคะนอง ชอบพูดอวดเก่งเป็นนิสัย โดยเฉพาะวัยรุ่นมักจะมีนิสัยดังกล่าว คนพวกนี้อาจแสดงความเก่งกล้าของตนในกลุ่มเพื่อนโดยการแสดงการใช้สิ่งเสพติดชนิดต่าง ๆ เพราะเห็นแก่ความสนุกสนาน ตื่นเต้นและให้เพื่อนผู้ยอมรับว่าตนเองเก่ง โดยมีได้คำนึงถึงผลเสียและอันตรายที่เกิดขึ้นในภายหลัง แต่อย่างไรในที่สุดตนเองก็กลายเป็นคนติดสิ่งเสพติดนั้น

5) การชักชวนของคนอื่น อาจเกิดจากความเชื่อตามคำชักชวนโฆษณาของผู้ขายสินค้าที่เป็นสิ่งเสพติดบางชนิด เช่นยากระตุ้นประสาท ยาขยัน ยาม้า ยาบ้า เป็นต้น โดยผู้ขายโฆษณายาสรรพคุณ

ของสิ่งเสพติดนั้นว่า มีคุณภาพดีสารพัด อย่างเช่น ทำให้มีกำลังวังชา ทำให้มีจิตใจแจ่มใส ทำให้มีสุขภาพดี สามารถรักษาโรคได้บางชนิด เป็นต้น ผู้ที่เชื่อคำชักชวนโฆษณาดังกล่าวจึงไปซื้อตามคำชักชวนของเพื่อนฝูง ซึ่งโดยมากเป็นผู้ที่ติดสิ่งเสพติดนั้นอยู่แล้ว ด้วยความเกรงใจเพื่อน หรือต้องการแสดงว่าตัวเป็นพวกเดียวกับเพื่อนจึงใช้สิ่งเสพติดนั้น

3.3.2 สาเหตุที่เกิดจากการถูกหลอกลวง

ปัจจุบันนี้มีผู้ขายสินค้าประเภทอาหาร ขนม หรือเครื่องดื่มบางรายใช้สิ่งเสพติดผสมลงในสินค้าที่ขาย เพื่อให้ผู้ที่ซื้อสินค้านั้นไปรับประทานเกิดการติด อยากมาซื้อไปรับประทานอีก ซึ่งในกรณีนี้ ผู้ซื้ออาหารนั้นมารับประทานจะรู้สึกที่ตนเองเกิดการติดสิ่งเสพติดขึ้นแล้ว รู้แต่เพียงว่าอยากรับประทาน อาหาร ขนม หรือเครื่องดื่มที่ซื้อจากร้านนั้น ๆ กว่าที่จะทราบก็ต่อเมื่อตนเองรู้สึกผิดสังเกตต่อความต้องการ จะซื้ออาหารจากร้านนั้นมารับประทานหรือต่อเมื่อมีอาการเสพติดรุนแรงและมีสุขภาพเสื่อมลง

3.3.3 สาเหตุที่เกิดจากความเจ็บป่วย

คนที่มีอาการเจ็บป่วยทางกายเกิดขึ้นเพราะสาเหตุต่าง ๆ เช่น ได้รับบาดเจ็บรุนแรง เป็นแผลเรื้อรัง มีความเจ็บปวดอยู่เป็นประจำเป็นโรคประจำตัวบางอย่าง เป็นต้น ทำให้ได้รับความทุกข์ทรมานมากหรือเป็นประจำ พยายามแสวงหาวิธีที่จะช่วยเหลือนตนเองให้พ้นจากความทุกข์ทรมานนั้นซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่ทำได้ง่ายคือ การรับประทานยาที่มีฤทธิ์ระงับอาการเจ็บปวดนั้นได้ ซึ่งไม่เป็นการรักษาที่เป็นต้นเหตุของการเจ็บป่วย เพียงแต่ระงับอาการเจ็บปวดให้หมดไปหรือลดลงได้ชั่วคราว เมื่อฤทธิ์ยาหมดไปก็จะกลับมาเจ็บปวดใหม่ ผู้ป่วยที่ใช้นั้นอีกเมื่อทำเช่นนี้ไปนาน ๆ เกิดอาการติดยานั้นขึ้น

ผู้ที่มีจิตใจไม่ปกติ เช่น มีความวิตกกังวล เครียด มีความผิดหวังในชีวิต มีความเศร้าสลด เสียใจ เป็นต้น ทำให้สภาวะจิตใจไม่เป็นปกติจนเกิดการป่วยทางจิตขึ้นจึงพยายามหายาหรือสิ่งเสพติดที่มีฤทธิ์สามารถคลายความเครียดจากทางจิตได้ชั่วคราวหนึ่งมารับประทานแต่ไม่ได้รับการที่ต้นเหตุเมื่อยาหมดฤทธิ์ก็จะกลับมาเครียดอีกและผู้ป่วยก็จะเสพลิงเสพติด ถ้าทำเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ ก็จะทำให้ผู้นั้นติดยาเสพติดในที่สุด

การไปซื้อยามารับประทานเองโดยไม่ทราบสรรพคุณยาที่แท้จริง ขนาดยาที่ควรรับประทานการรับประทานยาเกินจำนวนกว่าที่แพทย์ได้สั่งไว้ การรับประทานยาบางชนิดมากเกินไปหรือรับประทานติดต่อกันเป็นเวลานาน ๆ บางครั้งอาจมีอาการถึงตายได้ หรือบางครั้งอาจทำให้เกิดการเสพติดยานั้นได้

3.3.4 สาเหตุอื่น ๆ

การอยู่ใกล้แหล่งขายหรือใกล้แหล่งผลิต หรือเป็นผู้ขายหรือผู้ผลิตเองจึงทำให้มีโอกาสติดสิ่งเสพติดให้โทษนั้นมากกว่าคนทั่วไป

เมื่อมีเพื่อนสนิทหรือพี่น้องที่ติดสิ่งเสพติดอยู่ ผู้นั้นย่อมได้เห็นวิธีการเสพของผู้ที่อยู่ใกล้ชิด รวมทั้งเห็นพฤติกรรมต่าง ๆ ของเขาด้วย และยังสามารถรับคำแนะนำหรือชักชวนจากผู้เสพด้วย จึงมีโอกาสติดได้

คนบางคนอยู่ในสภาพที่มีปัญหา เช่น ว่างงาน ยากจน ค่าใช้จ่ายเพิ่มโดยมีรายได้ลดลงหรือคงที่ มีหนี้สินมาก ฯลฯ เมื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ไม่ได้ก็หันไปพึ่งสิ่งเสพติด ช่วยผ่อนคลายความรู้สึกในความทุกข์ยากต่าง ๆ เหล่านี้ แม้จะรู้ว่าเป็นชั่วครู่ช่วยยามก็ตาม เช่น กลุ่มใจที่เป็นหนี้คนอื่นก็ไปกินเหล้า หรือสูบบุหรี่มาให้มาเพื่อที่จะได้ลืมเรื่องหนี้สิน บางคนต้องการรายได้เพิ่มขึ้นโดยพยายามทำงานให้หนักและมากขึ้นทั้ง ๆ ที่ร่างกายอ่อนเพลียมากจึงรับประทานยากระตุ้นประสาทเพื่อให้ร่างกายสามารถทำงานต่อไปได้ เป็นต้น ถ้าทำอยู่เป็นประจำทำให้ติดสิ่งเสพติดนั้นได้

การเลียนแบบการที่ไปเห็นผู้ที่ตนสนิทสนมรักใคร่หรือเพื่อนจึงเห็นว่าเป็นสิ่งที่น่าลอง เป็นสิ่งโก้เก๋เป็นสิ่งแสดงความเป็นพวกเดียวกันจึงไปทดลองใช้สิ่งเสพติดนั้นจนติด

คนบางคนมีความผิดหวังในชีวิตตนเอง ผิดหวังในชีวิตครอบครัวหรือผิดหวังในชีวิต สังคม เพื่อเป็นการประชดตนเองหรือคนอื่น จึงไปใช้สิ่งเสพติดจนติดทั้ง ๆ ที่ทราบว่าเป็นสิ่งไม่ดีก็ตาม

4. สถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข

การดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน นักศึกษาให้เติบโตงดงามและเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมมีคุณธรรมจริยธรรม ดำเนินวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษา ที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการจัดการศึกษาตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการ ให้นักเรียน นักศึกษาเป็นคนเก่ง คนดี ดำรงตนให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข นอกจากกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุน ให้นักเรียน นักศึกษาได้รับกระบวนการเรียนรู้แล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น จากปัจจัยเสี่ยงรอบสถานศึกษาที่มีพฤติกรรมไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ร้านเกม การพนัน หนีเรียน ทะเลาะวิวาท ก่ออาชญากรรม เป็นปัญหาสังคมที่ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ ต้องเข้าไปช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา ไม่ให้มีพฤติกรรมเสี่ยง ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ความคิดการแก้ไขปัญหา ตามกระบวนการคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น

การดำเนินงานสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข ได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง โดยใช้แนวคิดและหลักการของ “4 ประสาน 2 คำ” ซึ่ง 4 ประสาน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนครูอาจารย์ ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนนักเรียน นักศึกษา และส่วนของ 2 คำ เดิมเป็นผู้แทนชุมชน แต่พื้นที่เสี่ยงเพิ่มมากขึ้น จึงได้กำหนดใหม่เพื่อให้มีบุคลากรสำคัญที่จะเข้ามาช่วยสถานศึกษาในการดำเนินงาน สถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติด และอบายมุข ได้แก่ ตำรวจ ทหาร ผู้นำท้องถิ่น และผู้นำศาสนา ซึ่งอยู่ในบริเวณท้องถิ่น และชุมชน ทั้งนี้เพื่อช่วยสถานศึกษาให้มีมาตรการป้องกันและปราบปรามผู้จำหน่าย/ผู้เสพ มาตรการความปลอดภัย เป็นการเพิ่มความมั่นใจให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ ในการในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด แหล่งอบายมุขรอบสถานศึกษา ดังนั้นเพื่อให้สถานศึกษามีระบบป้องกันที่เข้มแข็ง ต่อเนื่องและยั่งยืน จึงให้มีการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ 5 มาตรการ ได้แก่ มาตรการป้องกัน มาตรการค้นหา มาตรการรักษา มาตรการเฝ้าระวัง มาตรการบริหารจัดการ และกลยุทธ์ 4 ต้อง 2 ไม่ คือ ต้องมียุทธศาสตร์ ต้องมีแผนงาน ต้องมีระบบข้อมูล ต้องมีเครือข่าย และ 2 ไม่ คือ ไม่ปกปิดข้อมูลและไม่ไล่ผู้เรียนออกเป็นแนวทางการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข

4.1 การบริหารจัดการโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข

การดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ของโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ เพื่อให้เป็นสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข รวมทั้งแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และปัญหาต่าง ๆ และประกาศเป็นสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข หรือสถานศึกษามาตรฐานสากลในระดับประเทศนั้น ได้กำหนดบทบาทและภารกิจของผู้บริหารในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และสถานศึกษา ดังนี้

4.1.1 ส่วนกลาง

ดำเนินการโดยผู้บริหารของกระทรวงศึกษาธิการและองค์กรหลัก มีบทบาทในการ กำหนดนโยบายการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ มาตรการ และการจัดทำแผนปฏิบัติการแบบบูรณาการ ตลอดทั้งการติดตามประเมินผล เพื่อปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาคุณภาพของโครงการสถานศึกษาสีขาว

ปลอดภัยเสถียรและอบายมุข ให้มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ มีความเข้มแข็ง ต่อเนื่อง และยั่งยืน โดยมีกระบวนการดำเนินงาน ดังนี้

- 1) แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการและคณะทำงาน
- 2) จัดทำนโยบายและแผนปฏิบัติการแบบบูรณาการ
- 3) ประชุมผู้บริหารเพื่อมอบนโยบายนำไปสู่การปฏิบัติ
- 4) จัดทำคู่มือการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสถียรและอบายมุข
- 5) กำหนดมาตรการเสริมแรงและองค์ความรู้ จัดทำเกียรติบัตร/โล่เกียรติยศ
- 6) การกำกับติดตามประเมินผล และสรุปรายงานผลการดำเนินงาน
- 7) จัดพิธีมอบรางวัลประกาศเกียรติยศและโล่เกียรติยศ ให้กับสถานศึกษาที่มีผลงาน

ดีเด่น เพื่อยกย่องชมเชยระดับประเทศ

8) แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินสถานศึกษาที่เป็นสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสถียรและอบายมุขมีผลปฏิบัติงานเป็นที่ประจักษ์อยู่ในระดับดีเด่น เพื่อประเมินปีที่ 1 รับโล่เชิดชูเกียรติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประเมินปีที่ 2 รับโล่เชิดชูเกียรติจากนายกรัฐมนตรี และประเมินปีที่ 3 รับโล่พระราชทาน และป้าย “รางวัลพระราชทาน” สถานศึกษามาตรฐานสากลการป้องกันยาเสพติด

4.1.2 ส่วนภูมิภาค

ดำเนินการโดยหัวหน้าส่วนราชการในพื้นที่ระดับจังหวัด มีภาระหน้าที่ในการจัดการเพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสถียรและอบายมุขได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีองค์ประกอบกระบวนการดำเนินงาน ดังนี้

- 1) ประชุมชี้แจงเพื่อมอบนโยบายให้ผู้บริหารสถานศึกษานำไปสู่การปฏิบัติและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ
- 2) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสถียรและอบายมุขให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการ อำนวยการ กำกับ ติดตาม ประเมินผลและสรุปรายงาน
- 3) แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินเพื่อออกตรวจเยี่ยมประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสถียรและอบายมุข เพื่อนิเทศ ติดตาม ประสานให้ความช่วยเหลือสถานศึกษา ภายในภาคเรียนที่ 1 ของปีการศึกษาถัดไป
- 4) กำกับ ติดตาม ประเมินผล และสรุปรายงานให้กระทรวงศึกษาธิการและองค์กรหลักทราบผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนากระบวนการดำเนินงานให้เข้มแข็ง ต่อเนื่องและยั่งยืน
- 5) มีมาตรการเสริมแรง สร้างขวัญและกำลังใจ ระดับจังหวัด เช่น การประกวดการประกาศและมอบเกียรติบัตรให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรที่รับผิดชอบ

4.1.3 สถานศึกษา

ดำเนินการโดยคณะผู้บริหาร ครู อาจารย์ นักเรียน นักศึกษา ประกอบด้วยผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสถียรและอบายมุข ดังนี้

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะผู้บริหาร มีภาระหน้าที่ในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ จัดประชุม ชี้แจง และแต่งตั้งคณะทำงานผู้รับผิดชอบ มอบนโยบาย จัดทำแผนปฏิบัติงาน จัดกิจกรรมการประกวด ติดตาม ประเมินผล สรุปรายงานเสนอตามลำดับ พร้อมทั้งเสนอแนะปัญหาและอุปสรรค เพื่อนำไปสู่การแก้ไขโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสถียรและอบายมุข ให้มีความเข้มแข็งและต่อเนื่อง

2) คณะครู อาจารย์ที่ปรึกษา มีภาระหน้าที่ในการขับเคลื่อนกิจกรรมให้ความรู้แก่นักเรียน นักศึกษาและให้คำปรึกษา แนะนำในการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุขให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ ฝ่ายระวัง สอดส่องดูแล รับทราบปัญหา และรายงานผู้บริหารสถานศึกษาทราบ เพื่อนำไปสู่การป้องกันและแก้ไขปัญหายังเป็นระบบในสถานศึกษา

3) คณะนักเรียน นักศึกษาแกนนำ มีภาระหน้าที่ในการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินงานตามโครงสร้างและจัดกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย และองค์ความรู้จากการอบรม สำหรับนักเรียน นักศึกษาทุกคนในห้องเรียน/แผนกเรียน ต้องให้ความร่วมมือเพื่อนำไปสู่การพัฒนาเป็นสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุขและแผนกที่เรียนเพื่อจัดตั้งสถานศึกษาต้นแบบของกระทรวงศึกษาธิการต่อไป

5. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ

5.1 ความหมายของรูปแบบ

นักวิชาการได้กล่าวถึงรูปแบบ (Model) ไว้หลากหลาย เช่น “รูปแบบ” หรือ “โมเดล” หรือ “ตัวแบบ” หรือ “แบบจำลอง” หรือ “ต้นแบบ” เป็นต้น สำหรับการวิจัยในครั้งนี้จะใช้คำว่า “รูปแบบ” ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

บาร์โด และฮาร์ดแมน (Bardo and Hartman,1982) ได้ให้ความหมายของรูปแบบไว้ว่า เป็นชุดของข้อความเชิงนามธรรมเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เราสนใจเพื่อใช้ในการนิยามคุณลักษณะหรือบรรยายคุณลักษณะนั้น ๆ รูปแบบอาจเป็นอะไรบางอย่างที่เราพัฒนาขึ้นมาเพื่อบรรยายคุณลักษณะที่สำคัญๆ ของปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ

ถวัลย์รัฐ วรเทพพิพิงษ์ (2540) ได้ให้ความหมายของรูปแบบว่า หมายถึง ลักษณะที่พึงปรารถนาซึ่งมีลักษณะเป็นอุดมคติ หรือเกิดได้ยากในโลกของความเป็นจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิ่งที่ยากได้กับความสามารถที่จะหาสิ่งที่ต้องการนั้นแตกต่างกันมาก เช่น เมืองในอุดมคติ เป็นต้น

ศิริชัย กาญจนวาสิ (2547) ได้ให้ความหมายของรูปแบบไว้ว่า รูปแบบอาจเป็นเพียงของจริง หรือการจำลองของจริง หรืออาจจะมีลักษณะเป็นทฤษฎี หรืออาจเป็นการเชื่อมโยงทฤษฎีสู่รูปธรรม หรือการปฏิบัติได้

จากความหมายของคำว่ารูปแบบดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า รูปแบบ หมายถึง องค์ประกอบที่บ่งบอกถึงความสัมพันธ์กันของชุดปัจจัยหรือตัวแปร ซึ่งอาจเป็นแนวคิดที่เป็นรูปธรรมหรือนามธรรมก็ได้

5.2 องค์ประกอบของรูปแบบ

บาร์โดและฮาร์ดแมน (Bardo and Hartman, 1982) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบไว้ว่า การที่จะระบุว่ารูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง จะประกอบด้วยรายละเอียดมากน้อยเพียงใดจึงจะเหมาะสม และรูปแบบนั้นควรมีองค์ประกอบอะไรบ้าง ไม่ได้มีข้อกำหนดที่แน่นอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์นั้น ๆ ตัวอย่าง เช่น รูปแบบที่มีลักษณะบางประการของระบบเปิด เป็นรูปแบบที่แสดงองค์ประกอบย่อยของระบบ ซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วน คือ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลผลิต และ 4) ข้อมูลย้อนกลับจากสภาพแวดล้อม ซึ่งการพิจารณารูปแบบในลักษณะนี้ถือว่า ผลผลิตของระบบเกิดจากการที่มีปัจจัยนำเข้าส่งเข้าไปผ่านกระบวนการ ซึ่งจะจัดกระทำให้เกิดผลผลิตขึ้นและให้ความสนทนากับข้อมูลย้อนกลับจากสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งเป็นลักษณะของระบบเปิด

5.2 คุณลักษณะของรูปแบบที่ดี

คีฟส์ (Keeves, 1988) กล่าวว่า รูปแบบที่ดีสามารถใช้ประโยชน์ได้มีข้อกำหนด 4 ประการ ดังนี้

1. รูปแบบควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง (Structural Relationship) มากกว่าความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องเนื่องกันแบบหลวมๆ (Associative Relationship)
2. รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้น ซึ่งสามารถถูกตรวจสอบได้โดยการสังเกต ซึ่งเป็นไปได้ที่จะทดสอบรูปแบบบนพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์ได้
3. รูปแบบควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา ดังนั้น นอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ ควรใช้อธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย
4. รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างโมเดลใหม่ และสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ ซึ่งเป็นการขยายในเรื่องที่กำลังศึกษา

จากคุณลักษณะของรูปแบบที่ดีแสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบต่าง ๆ ของรูปแบบจะต้องมีความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง สามารถตรวจสอบได้ด้วยการสังเกต อีกทั้งเป็นการชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผล ทำให้เกิดโมเดลใหม่ในการจัดการศึกษา ซึ่งทั้งองค์ประกอบของรูปแบบ คุณลักษณะของรูปแบบที่ดีจะเป็นฐานสำคัญในการพัฒนารูปแบบในลำดับต่อไป

5.3 การพัฒนารูปแบบ

เมื่อรูปแบบมีหลายลักษณะดังกล่าวมาแล้วนั้น ในการพัฒนาหรือสร้างรูปแบบ ก็ต้องขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจความเหมาะสมของรูปแบบที่เลือกใช้อาจพิจารณาได้จาก การวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างปรัชญา หรือแนวคิดของรูปแบบการประเมินกับประเด็นปัญหาของสิ่งที่ต้องการประเมิน ในปัจจุบันนี้ การพัฒนารูปแบบใดก็ตามได้ดำเนินไปอย่างไม่หยุดยั้ง เมื่อรูปแบบที่ใช้อยู่ที่ค่อนข้างล้าสมัยหรือไม่สามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ที่วางไว้ จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาเพื่อให้รูปแบบนั้น มีความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยทำการพัฒนารูปแบบอย่างเป็นระบบ โดยมีนักวิชาการได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาไว้ดังนี้

บุญชม ศรีสะอาด (2553) ได้กล่าวถึง การวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบนั้นอาจกระทำได้ 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. สร้างหรือพัฒนารูปแบบ โดยจะมีการสร้างหรือพัฒนารูปแบบขึ้นมา ก่อน เป็นรูปแบบตามสมมติฐาน จากการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวความคิดรูปแบบที่มีผู้พัฒนาไว้แล้วในเรื่องเดียวกันหรือเรื่องอื่น ๆ และผลการศึกษาหรือผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์สภาพการณ์ ซึ่งจะช่วยให้สามารถกำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ภายในรูปแบบ รวมทั้งลักษณะความสัมพันธ์ต่าง ๆ ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรนั้นหรือลำดับก่อนหลังของแต่ละองค์ประกอบในรูปแบบ ในการสร้างหรือพัฒนารูปแบบนั้น จะต้องใช้หลักเหตุผลเป็นรากฐานสำคัญ และการศึกษาค้นคว้าซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งผู้วิจัยอาจจะคิดโครงสร้างของรูปแบบขึ้นมา ก่อน แล้วปรับปรุงโดยอาศัยสารสนเทศจากการศึกษาองค์ประกอบย่อย หรือตัวแปรแต่ละตัวแล้วจึงเลือกองค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรที่สำคัญประกอบขึ้นเป็นโครงสร้างของรูปแบบก็ได้ หัวใจสำคัญของขั้นนี้อยู่ที่การเลือกองค์ประกอบในรูปแบบ (ตัวแปร/กิจกรรม) เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสม ดังนั้น ผู้วิจัยควรกำหนดหลักการในการพัฒนารูปแบบ อย่างชัดเจน เช่น เป็นรูปแบบที่ไม่ซับซ้อน สามารถนำไปปฏิบัติได้ง่าย ตัวแปรในรูปแบบมีน้อยตัว แต่สามารถอธิบายผลได้มาก เป็นต้น ในการวิจัยบางเรื่องจำเป็นต้องให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม

2. ทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ หลังจากได้สร้างหรือพัฒนารูปแบบในขั้นต้นแล้ว จำเป็นต้องทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบดังกล่าว เพราะว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นนั้นถึงแม้ว่าจะพัฒนาโดยมีรากฐานจากทฤษฎี แนวคิด รูปแบบของคนอื่น และผลการวิจัยที่ผ่านมาแล้ว หรือแม้กระทั่งได้รับการกลั่นกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วก็ตาม แต่ก็ยังเป็นเพียงรูปแบบตามสมมติฐานซึ่งจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริง หรือทำการทดลองนำไปใช้ในสถานการณ์จริง เพื่อทดสอบดูว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ ซึ่งในขั้นนี้บางครั้งใช้คำว่า การทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบ

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2544) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดระบบหรือการพัฒนาระบบ โดยมีขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ระบบ (System analysis) เป็นวิธีการระบุส่วนประกอบขององค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้งหลาย ที่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบภายในระบบกับองค์ประกอบภายนอก การจัดเรียงองค์ประกอบ ทรัพยากรที่ต้องใช้ กลุ่มเป้าหมายของผู้ใช้ระบบ ภารกิจที่ต้องการดำเนินการ และผลผลิตหรือบริการที่จะเสนอแก่กลุ่มเป้าหมายในการวิเคราะห์ระบบ ผู้วิเคราะห์มีกิจกรรมที่ต้องวิเคราะห์ ดังนี้

- 1.1 วิเคราะห์ปณิธาน
- 1.2 วิเคราะห์จุดมุ่งหมาย และจุดประสงค์
- 1.3 วิเคราะห์เจ้าหน้าที่
- 1.4 วิเคราะห์ภารกิจ
- 1.5 วิเคราะห์เครื่องมือ สื่อ หรือช่องทาง
- 1.6 วิเคราะห์วิธีการ
- 1.7 วิเคราะห์การตรวจสอบ ควบคุม และการประเมิน

2. การสังเคราะห์ระบบ (System synthesis) เป็นการนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการสร้างระบบใหม่ โดยการนำองค์ประกอบ ความสัมพันธ์ ทิศทาง และลำดับขั้นตอนของระบบใหม่

3. การสร้างแบบจำลอง (System Modeling) เป็นขั้นการสื่อสารระบบที่สร้างใหม่เพื่อง่ายต่อการนำไปใช้ โดยการเขียนแบบจำลองแบบใดแบบหนึ่ง ดังนี้

- 3.1 แบบรูปภาพหรือหุ่นจำลองของจริง เช่น ภาพวาด หุ่นจำลองเครื่องบิน ฯลฯ
- 3.2 แบบจำลองเปรียบเทียบ เช่น นาฬิกา เป็นแบบจำลองของเวลาหรือ สีแดง ขาว น้ำเงิน ชาติไทย เป็นแบบจำลองอุปมาอุปมัยของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เป็นต้น
- 3.3 แบบจำลองสัญลักษณ์ เช่น สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์
- 3.4 แบบจำลองแนวคิด ได้แก่ แบบจำลองที่แทนด้วยภาพแผนภูมิ หรือแผนภาพในรูปแบบ

ต่าง ๆ แบบจำลองจะช่วยอธิบายขั้นตอนสำคัญของระบบ ช่วยในการสื่อสารให้ทราบขั้นตอน และการควบคุมแลทำนายไว้ว่าจะเกิดอะไรขึ้น เมื่อได้ดำเนินไปตามระบบ

4. การทดสอบระบบ (System Testing) เมื่อได้มีการพัฒนาระบบด้วยการกำหนดขั้นตอนและแสดงออกมาในรูปแบบจำลองแล้ว เรียกได้ว่าเราได้ระบบใหม่ขึ้นเป็นต้นแบบแต่ยังประกันไม่ได้ว่าระบบที่พัฒนาขึ้นจะทำงานได้ตามวัตถุประสงค์ นักจัดระบบจึงจำเป็นต้องนำ “ต้นแบบระบบ” (System Prototype) ไปทดสอบระบบในสถานการณ์จำลอง (Systems Simulation) กล่าวคือ นำระบบไปใช้ในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงความจริง แน่นนอน หากนำไปทดลองในสถานการณ์จริงมีปัญหามากในด้านค่าใช้จ่าย เวลา

และความเสี่ยง โดยเฉพาะระบบที่เกี่ยวข้องกับคนและทรัพย์สิน นักจัดระบบจึงทดสอบระบบในสถานการณ์จำลองแทน

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยการศึกษา สสำรวจ วิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างรูปแบบ การตรวจสอบรูปแบบ และการประเมินรูปแบบ ซึ่งในการตรวจสอบรูปแบบนั้นเป็นขั้นตอนที่จะทำให้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมา นั้นมีความถูกต้อง สมบูรณ์ และน่าเชื่อถือ มากยิ่งขึ้น

5.4 การตรวจสอบรูปแบบ

การตรวจสอบรูปแบบมีหลายวิธีซึ่งอาจใช้การวิเคราะห์จากหลักฐานเชิงคุณภาพ (Qualitative) และเชิงปริมาณ (Quantitative) โดยที่การตรวจสอบรูปแบบจากหลักฐานเชิงคุณภาพอาจใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้ตรวจสอบ ส่วนการตรวจสอบโมเดลจากหลักฐานเชิงปริมาณใช้เทคนิคทางสถิติ ซึ่งการตรวจสอบรูปแบบควรตรวจสอบคุณลักษณะ 2 ประการ ดังนี้ (อุทุมพร จามรมาน, 2541)

1. การตรวจสอบความมากน้อยของความสัมพันธ์ ความเกี่ยวข้อง และเหตุผลระหว่าง ตัวแปร
2. การประมาณค่าพารามิเตอร์ของความสัมพันธ์ดังกล่าว ซึ่งการประมาณค่านี้สามารถประมาณข้ามกาลเวลา กลุ่มตัวอย่าง หรือสถานที่ได้ (Across Time, Sample, Sites) หรืออ้างอิงจากกลุ่มตัวอย่างไปหาประชากรได้ โดยผลการตรวจสอบนำไปสู่คำตอบ 2 ประการ คือ 1) การสร้างรูปแบบใหม่ 2) การปรับปรุงหรือพัฒนารูปแบบเดิม

อิสเนอร์ (Eisner, 1976) ได้เสนอแนวคิดการตรวจสอบโดยการใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ ในบางเรื่อง ที่ต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการวิจัยในเชิงปริมาณ โดยเชื่อว่าการรับรู้ที่เท่ากันนั้นเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของผู้รู้ และได้เสนอแนวคิดการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิไว้ดังนี้

1. การการตรวจสอบโดยแนวทางนี้ มิได้เน้นผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ตามรูปแบบการประเมินแบบอิงเป้าหมาย (Goal-based model) การตอบสนองปัญหาและความต้องการของผู้เกี่ยวข้องตามรูปแบบการประเมินแบบสนองตอบ (Responsive model) หรือกระบวนการตัดสินใจ (Decision Making model) แต่อย่างใดอย่างหนึ่ง แต่การตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิจะเป็นการวิเคราะห์ วิจารณ์อย่างลึกซึ้งเฉพาะในประเด็นที่นำมาพิจารณาซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอไป แต่อาจผสมผสานปัจจัยในการพิจารณาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ตามวิจรณ์ญาณของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพ หรือความเหมาะสมของ สิ่งที่ต้องการตรวจสอบ

2. เป็นรูปแบบการตรวจสอบที่เน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง (Specialization) ในเรื่องที่จะตรวจสอบ โดยที่พัฒนามาจากรูปแบบการวิจารณ์งานศิลป์ ที่มีความละเอียดอ่อนลึกซึ้งและต้องอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิระดับสูงมาเป็นผู้วินิจฉัย เนื่องจากเป็นการวัดคุณค่า ไม่อาจประเมินด้วยเครื่องวัดใด ๆ ได้ และต้องใช้ความรู้ความสามารถของผู้ตรวจสอบอย่างแท้จริง ต่อมาได้มีการนำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้ในทางการศึกษาระดับสูงในวงการอุดมศึกษามากขึ้นเฉพาะสาขานั้น ผู้ที่ศึกษาเรื่องนั้นจริง ๆ จึงจะทราบและเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

3. เป็นแบบที่ใช้ตัวบุคคล หรือผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ โดยให้ความเชื่อถือกับผู้ทรงคุณวุฒินั้นเที่ยงธรรม และมีดุลพินิจที่ดี ทั้งนี้มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาต่าง ๆ นั้น จะเกิดขึ้นจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒินั้นเอง

4. เป็นรูปแบบที่ยอมให้ความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิตามอัยาศัย และความถนัดของแต่ละคน นับตั้งแต่การกำหนดประเด็นสำคัญที่พิจารณา การบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการ การเก็บรวบรวม การประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูล ตลอดจนวิธีการนำเสนอ

ในการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจะเน้นที่สถานภาพทางวิชาชีพ ประสบการณ์ และการเป็นที่เชื่อถือของวิชาชีพนั้นเป็นสำคัญ

การตรวจสอบรูปแบบในการวิจัยครั้งนี้เป็นการใช้ตัวบุคคลหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ และ ประสบการณ์ในการบริหารการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนในสถานศึกษา

ดังนั้น คำว่า “รูปแบบ” หรือ “Model” สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง สิ่งที่แสดงโครงสร้าง ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบและแนวทางการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยการศึกษา สสำรวจ วิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างรูปแบบ การตรวจสอบรูปแบบ และการประเมินรูปแบบ ซึ่งในการตรวจสอบรูปแบบนั้นเป็นขั้นตอน ที่จะทำให้ รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมานั้น มีความถูกต้อง สมบูรณ์และน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น และการประเมินรูปแบบ โดยกลุ่มผู้ใช้รูปแบบ โดยการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบไปด้วยผู้ที่เป็นนักวิชาการ ผู้ที่กำกับดูแลนโยบายการศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และประเมินรูปแบบโดย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการโรงเรียน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พรภักดิ์ พานพิศ (2552 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกัน ปัญหา ยาเสพติดของนักเรียนนอกกระบวน ของศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัยาศัยอำเภอ พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ผลวิจัยพบว่า 1) นักศึกษาการศึกษานอกกระบวนของศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัยาศัยอำเภอพระประแดง มีพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดอยู่ในระดับดี 2) นักศึกษาที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ที่ได้รับต่อเดือน ระดับการศึกษา ของบิดาและมารดา การอาศัยอยู่กับบิดา มารดา สถานภาพครอบครัว และความสัมพันธ์กับครอบครัว ที่ต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดไม่แตกต่างกัน 3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกัน ยาเสพติดของนักเรียนนอกกระบวน คือความสัมพันธ์ในครอบครัวและเจตคติที่มีต่อยาเสพติดตามลำดับ ที่ระดับ 0.05

รำไพ ไชยพาลี (2525 : 76 – 78) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเจตคติต่อยาเสพติดและการป้องกัน ตนเองจากยาเสพติดของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด สรุปได้ว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีเจตคติต่อ ยาเสพติดโดยรวม โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านสังคม และด้านกฎหมาย ด้านการป้องกันตนเอง พบว่า นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับปฏิบัติมาก โดยนักเรียนหญิงมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดมากกว่า นักเรียนชาย ส่วนนักเรียนที่พักอาศัยอยู่กับบิดา มารดา และนักเรียนที่พักอาศัยอยู่กับบุคคลอื่นที่มีใช้บิดา มารดามีพฤติกรรมการป้องกันตนเองโดยรวมอยู่ในระดับปฏิบัติมาก โดยนักเรียนที่พักอาศัยอยู่กับบิดา มารดาเมื่อเปรียบเทียบกับระดับเจตคติต่อยาเสพติดและพฤติกรรมการป้องกันตนเองของนักเรียนที่มีเพศต่างกัน

พบว่า นักเรียนหญิงมีเจตคติต่อยาเสพติดอยู่ในระดับที่ถูกต้องมากกว่านักเรียนชาย แสดงให้เห็นว่า นักเรียนหญิงมีความรู้ ความเข้าใจและมีความเชื่อมั่นในโทษและพิษภัยตลอดจนผลกระทบที่จะได้รับจาก ยาเสพติดมากกว่านักเรียนชาย

จุฬาลักษณ์ ศรีคงอยู่ (2546 : 142) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรม การป้องกันยาเสพติดของ เยาวชนตำบล อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม พบว่า ความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว การได้รับการ สนับสนุนทางสังคม และการรับรู้ความสามารถของตนเอง สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรม การป้องกันยาเสพติดของเยาวชนได้ร้อยละ 52.5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสามารถทำนาย พฤติกรรม การป้องกันยาเสพติดด้านการป้องกันตนเอง ได้ร้อยละ 39.4

เพ็ญลักษณ์ บุญความดี (2543 : 100 - 101) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาบ้าของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับยาบ้าในระดับต่ำ มีทัศนคติทางลบต่อยาบ้าในระดับสูง และมีพฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาบ้าในระดับสูง ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม การป้องกัน ตนเองจากยาบ้า พบว่า ความรู้ความสัมพันธ์กับทัศนคติและทัศนคติมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การป้องกัน ตนเองจากยาบ้า ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม การป้องกัน ตนเองจากยาบ้า พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับความรู้ ทักษะต่อยาบ้า และสถานภาพสมรสของบิดา มารดามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาบ้า

อุซรี แสงศิลา (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพปัญหา ยาเสพติดในกลุ่มนักเรียน - นักศึกษา โรงเรียนอุดรพนิชยการ - ช่างกล ผลการศึกษา สรุปได้ดังนี้

สภาพปัญหา ยาเสพติดจากการศึกษาพบว่า นักเรียน - นักศึกษา ส่วนใหญ่ได้แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับปัญหา ยาเสพติดในโรงเรียนว่าเป็นปัญหาที่รุนแรงมาก แต่ผลการศึกษาพบว่านักเรียน นักศึกษา กลุ่มตัวอย่าง 183 คนนั้น เคยมีประสบการณ์ในการใช้สารเสพติดถึงร้อยละ 41.50 โดยนักเรียน-นักศึกษา กลุ่มนี้ให้เหตุผลว่าเพราะความอยากรู้อยากลองตามธรรมชาติของวัยรุ่นซึ่งสารเสพติดที่เป็นที่นิยม เสพ มากที่สุด คือ ยาบ้า (แอมเฟตามีน) โดยให้เหตุผลว่าส่วนใหญ่ นักเรียน - นักศึกษา กลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ใน ต่างอำเภอ จึงเป็นการง่ายที่จะมีประสบการณ์ในการเสพกัญชา

สำหรับแนวทางและวิธีการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดนั้น จากการศึกษาพบว่าวิธีการที่สารเสพติด เข้ามาสู่โรงเรียน ก็โดยการที่นักเรียน - นักศึกษาผู้เสพนำเข้ามาเอง โดยมาในคราบของนักศึกษาทำเป็น ธุรกิจเพื่อหารายได้ให้กับตนเอง ส่วนกรณีครู - อาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ซึ่งอาจมีพฤติกรรมในการค้า ยาเสพติด ในโรงเรียนนั้น ไม่ปรากฏพบว่า มีครู - อาจารย์หรือเจ้าหน้าที่พฤติกรรมเช่นนั้น ความคิดเห็นในการแก้ไข ปัญหา ยาเสพติดของนักเรียน - นักศึกษานั้น กลุ่มตัวอย่างมีความตระหนักรู้ด้วยตนเอง ส่วนปัจจัยที่เป็น อุปสรรคต่อการปราบปรามนั้น ผลการศึกษาระบุว่าปัญหาสังคมที่พ่อแม่ขาดการอบรมและให้ความรัก ความอบอุ่นใจต่อลูกทำให้เด็กหันไปพึ่งยาเสพติดตามคำชักชวนของคนอื่น ๆ กันมากเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด

นวลพร ยังรอด (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทัศนคติของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนต้นต่อปัจจัยและวิธีการป้องกันตนเองไม่ให้ใช้ยาเสพติด ผลการศึกษารวบรวมได้ดังนี้

ทัศนะของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีปัจจัยในการป้องกันตนเองไม่ให้ใช้ยาเสพติด ส่วนของปัจจัยภายในพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเห็นด้วยว่าการใช้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดเป็นปัจจัย ในการป้องกันตนเองไม่ให้ใช้ยาเสพติด ส่วนปัจจัยภายนอกพบว่า มีทัศนะเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าปัจจัยด้าน ครอบครัวเป็นปัจจัยในการป้องกันตนเองไม่ให้ใช้ยาเสพติด วิธีการในการป้องกันตนเองไม่ให้ใช้ยาเสพติด

ประกอบด้วยวิธีการ 4 วิธี ได้แก่ วิธีการปฏิเสธ การคบเพื่อน การเล่นกีฬา และการทำงานอดิเรก ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าวิธีการปฏิเสธ เป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้ตนเองไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด เห็นด้วยในระดับปานกลางว่าจะเลือกคบเพื่อนที่ไม่ใช่ยาเสพติดเท่านั้นเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าการเล่นกีฬาจะช่วยให้เลิกเรียนไม่หันไปใช้ยาเสพติด และกีฬาเป็นทางออกในการระบายความเครียด และเห็นด้วยในระดับปานกลางว่าบุคคลที่ไม่มีงานอดิเรกอาจมีเวลาวางหันไปใช้ยาเสพติดจากการศึกษาตัวแปรในเรื่องของระดับการศึกษา ผลการเรียน รายได้ของครอบครัวและสัมพันธภาพของสมาชิกในครอบครัวว่าตัวแปรใดที่มีผลในการป้องกันตนเองไม่ให้ใช้ยาเสพติด พบว่าตัวแปรในเรื่องผลการเรียนและสัมพันธภาพของสมาชิกในครอบครัวเป็นตัวแปรที่มีผลต่อวิธีการในการป้องกันตนเองไม่ให้ใช้ยาเสพติด ดังนั้น การป้องกันการให้ยาเสพติด ในเยาวชนจึงต้องให้เด็กเรียนรู้ถึงปัจจัยและวิธีการที่จะป้องกันตนเองไม่ให้ตกเป็นทาสของยาเสพติด ซึ่งปัจจัยและวิธีการเหล่านั้นเกิดขึ้นได้จากตัววัยรุ่นเองและสิ่งแวดล้อมภายนอก ซึ่งในแต่ละบุคคลจะมีการรับรู้ และการปฏิบัติตนในการป้องกันตนเองในการปลูกฝังให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายจากการใช้ยาเสพติดและฝึกทักษะการปฏิเสธการใช้ยาเสพติด ซึ่งจะนำมาสู่วิธีการที่จะป้องกันตนเองให้ห่างไกลจากยาเสพติดได้

เจริญ แฉกพิมาย และ ปนดิดา ศรีธนสาร ได้ศึกษา พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ผลการวิจัย พบว่า 1. ผลการวิจัยเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจเรื่องยาเสพติด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด โดยได้รับความรู้จากสื่อ 3 ลำดับที่มากที่สุด คือ สื่อวิทยุ/ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต และหนังสือพิมพ์ และรู้จักยาเสพติดมากที่สุด 3 ลำดับ คือ ยาบ้า (แอมเฟตามีน) กัญชา และใบกระท่อม โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนมากไม่แน่ใจว่าชุมชนที่พักอาศัยอยู่มีการ ระบาดของยาเสพติด แต่มีความเห็นว่ายาเสพติดที่ระบาดในชุมชนที่พักอาศัยมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ยาบ้า (แอมเฟตามีน) กัญชา และใบกระท่อม ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากไม่เคยถูกชักชวน ให้ลองยาเสพติด และไม่ทราบว่ามีเพื่อนบางคนติดยาเสพติด โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่งที่รู้ว่า เพื่อนบางคนเสพยาเสพติดและทราบว่าการสูดดมเป็นวิธีการเสพยา ที่เพื่อนใช้กันมากที่สุด และมีสาเหตุของการเสพยาเสพติดมากที่สุด คือ อายากลอง และมีความเห็นว่า ยาเสพติดจะช่วยในเรื่อง ประสิทธิภาพในการเรียนหนังสือเป็นเรื่องที่ไม่จริง โดยมีความเห็นว่ายาเสพติดมีผลกระทบต่อ ตนเองมากที่สุด และในชุมชนที่พักอาศัยอยู่มีหน่วยงานราชการเข้าไปให้ความรู้และเข้าไปตรวจจับ เรื่องยาเสพติด 2. ผลการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีระดับพฤติกรรมที่มีต่อการป้องกันยาเสพติดในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

กิตติวงศ์ สาสวด และ ปรีชา ดิลกภูมิสิทธิ์ (2556) ศึกษาการพัฒนา รูปแบบที่เหมาะสม ในการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในเขตเทศบาล อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ จากผลการวิจัยพบว่า :1. การติดยาเสพติดของเด็กและเยาวชนมีสาเหตุมาจาก 1) สภาพแวดล้อมในชุมชนมีแหล่งซื้อขายยาเสพติดอย่างแพร่หลาย 2) การได้รับแรงสนับสนุนจากสังคมเพื่อนที่ติดยาเสพติด 3) การเลียนแบบเพื่อนที่ติดยาเสพติด 4) สถานศึกษาขาดสถานที่ที่จะมาช่วยผ่อนคลายความเครียดให้กับนักเรียนนักศึกษา 5) นักเรียน นักศึกษาเป็นอยู่ในวัยที่อยากรู้อยากลอง 6) มีปัญหาครอบครัวแตกแยก และ 7) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารผิดๆ เกี่ยวกับยาเสพติด 2. ปัญหา อุปสรรค ในการปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่ของรัฐคือผู้บริหารสถานศึกษาบางแห่งขาดความมุ่งมั่น และเอาใจใส่ในการป้องกันหรือแก้ปัญหา ยาเสพติดในสถานศึกษา และการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะบอก ว่านักเรียนคนใดในโรงเรียนใดติดยาเสพติดเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยาก เพราะอำนาจในการควบคุมดูแลนักเรียน เป็นหน้าที่ของโรงเรียน 3. รูปแบบที่เหมาะสมในการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด มีดังนี้ 1) สร้างเสริม

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันยาเสพติด 2) การจัดระเบียบสังคมแบบบูรณาการ 3) จัดโครงการโรงเรียนป้องกันยาเสพติด 4) ส่งเสริมครอบครัวสีขาวและครอบครัวเข้มแข็ง 5) การปราบปรามผู้ค้ายาเสพติด รายสำคัญและลดความเดือดร้อนของประชาชน และ 6) โครงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดแบบบูรณาการ

กุสุมา สว่างพันธุ์ (2558) ได้ศึกษาภูมิคุ้มกันยาเสพติดและสารเสพติดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายใน เขตตำบลดอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่านักเรียนเข้าร่วมการศึกษาครอบครัวกลุ่มเป้าหมาย ร้อยละ 98.60 เพศชาย ร้อยละ 56.60 เพศหญิง ร้อยละ 43.40 มีอายุระหว่าง 10-12 ปี เป็นนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 50.70 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 49.30 โรงเรียน A พบนักเรียนมี ภูมิคุ้มกันระดับต่ำมากที่สุด ร้อยละ 52.20 โรงเรียน B นักเรียนมีภูมิคุ้มกันระดับปกติและระดับต่ำ เท่ากัน ร้อยละ 47.50 โรงเรียน C นักเรียนมีภูมิคุ้มกันระดับต่ำมากที่สุด ร้อยละ 74.00 โดยนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีภูมิคุ้มกันต่ำมากที่สุด ร้อยละ 65.70 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มี ภูมิคุ้มกันระดับต่ำมากที่สุด ร้อยละ 59.40 สำหรับข้อเสนอแนะ นักเรียนที่มีภาวะภูมิคุ้มกันต่ำ ควรได้รับการเสริมภูมิคุ้มกันตามหลักสูตรการเสริมภูมิคุ้มกันยาและสารเสพติดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย และสำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ควรได้รับการเสริมภูมิคุ้มกันตามหลักสูตรการเสริมภูมิคุ้มกันยาและสารเสพติดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ควบคู่กับการให้คำปรึกษาหรือการเยี่ยมบ้าน หรือจัดกิจกรรมพิเศษ ตามความเหมาะสม

บุษกร วัฒนบุตร พระครูโสภาสนนทกิตต์ และพระอุดมสิทธินายก (2516) ได้นำเสนอเนื้อหาสำคัญของการพัฒนาคนไทย ที่ต้องมีแผนการพัฒนาคนที่ถูกออกแบบมาให้สอดคล้องกันในทุกระดับและสาขา เพื่อการไปสู่เป้าหมาย เดียวกันอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบต้องให้คุณค่ากับทุกระดับการศึกษาและอาชีพซึ่งการปรับเปลี่ยน ประเทศไทยไปสู่โมเดล Thailand 4.0 เพื่อให้คนไทยมีภูมิคุ้มกันตนเองทั้งทางด้านวิชาชีพและวิชาชีวิตโดย ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีหลักคือพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน และอยู่บน พื้นฐานของเงื่อนไข คือ ความรู้คู่คุณธรรม ภายใต้สังคมไทยที่เป็นสังคมแห่งวิริยภาพ โดยเอกลักษณ์เน้นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ “คน” สร้างกระบวนการคิดที่ทันสมัยให้ตื่นรู้สอดคล้องกับหลักวิทยาศาสตร์ หลักเหตุผล และหลักคุณธรรม เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้ไปใช้ในการวางแผน ชีวิตการแก้ไขปัญหาที่ตรงจุดพึ่งพาตนเองได้และพร้อมแบ่งปันสู่สังคมซึ่งจะต่อยอดไปสู่การขับเคลื่อนเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลสร้างความรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่นโดยมีเครื่องมือการตัดสินใจในการดำเนินชีวิตตามการน้อมนำศาสตร์พระราชามาสู่การปฏิบัติในชีวิตจริงเพื่อให้เกษตรกรมี คุณภาพชีวิตที่ดีซึ่ง “คุณภาพชีวิตที่ดี” มีชีวิตที่ปกติสุขปลอดภัยมีเงินเก็บออม มีสุขภาพกายและใจที่แข็งแรงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้การยอมรับในระดับสากล

สิงห์ สิงห์ขจร (2558 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางพระราชดำริ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนากับความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ผลการศึกษาสรุปได้ ดังนี้ หลักการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ คือ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนาเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน และขับเคลื่อนงานพัฒนาด้วยความต้องการที่แท้จริงของคนในชุมชน มีความสอดคล้องต่อความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (CSR) เพื่อการสร้างคุณค่าร่วม Creating Shared Value (CSV) การดำเนินกิจกรรมการพัฒนาชุมชนหรือสังคมสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างกิจการกับชุมชนและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของบริษัท การพัฒนาสังคม (Social Development) โดยองค์กรมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมส่งเสริมการศึกษา วัฒนธรรม และอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม การอาสาช่วยเหลือชุมชน (Community Volunteering)

เป็นการสนับสนุนหรือจูงใจให้พนักงาน คู่ค้าร่วมสละเวลาและแรงงานในการทำงานให้แก่ชุมชนที่องค์กรตั้งอยู่และเพื่อตอบสนองต่อประเด็นปัญหาทางสังคมที่องค์กรให้ความสนใจหรือห่วงใยตามเป้าหมายไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถานศึกษา อำเภอบางกระทุ่ม สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 Preventing and Solving Drug Problem Management of the Educational Institution, Ban Krathum District under Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 2

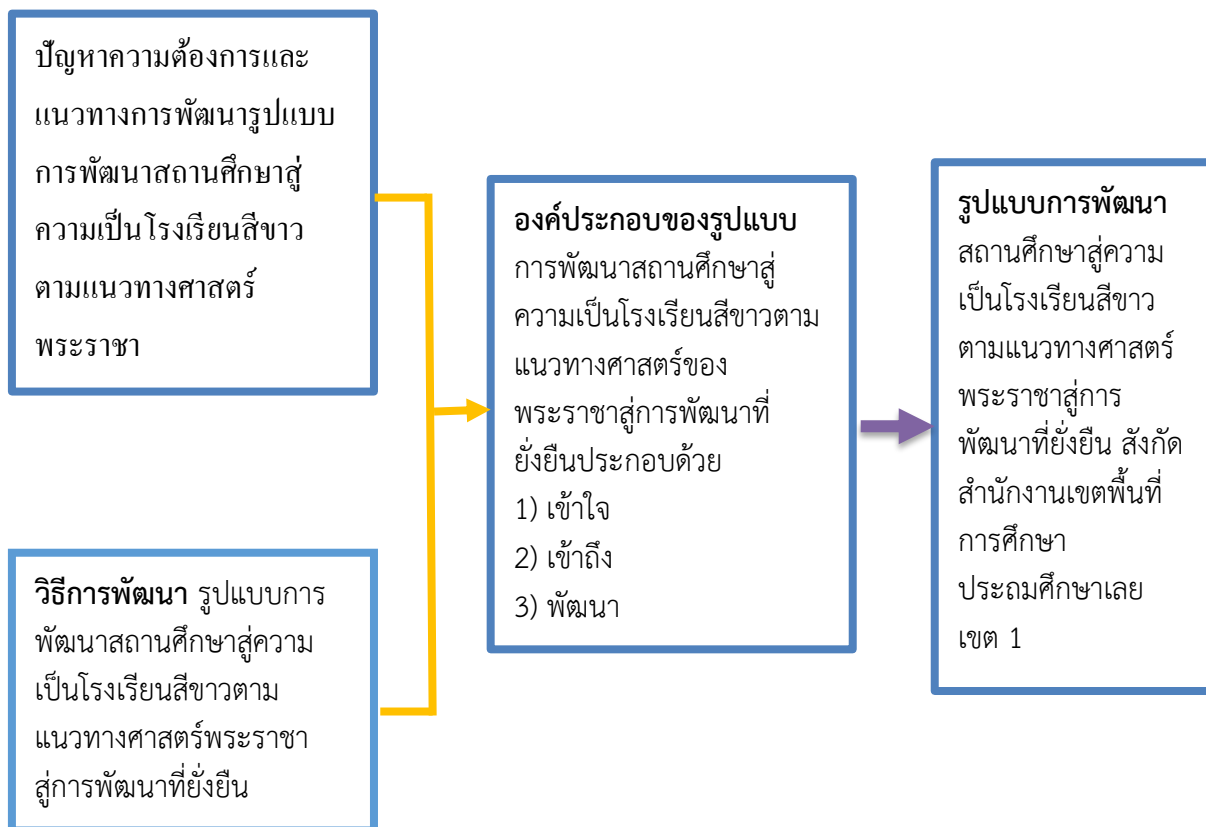
ยอดชาย ภูพานไร่ (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในพื้นที่อำเภอยะแย้ม จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ข้อเสนอการป้องกันการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในพื้นที่อำเภอยะแย้ม จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยเรียงลำดับความถี่สูงสุดไปหาต่ำสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียน ไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด นักเรียน ไม่ควรคบเพื่อนที่ติดยาเสพติด และนักเรียน ไม่ควรอยากรู้ อยากรทดลอง ในการเล่นยาเสพติดให้โทษ

สินวล บุญย่นยาว (2559) ศึกษาการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถานศึกษา อำเภอบางกระทุ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ประชากรที่ใช้ในการ วิจัยคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน อำเภอบางกระทุ่ม จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 83 คน เครื่องมือที่ใช้ในการ วิจัยเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .78 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1. การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถานศึกษา อำเภอบางกระทุ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับ มากทั้ง 4 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านผู้เรียน ด้านการบริหารจัดการ ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย และด้านการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมด้านยาเสพติด ตามลำดับ 2. ข้อเสนอแนะการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถานศึกษาอำเภอบางกระทุ่ม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ที่ควรดำเนินการสูงสุดเรียงตามลำดับคือ มีการประสานความร่วมมือในการป้องกันยาเสพติดระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองอย่างจริงจัง ให้โรงเรียนทำหน้าที่ขอความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และควรมีการกำกับ ติดตามและประเมินผลการแก้ไขและป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาเป็นระยะ ๆ

สุชัยญา เยื้องกลาง (2561) ศึกษารูปแบบการนิเทศเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ด้านการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โรงเรียนบ้านโหมนสงเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ผลการศึกษารูปแบบการนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 พบว่า 1. รูปแบบการนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 มี 7 ขั้นตอนคือ ขั้นที่ 1 รู้ชัดปัญหา ขั้นที่ 2 ศึกษาบริบท ขั้นที่ 3 กำหนดเป้าหมาย ขั้นที่ 4 วางแผน ออกแบบ ขั้นที่ 5 ลงมือทำ ขั้นที่ 6 นำสะท้อนผล ขั้นที่ 7 ตลใจพัฒนาให้ยั่งยืน รูปแบบการนิเทศการศึกษา “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” หมายถึง กระบวนการนิเทศการศึกษาที่น้อมนำหลักคิดตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ร่วมกับหลักการพุทธศาสนา หลักของการบริหารในการพัฒนาสถานศึกษา ให้มีความยั่งยืน โดยมีเป้าหมายอยู่ที่คุณภาพของผู้เรียน มีรายละเอียดดังนี้ เข้าใจ คือ การสร้างให้เกิดความมั่นใจในข้อมูลพื้นฐานด้วยการศึกษาข้อมูล ทุกมิติของโรงเรียนและชุมชน ค้นหารากฐานของปัญหา รวบรวมองค์ความรู้ มี 2 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 รู้ชัดปัญหา คือ รู้ ข้อมูลพื้นฐาน ความต้องการ สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น นโยบาย เป้าหมาย ขององค์กร โรงเรียน และชุมชน ขั้นที่ 2 ศึกษา

บริบท คือ ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล โรงเรียน ชุมชน เพื่อค้นหาหลักฐานของปัญหาที่แท้จริง เข้าถึง คือ การสื่อสาร และการสร้างความมีส่วนร่วม โดยมุ่งสร้างความเข้าใจ ความมั่นใจให้โรงเรียน ชุมชน และผู้เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนามากที่สุด มี 2 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 3 กำหนดเป้าหมาย เป็นการกำหนดเป้าหมาย เลือกประเด็น / แนวทาง ในการพัฒนาด้วยการมีส่วนร่วม ขั้นที่ 4 วางแผน ออกแบบ เป็นขั้นการวางแผนออกแบบกระบวนการพัฒนา ด้วยการมีส่วนร่วม และสื่อสารเพื่อให้ความเข้าใจ ตรงกัน พัฒนา คือ การเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ โรงเรียนและชุมชน สร้างทีมที่เลี้ยง ออกแบบ หลักสูตรและโปรแกรมการพัฒนา การศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้และฝึกปฏิบัติของโรงเรียนและชุมชน รวมทั้ง ให้คำแนะนำ นิเทศ กำกับ ติดตาม และสนับสนุนมี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 5 ลงมือทำ เป็นขั้นนำกระบวนการที่ได้วางแผน ออกแบบ ลงสู่การปฏิบัติ เพื่อพัฒนาศักยภาพโรงเรียน ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม มีทีมที่เลี้ยงให้ คำแนะนำ นิเทศ กำกับ ติดตาม และสนับสนุน ขั้นที่ 6 นำสะท้อนผล เป็นการเรียนรู้การทำงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำสู่การปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น ขั้นที่ 7 ดลใจพัฒนาให้ยั่งยืน เป็นการเสริมสร้างขวัญ กำลังใจ ให้มีจิตสำนึก ในการพัฒนาสู่ความยั่งยืน 2. จากการนิเทศการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านโพนสงเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 พบว่า รูปแบบกระบวนการนิเทศเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ซึ่งมี 7 ขั้นตอน โดยแต่ละขั้นตอนมีความชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติ ได้จริง ผู้รับการนิเทศมีความพึงพอใจในการนิเทศรูปแบบนี้ และผู้นิเทศ (ผู้ฝึกประสบการณ์) มีความ มั่นใจในการใช้รูปแบบการนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ในการนิเทศการจัดการเรียนการสอน ของครูผู้สอน ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบกระบวนการนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ทำให้ผู้นิเทศ (ผู้ฝึกประสบการณ์) มีความเข้าใจในบริบทปัจจุบันปัญหาการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน และครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ทำให้สามารถร่วมกับครูผู้สอนในการวางแผน เพื่อการพัฒนาได้ตรงจุด และสามารถนิเทศและให้ข้อเสนอแนะได้ตรงกับปัญหาและความต้องการ ของครูผู้สอน จึงส่งผลให้ครูผู้สอนพึงพอใจในการนิเทศกระบวนการนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา

7. กรอบการวิจัย

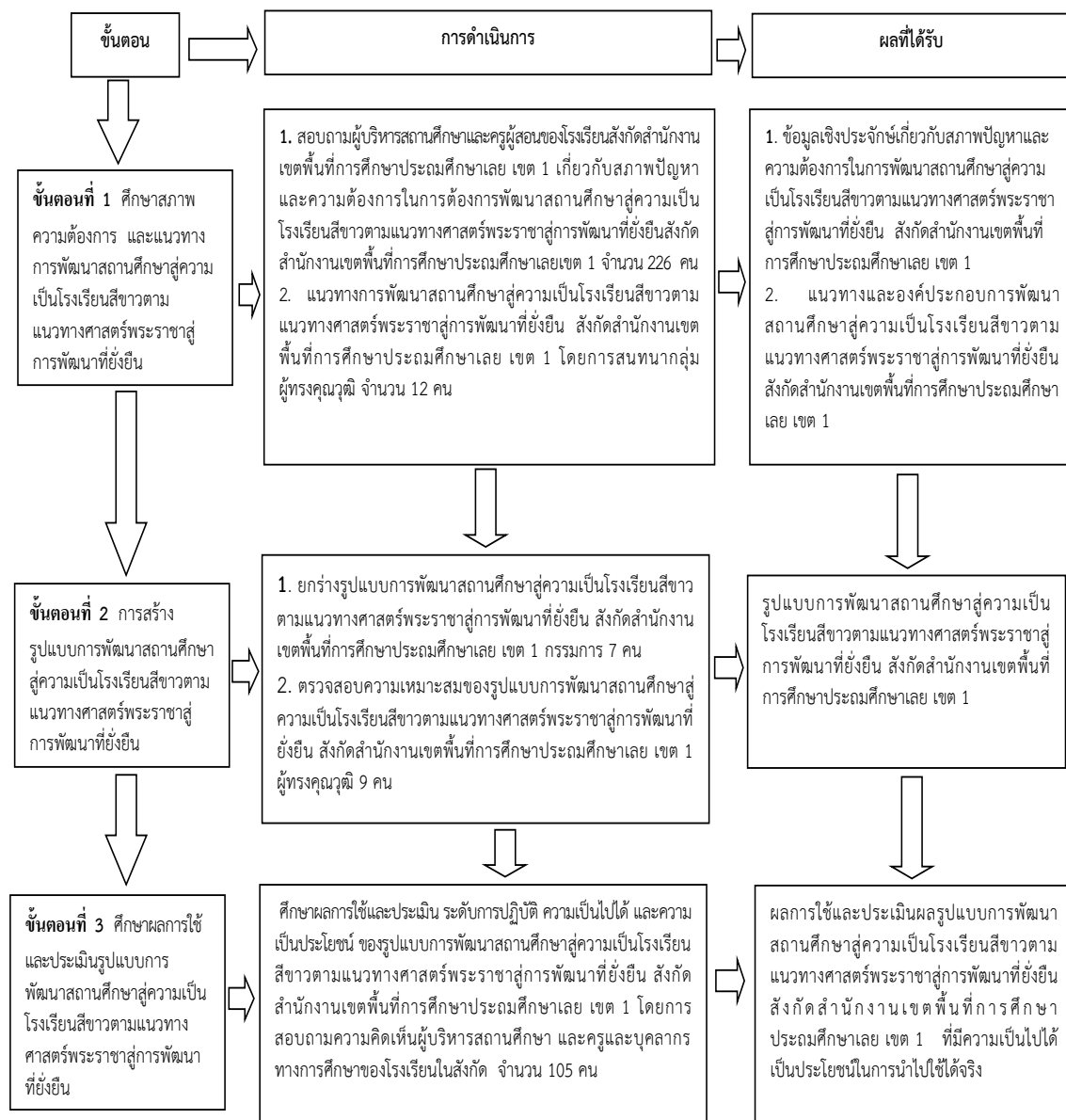

ภาพประกอบที่ 2.2 กรอบแนวคิดรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพ ความต้องการและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลการทดลองใช้และประเมินรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

การวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mix Methodology Research) มีขั้นตอนการดำเนินงานสรุปพอสังเขปดังภาพที่ 3.1 ดังนี้

ภาพประกอบที่ 3.1 ขั้นตอนการวิจัยรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตาม
แนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเลย เขต 1

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพความต้องการ และแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียน สีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1

การศึกษาสภาพความต้องการ และแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตาม
แนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1
แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

**ตอนที่ 1.1 ศึกษาสภาพ และความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตาม
แนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย
เขต 1 โดยการสอบถาม**

1.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาสภาพและความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่
ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ครั้งนี้ เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่รับผิดชอบโครงการ
โรงเรียนสีขาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำนวน 156 โรงเรียน โดยเป็น
ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 156 คน และครูผู้สอนที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีขาวโรงเรียนละ 1 คน
จำนวน 156 คน รวมทั้งสิ้น 312 คน

1.1.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 113 คน และครูผู้สอนที่
รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีขาว จำนวน 113 คน รวมทั้งสิ้น 226 คน โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม
กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan, (1970) สุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการ
สุ่มอย่างง่าย

1.1.2 เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพ และ
ความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนา
ที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น คือ สภาพและ
ความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1) ร่างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว
ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย
เขต 1 เป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

2) ผู้วิจัยนำร่างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่
ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา
(Content validity) ความถูกต้องตามหลักวิชาและความสอดคล้องกันของข้อคำถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้
ได้ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ระหว่าง 0.80 – 1.00 โดยผู้วิจัยกำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

- (1) เป็นผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโรงเรียนสีขาว จำนวน 2 คน
- (2) เป็นผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
จำนวน 2 คน

(3) เป็นนักวิชาการด้านการวัดและประเมินผลที่มีความเชี่ยวชาญในการสร้างเครื่องมือ จำนวน 1 คนเพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและการใช้ภาษา

3) นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขและจัดทำแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ฉบับสมบูรณ์

1.1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยแนบบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

4.51 - 5.00 หมายถึง มีสภาพและความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีสภาพและความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน อยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีสภาพและความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีสภาพและความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน อยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีสภาพและความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อเสนอแนะอื่นๆ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ตอนที่ 1.2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้ทรงคุณวุฒิ

การสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

1.2.1 กลุ่มเป้าหมาย

เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีผลงานเป็นที่ปรากฏและได้รับการยอมรับ ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 12 คน โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

- 1) ผู้บริหารการศึกษาระดับศึกษาธิการจังหวัด/เขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 2 คน
- 2) ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีขาว จำนวน 1 คน
- 3) นักวิชาการศึกษา ที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีขาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 1 คน
- 4) ผู้แทนศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 2 คน
- 5) ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 1 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 1 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 3 คน
- 6) ครูผู้สอนที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีขาว โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 1 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 1 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 3 คน

1.2.2 เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสนทนากลุ่ม โดยมีวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อกำหนดประเด็นในการสนทนากลุ่ม
- 2) กำหนดประเด็นการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1
- 3) นำร่างแบบสนทนากลุ่ม เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ความถูกต้องตามหลักวิชาและความสอดคล้องกันของข้อสนทนากลุ่ม ตลอดจนภาษาที่ใช้ โดยคัดเลือกจากค่า IOC ที่มีค่า 0.50 ขึ้นไป ได้ข้อคำถามที่มีค่า 0.80 – 1.00 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าสามารถนำมาใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้จริง เพื่อขอความเห็นชอบ และข้อเสนอแนะ
- 4) นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขแบบสนทนากลุ่ม เพื่อวิเคราะห์ศึกษาแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ฉบับสมบูรณ์

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้ทรงคุณวุฒิ โดย ดำเนินการดังนี้ คือ เตรียมสถานที่และบุคลากรในการสนทนากลุ่ม ได้แก่ ผู้ดำเนินการสนทนา ผู้จัดบันทึกการสนทนาและผู้ให้บริการจัดทำเอกสารประกอบการสนทนาและประเด็นการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ ผู้ทรงคุณวุฒิ พร้อมกับเอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิก่อนวันสนทนากลุ่มล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน เอกสารที่นำมาส่งมีดังนี้ 1) โครงร่างการวิจัย และ 2) แบบสอบถามกลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย ประเด็นการสนทนาที่สำคัญ และ 3) กำหนดระยะเวลาและสถานที่การจัดประชุม

การสนทนากลุ่ม และ 4) ดำเนินการประชุมสนทนากลุ่มตามประเด็นที่กำหนด โดยเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มวิพากษ์ และแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะในประเด็นต่างๆ อย่างละเอียด โดยผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากประเด็นการสนทนา

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แจกแจงความถี่ และสร้างข้อสรุป

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

การสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 2.1 ยกร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ผู้วิจัยนำข้อมูลสภาพ ความต้องการและแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่ได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 มายกร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 และคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

2.1.1 การดำเนินการวิจัย

ดำเนินการโดยนำผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 1 มาใช้เป็นข้อมูลในการยกร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 และคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

2.1.2 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการศึกษา ได้แก่ คณะผู้ยกร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ประกอบด้วย ผู้วิจัย ผู้ช่วยผู้วิจัย ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 2 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน และครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีขาว จำนวน 2 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ จำนวน 7 คน

2.1.3 เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบร่างและบันทึกการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 และร่างคู่มือการใช้รูปแบบ

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสร้างข้อสรุปร่วมกัน

ตอนที่ 2.2 การตรวจสอบร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

การตรวจสอบร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยการประชุมผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group Meeting) ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

2.2.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา โครงการโรงเรียนสีขาว และศาสตร์พระราชามาได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยคัดเลือกจากผู้ที่มีคุณสมบัติที่กำหนดไว้ จำนวน 10 คน ประกอบด้วย

- 1) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 /หรือผู้แทน จำนวน 1 คน
- 2) ผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นโรงเรียนสีขาวระดับเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำนวน 2 คน
- 3) ครูผู้สอนผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีขาวที่เป็นโรงเรียนสีขาวระดับเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำนวน 2 คน
- 4) ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีขาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำนวน 1 คน
- 5) นักวิชาการที่เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย จำนวน 2 คน
- 6) นักวิชาการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำนวน 1 คน
- 7) ผู้แทนศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 1 คน

2.2.2 เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 1) ร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 2) ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 3) ประเด็นในการประชุมผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group Meeting) 4) แบบสอบถามเพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 และ 5) แบบสอบถามเพื่อตรวจสอบร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยมีวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

- 1) วิเคราะห์ สังเคราะห์ องค์กรประกอบของรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาเลย เขต 1 เพื่อกำหนดประเด็นในการประชุมผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group Meeting) แบบสอบถามเพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบการพัฒนาศาสนสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 และแบบตรวจสอบร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาศาสนสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

2) กำหนดประเด็นในการประชุมผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group Meeting)

3) จัดทำแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบการพัฒนาศาสนสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 และแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาศาสนสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาตรวจสอบร่างรูปแบบและร่างคู่มือการใช้รูปแบบ ประกอบด้วยเกณฑ์ 4 ประการ (Guskey, 2000) ดังนี้

(1) ด้านความเหมาะสม (Propriety) โดยพิจารณาจากความครอบคลุมองค์ประกอบการใช้ถ้อยคำสำนวน การจัดกลุ่มหรือลำดับของเนื้อหา ตลอดจนความเหมาะสมกับสถานการณ์

(2) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) พิจารณาถึงความสามารถในการนำไปสู่การปฏิบัติ การมีทรัพยากรเพียงพอที่จะปฏิบัติให้สำเร็จได้ ภาวะความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น และการมีระเบียบกฎหมายที่เอื้อให้สามารถปฏิบัติตามข้อเสนอดังกล่าวได้

(3) ด้านความถูกต้อง (Accuracy) พิจารณาจากความถูกต้องเกี่ยวกับนโยบายบริบทของโรงเรียน วัตถุประสงค์ ขั้นตอนวิธีการในแต่ละด้าน

(4) ด้านความเป็นประโยชน์ (Utility) พิจารณาจากผลดีที่จะเกิดขึ้นต่อโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้เสียในเขตพื้นที่การศึกษา

ซึ่งในการตรวจสอบร่างรูปแบบการพัฒนาศาสนสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 และร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาศาสนสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง เป็นประโยชน์มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง เป็นประโยชน์มาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง เป็นประโยชน์ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง เป็นประโยชน์น้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง เป็นประโยชน์น้อยที่สุด

4) นำประเด็นในการประชุมผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group Meeting) และแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบการพัฒนาศาสนสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่

การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 และแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและการใช้ภาษา

4) นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขประเด็นในการประชุม ผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group Meeting) แบบสอบถามเพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 และแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เพื่อนำไปใช้ในการประชุมผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group Meeting) ต่อไป

2.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยจัดทำหนังสือถึงผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอเชิญเข้าร่วมประชุมผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group Meeting)

2) ผู้วิจัยส่งหนังสือขอเชิญเข้าร่วมประชุมผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group Meeting) ถึงผู้เชี่ยวชาญทางไปรษณีย์ โดยแนบ 1) โครงร่างวิจัยฉบับย่อ 2) ร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 3) ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 และ 4) ประเด็นการประชุมผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group Meeting)

3) ผู้วิจัยประสานผู้เชี่ยวชาญเพื่อแจ้งและยืนยันการเข้าร่วมประชุมผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group Meeting) อีกครั้งทางโทรศัพท์

4) ดำเนินการประชุมผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group Meeting) ณ ห้องประชุมเทพบุญเต็ม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

2.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

2.2.4.1 ประเด็นในการประชุมผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group Meeting) ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยนำข้อเสนอแนะต่างๆ ของผู้เชี่ยวชาญมาพิจารณาค้นหา (Consensus) และปรับปรุงแก้ไขร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 และร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

2.2.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความโปร่งใสของร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 และร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ใช้สถิติพรรณนา (Descriptive

Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อวัดการกระจายของข้อมูล โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าที่กำหนดไว้ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายความว่า รูปแบบ/คู่มือมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง เป็นประโยชน์ ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.49 หมายความว่า รูปแบบ/คู่มือมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง เป็นประโยชน์ ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.49 หมายความว่า รูปแบบ/คู่มือมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง เป็นประโยชน์ ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.49 หมายความว่า รูปแบบ/คู่มือมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง เป็นประโยชน์ ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายความว่า รูปแบบ/คู่มือมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง เป็นประโยชน์ ในระดับน้อยที่สุด

พิจารณาค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป (มีระดับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง เป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากขึ้นไป) จึงจะถือว่ามีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง เป็นประโยชน์ ผ่านเกณฑ์

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการทดลองใช้ และประเมินรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

การศึกษาผลการทดลองใช้และประเมินรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีรายละเอียดดังนี้

3.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนสีขาว ที่ได้รับรางวัลโรงเรียนสีขาว ระดับเงิน จำนวน 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนขนาดเล็ก 1 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 1 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน จำนวนทั้งหมด 105 คน

3.2 เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ 1) แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 และ 2) แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1) แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ จำนวน 40 ข้อ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

(1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากำหนดเป็นกรอบในการสร้างแบบทดสอบและดำเนินการสร้างแบบทดสอบ

(2) นำแบบทดสอบฉบับร่างเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ทั้งนี้ถ้าค่า IOC อยู่ในระดับหรือสูงกว่า 0.50 ขึ้นไป เชื่อว่ามีความสอดคล้องเหมาะสมและสอดคล้อง (ทิพยพันธ์ แวศรีภา, 2543) จากผลการประเมินแบบทดสอบพบว่าประเด็นคำถามทุกข้อมีค่า IOC ระหว่าง 0.8 ถึง 1.0 จากนั้นนำแบบทดสอบมาปรับปรุงแก้ไขด้านการเรียบเรียงถ้อยคำ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการสื่อความหมายมากยิ่งขึ้น

(3) นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน แล้วนำผลการทดลองใช้มาคำนวณหาค่าอำนาจจำแนก (r) เท่ากับ 0.49 – 0.87 และ ค่าความยากง่าย (p) เท่ากับ 0.47 – 0.68 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

2) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อรูปแบบรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) สอบถามเกี่ยวกับเพศ ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยมีประเด็นสอบถามเกี่ยวกับความตั้งใจของภักดีของคณาจารย์ ความเหมาะสมของขนาดและรูปแบบของคู่มือ ความเหมาะสมของเนื้อหาการเรียงเรียงองค์ประกอบ ความชัดเจนของเนื้อหาการปฏิบัติงาน กิจกรรมในแผนผังความคิด ภาษาที่ใช้เอกสารและแบบพิมพ์ที่นำมาประกอบ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคอร์ท (Likert Scale) คือ มีความพึงพอใจมากที่สุด มีความพึงพอใจมาก มีความพึงพอใจปานกลาง มีความพึงพอใจน้อย และมีความพึงพอใจน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาและอุปสรรคการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open – ended) โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากำหนดเป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็น

โรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1

2. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามที่ครอบคลุมประเด็นความพึงพอใจของปภหน้าของคู่มือ ความเหมาะสมของขนาดและรูปแบบของคู่มือ ความเหมาะสมของเนื้อหาการเรียบเรียงองค์ประกอบ ความชัดเจนของเนื้อหา การปฏิบัติงาน กิจกรรมในแผนผังความคิด ภาษาที่ใช้เอกสารและแบบพิมพ์ที่นำมาประกอบ

ส่วนการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของภาษา ความเหมาะสมและสอดคล้องของเนื้อหา และข้อเสนอแนะ จากนั้นนำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ประกอบการพิจารณาดังนี้

ถ้าเห็นว่าถูกต้องเหมาะสมและสอดคล้อง ให้คะแนน +1

ถ้าไม่แน่ใจ ให้คะแนน 0

ถ้าเห็นว่าไม่ถูกต้องเหมาะสมและสอดคล้อง ให้คะแนน -1

ทั้งนี้ค่า IOC อยู่ในระดับหรือสูงกว่า 0.50 ขึ้นไป ถือว่ามีความถูกต้องเหมาะสมและสอดคล้อง (ทิพย์นธ์ แวะศรีภา, 2543) ผลการประเมินแบบสอบถามพบว่าประเด็นคำถามทุกข้อในแบบสอบถามมีความถูกต้อง เหมาะสมและสอดคล้อง (ค่า IOC มีค่าระหว่าง 0.8 ถึง 1.0) ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการประเมินไว้ในภาคผนวก จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขด้านการเรียบเรียงถ้อยคำเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการสื่อความมากยิ่งขึ้น

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ไปทดลองใช้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 1 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 1 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 3 โรงเรียน โดยทดสอบความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายก่อนการทดลองใช้ มีการประชุมชี้แจงให้ความรู้ความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานตามรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 แล้วให้ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินงานร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนของตนเอง เป็นระยะเวลา 1 ภาคเรียน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 หลังจากนั้นให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ทดสอบความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 หลังการทดลองใช้ และประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้วยแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.4.1 แบบทดสอบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) แล้วนำมาเปรียบเทียบผลการพัฒนา ก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยใช้สถิติ t (t -test dependent sample)

3.4.2 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mix Methodology Research) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพ ความต้องการและแนวทางพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 2) เพื่อสร้างและพัฒนาแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 3) เพื่อทดลองใช้ และประเมินรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพ ความต้องการและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ตอนที่ 2 ผลการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบและประเมินรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพ ความต้องการและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

การศึกษาสภาพ ความต้องการและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์สภาพ และความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยมีรายละเอียด ดังตาราง 4.1 – 4.6 ดังนี้

ตาราง 4.1 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพ และความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวม

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			ระดับความต้องการ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านการบริหารจัดการ	2.13	0.68	น้อย	4.59	0.76	มากที่สุด
2. ด้านการป้องกัน	3.74	0.38	มาก	4.48	0.42	มาก
3. ด้านการค้นหา	2.26	0.65	น้อย	4.42	0.51	มาก
4. การการรักษา	2.07	0.45	น้อย	2.58	0.89	ปานกลาง
5. ด้านการเฝ้าระวัง	2.32	0.40	น้อย	3.87	0.44	มาก
โดยรวม	2.52	0.60	ปานกลาง	3.99	0.89	มาก

จากตาราง 4.1 พบว่า สภาพการปฏิบัติในการดำเนินงานสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.52$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ การป้องกัน ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.38) รองลงมา ได้แก่ การเฝ้าระวัง ($\bar{X} = 2.32$, S.D. = 0.40) และการค้นหา ($\bar{X} = 2.26$, S.D. = 0.65) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการรักษา ($\bar{X} = 2.07$, S.D. = 0.45)

ส่วนความต้องการพัฒนาสถานศึกษา สู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า โดยรวม มีความต้องการพัฒนามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.89) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความต้องการพัฒนาโดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การบริหารจัดการ ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.76) รองลงมาได้แก่ การป้องกัน ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.42) และการค้นหา ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.51) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีความต้องการพัฒนาโดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การรักษา ($\bar{X} = 2.58$, S.D. = 0.89)

ตาราง 4.2 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพ และความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีเขียว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริหารจัดการ

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			ระดับความต้องการ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายสถานศึกษาปลอดภัยเสถียรและอบายมุข	2.15	2.03	น้อย	4.23	2.27	มาก
2. โรงเรียนมีการกำหนดยุทธศาสตร์สถานศึกษาปลอดภัยเสถียรและอบายมุข	2.12	1.96	น้อย	4.20	2.26	มาก
3. โรงเรียนมีการกำหนดแผนงานสถานศึกษาปลอดภัยเสถียรและอบายมุข	2.43	0.93	น้อย	4.80	2.44	มากที่สุด
4. โรงเรียนมีการกำหนดมาตรการลงโทษ และสร้างขวัญกำลังใจแก่คณะครู	2.15	1.71	น้อย	4.70	2.41	มากที่สุด
5. โรงเรียนจัดกิจกรรมโรงเรียนสีขาว/ปลอดภัยเสถียร/อบายมุข	2.13	2.03	น้อย	4.54	2.36	มากที่สุด
6. โรงเรียนมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนจัดทำโครงงานห้องเรียนปลอดภัยและแอลกอฮอล์	2.00	2.04	น้อย	4.89	2.47	มากที่สุด
7. โรงเรียนมีการจัดตั้งชมรม/ชุมชนป้องกันยาเสพติดภายในโรงเรียน	2.11	2.03	น้อย	4.76	2.42	มากที่สุด
8. โรงเรียนมีการจัดทำคลินิก	2.15	1.71	น้อย	4.88	2.46	มากที่สุด
9. โรงเรียนมีการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยเสถียร	2.11	2.03	น้อย	4.54	2.36	มากที่สุด
10. โรงเรียนมีการการทำบันทึกความร่วมมือ (MOU) กับภาคีเครือข่ายมีความร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบูรณาการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน	2.12	1.96	น้อย	4.65	2.39	มากที่สุด

ตาราง 4.2 (ต่อ) แสดงผลการวิเคราะห์สภาพ และความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริหารจัดการ

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			ระดับความต้องการ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
11. โรงเรียนมีการรายงานผลการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุขให้ต้นสังกัดทราบ	2.02	1.71	น้อย	4.39	2.31	มาก
โดยรวม	2.13	0.68	น้อย	4.59	0.76	มากที่สุด

จากตาราง 4.2 พบว่า สภาพการปฏิบัติในการดำเนินงานสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริหารจัดการ โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.13$, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า รายการที่มีการปฏิบัติโดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ โรงเรียนมีการกำหนดแผนงานสถานศึกษาปลอดภัยและอบายมุข ($\bar{X} = 2.43$, S.D. = 0.93) รองลงมา ได้แก่ โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายสถานศึกษาปลอดภัยและอบายมุข ($\bar{X} = 2.15$, S.D. = 0.23) และโรงเรียนมีการจัดทำคลินิก ($\bar{X} = 2.15$, S.D. = 0.23) ตามลำดับ ส่วนรายการที่มีการปฏิบัติโดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ โรงเรียนมีการรายงานผลการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุขให้ต้นสังกัดทราบ ($\bar{X} = 2.02$, S.D. = 1.71)

ส่วนความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริหารจัดการ พบว่า โดยรวม มีความค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.76) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า รายการที่มีความต้องการพัฒนาโดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนจัดทำโครงการห้องเรียนปลอดบุหรี่และแอลกอฮอล์ ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 2.47) รองลงมา ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดทำคลินิก ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 2.46) และโรงเรียนมีการกำหนดแผนงานสถานศึกษาปลอดภัยและอบายมุข ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 2.44) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีความต้องการพัฒนาโดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ โรงเรียนมีการกำหนดยุทธศาสตร์สถานศึกษาปลอดภัยและอบายมุข ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 2.26)

ตาราง 4.3 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพ และความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการป้องกัน

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			ระดับความต้องการ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. โรงเรียนจัดดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ด้านการป้องกันยาเสพติดและอบายมุข	3.65	2.14	มาก	4.63	2.38	มากที่สุด
2. โรงเรียนจัดป้ายนิเทศ/นิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดและอบายมุข	3.74	2.16	มาก	4.31	2.16	มาก
3. โรงเรียนสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด/อบายมุขในการเรียนการสอนและกิจกรรมนอกหลักสูตร	3.75	2.87	มาก	4.49	2.34	มาก
4. โรงเรียนมีการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการป้องกันยาเสพติด/อบายมุข ไม่ให้สูบบุหรี่	3.78	2.17	มาก	4.52	2.35	มากที่สุด
5. โรงเรียนจัดกิจกรรมป้องกันยาเสพติด/อบายมุข	3.80	2.17	มาก	4.54	2.36	มากที่สุด
โดยรวม	3.74	0.38	มาก	4.48	0.42	มาก

จากตาราง 4.3 พบว่า สภาพการปฏิบัติในการดำเนินงานสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการป้องกัน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า รายการที่มีการปฏิบัติโดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ โรงเรียนจัดกิจกรรมป้องกันยาเสพติด/อบายมุข ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 2.17) รองลงมา ได้แก่ โรงเรียนมีการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ด้านการป้องกันยาเสพติด/อบายมุข ไม่ให้สูบบุหรี่ ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 2.17) และโรงเรียนสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด/อบายมุขในการเรียนการสอนและกิจกรรมนอกหลักสูตร ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 2.87) ตามลำดับ ส่วนรายการที่มีการปฏิบัติโดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โรงเรียนจัดดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ด้านการป้องกันยาเสพติดและอบายมุข ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 2.14)

ส่วนความต้องการพัฒนาสถานศึกษา สู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการป้องกัน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า รายการที่มีความต้องการพัฒนาโดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ โรงเรียนจัดดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ด้านการป้องกันยาเสพติดและอบายมุข ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 2.38) รองลงมา ได้แก่ โรงเรียนจัดกิจกรรมป้องกันยาเสพติด/อบายมุข ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 2.36) และโรงเรียนมีการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ด้านการป้องกัน ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 2.35) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีความต้องการพัฒนาโดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ โรงเรียนจัดป้ายนิเทศ/นิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดและอบายมุข ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 2.16)

ตาราง 4.4 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพ และความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการค้นหา

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			ระดับความต้องการ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. โรงเรียนจัดทำข้อสรุปข้อมูล นักเรียนรายบุคคลทุกภาคเรียน	2.51	2.03	ปานกลาง	4.31	2.11	มาก
2. โรงเรียนมีการจัดทำรายงานผล การสุ่มตรวจปีสภาวะของ นักเรียนกลุ่มเสียง/กลุ่มเสพ/ กลุ่มติดยา	1.67	2.07	น้อย	4.00	2.01	มาก
3. คัดกรองครู นักเรียน จำแนก กลุ่มปลอด/กลุ่มเสียง/กลุ่มเสพ/ กลุ่มติด/กลุ่มค้า	2.62	2.03	ปานกลาง	4.50	2.18	มาก
4. รายงานระบบดูแลและติดตาม การใช้สารเสพติดในสถานศึกษา	2.58	2.03	ปานกลาง	4.89	2.33	มากที่สุด
โดยรวม	2.26	0.65	น้อย	4.42	0.51	มาก

จากตาราง 4.4 พบว่า สภาพการปฏิบัติในการดำเนินงานสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการค้นหา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.26$, S.D. = 0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า รายการที่มีการปฏิบัติ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ คัดกรองครู นักเรียน จำแนกกลุ่มปลอด/กลุ่มเสียง/กลุ่มเสพ/กลุ่มติด/กลุ่มค้า ($\bar{X} = 2.62$, S.D. = 2.03) รองลงมา ได้แก่ รายงานระบบดูแลและติดตามการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.58$, S.D. = 2.03) และโรงเรียนจัดทำข้อสรุปข้อมูลนักเรียนรายบุคคลทุกภาคเรียน ($\bar{X} = 2.51$, S.D. = 2.03) ตามลำดับ ส่วนรายการที่มีการปฏิบัติ โดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดทำรายงานผลการสุ่มตรวจปีสภาวะของนักเรียนกลุ่มเสียง/กลุ่มเสพ/กลุ่มติดยา ($\bar{X} = 1.67$, S.D. = 2.07)

ส่วนความต้องการพัฒนาสถานศึกษา สู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการค้นหา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า รายการที่มีความต้องการพัฒนา โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ รายงานระบบดูแลและติดตามการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 2.33) รองลงมา ได้แก่ คัดกรองครู นักเรียน จำแนกกลุ่มปลอด/กลุ่มเสียง/กลุ่มเสพ/กลุ่มติด/กลุ่มค้า ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 2.18) และโรงเรียนจัดทำข้อสรุปข้อมูลนักเรียนรายบุคคลทุกภาคเรียน ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 2.11) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีความต้องการพัฒนา โดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดทำรายงานผลการสุ่มตรวจปีสภาวะของนักเรียนกลุ่มเสียง/กลุ่มเสพ/กลุ่มติดยา ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 2.01)

ตาราง 4.5 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพ และความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีเขียว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการรักษา

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			ระดับความต้องการ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. กำหนดนโยบายของสถานศึกษา เพื่อบำบัดรักษาและส่งต่อหน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุข หรือหน่วยงานอื่น	1.90	2.05	น้อย	2.28	2.03	น้อย
2. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานบำบัดรักษา	2.28	2.03	น้อย	2.98	2.05	ปานกลาง
3. ขั้นตอนการดำเนินงานบำบัดรักษา	2.10	2.04	น้อย	2.45	2.03	น้อย
4. การสร้างเครือข่ายในการบำบัดรักษาและส่งต่อ	2.58	2.03	ปานกลาง	2.23	2.03	น้อย
โดยรวม	2.07	0.45	น้อย	2.58	0.89	น้อย

จากตาราง 4.5 พบว่า สภาพการปฏิบัติในการดำเนินงานสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีเขียว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการรักษา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.07$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า รายการที่มีการปฏิบัติ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การสร้างเครือข่ายในการบำบัด รักษาและส่งต่อ ($\bar{X} = 2.58$, S.D. = 2.03) รองลงมา ได้แก่ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานบำบัดรักษา ($\bar{X} = 2.10$, S.D. = 2.04) และขั้นตอนการดำเนินงานบำบัด รักษา ($\bar{X} = 2.28$, S.D. = 2.03) ตามลำดับ ส่วนรายการที่มีการปฏิบัติโดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ กำหนดนโยบายของสถานศึกษาเพื่อบำบัดรักษาและส่งต่อหน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุข หรือหน่วยงานอื่น ($\bar{X} = 1.90$, S.D. = 2.05)

ส่วนความต้องการพัฒนาสถานศึกษา สู่ความเป็นโรงเรียนสีเขียว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการรักษา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.58$, S.D. = 0.89) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า รายการที่มีความต้องการพัฒนา โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานบำบัดรักษา ($\bar{X} = 2.98$, S.D. = 2.05) รองลงมา ได้แก่ ขั้นตอนการดำเนินงานบำบัด รักษา ($\bar{X} = 2.45$, S.D. = 2.03) และกำหนดนโยบายของสถานศึกษาเพื่อบำบัดรักษาและส่งต่อหน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุข หรือหน่วยงานอื่น ($\bar{X} = 2.28$, S.D. = 2.03) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีความต้องการพัฒนาโดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การสร้างเครือข่ายในการบำบัด รักษาและส่งต่อ ($\bar{X} = 2.23$, S.D. = 2.03)

ตาราง 4.6 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพ และความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการเฝ้าระวัง

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			ระดับความต้องการ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การติดตั้งตู้แดงเสมารักษ์เพื่อรับเรื่องปัญหายาเสพติดและอบายมุข	2.54	2.03	ปานกลาง	3.65	2.14	มาก
2. การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อรับเรื่องปัญหา ยาเสพติดและอบายมุข	1.87	1.98	น้อย	4.02	2.15	มาก
3. โรงเรียนมีการจัดทำบันทึกการรับเรื่องปัญหายาเสพติด และอบายมุขภายในโรงเรียน	2.53	0.96	ปานกลาง	4.32	1.71	มาก
4. โรงเรียนมีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานแก้ปัญหาเรื่อง ยาเสพติดและอบายมุขแก่หน่วยงานต้นสังกัด	2.54	1.72	ปานกลาง	4.28	2.09	มาก
5. โรงเรียนมีการดำเนินการจัดตั้งชมรม/ชุมนุมป้องกันยาเสพติดภายในโรงเรียน	1.76	2.06	น้อย	3.63	2.14	มาก
6. โรงเรียนมีการดำเนินกิจกรรมในชมรม/ชุมนุมป้องกันยาเสพติดภายในโรงเรียน	2.55	2.03	ปานกลาง	3.76	2.16	มาก
7. โรงเรียนมีการจัดทำสรุปการจัดกิจกรรมในชมรม/ชุมนุมป้องกันยาเสพติด	2.51	2.03	ปานกลาง	3.54	2.12	มาก
โดยรวม	2.32	0.40	น้อย	3.87	0.89	มาก

จากตาราง 4.6 พบว่า สภาพการปฏิบัติในการดำเนินงานสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการเฝ้าระวัง โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.32$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า รายการที่มีการปฏิบัติ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ โรงเรียนมีการดำเนินกิจกรรมในชมรม/ชุมนุมป้องกันยาเสพติดภายในโรงเรียน ($\bar{X} = 2.55$, S.D. = 2.03) รองลงมา ได้แก่ การติดตั้งตู้แดงเสมารักษ์เพื่อรับเรื่องปัญหายาเสพติดและอบายมุข ($\bar{X} = 2.54$, S.D. = 2.03) และโรงเรียนมีการดำเนินกิจกรรมในชมรม/ชุมนุมป้องกันยาเสพติดภายในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 2.15) ตามลำดับ ส่วนรายการที่มีการปฏิบัติโดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ โรงเรียนมีการดำเนินการจัดตั้งชมรม/ชุมนุมป้องกันยาเสพติดภายในโรงเรียน ($\bar{X} = 1.76$, S.D. = 2.06)

ส่วนความต้องการพัฒนาสถานศึกษา สู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชา สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการเฝ้าระวัง โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.89) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า รายการที่มีความต้องการพัฒนา โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดทำบันทึกการรับเรื่องปัญหาเสพติด และอบายมุขภายในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 2.09) รองลงมา ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานแก้ปัญหาเรื่องยาเสพติดและอบายมุขแก่หน่วยงานต้นสังกัด ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 2.09) และการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อรับเรื่องปัญหาเสพติดและอบายมุข ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.51) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีความต้องการพัฒนาโดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดทำสรุปการจัดกิจกรรมในชมรม/ชุมนุมป้องกันยาเสพติด ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 2.12)

1.2 ผลการสรุปผลและสังเคราะห์ความคิดเห็นจากการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion)

การจัดสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีผลงานเป็นที่ปรากฏ และได้รับการยอมรับ ประกอบด้วยผู้บริหารการศึกษาระดับศึกษาธิการจังหวัด/เขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 2 คน ศึกษาพิเศษที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีขาว จำนวน 1 คน นักวิชาการศึกษาที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีขาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำนวน 1 คน ผู้แทนศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) กระทรวง ศึกษาธิการ จำนวน 2 คน ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 1 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 1 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 1 คน ครูผู้สอนที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีขาว โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 1 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 1 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 12คน ณ ห้องประชุมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 อำเภอเมือง จังหวัดเลย โดยการป้อนประเด็นคำถามที่ละประเด็น ให้สมาชิกร่วมแสดงความคิดเห็นทุกคน และสรุปแนวคิดที่สมาชิกมีความเห็นสอดคล้องกันเป็นคำตอบของกลุ่ม หลังจากนั้นผู้วิจัย นำสรุปความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มมาสังเคราะห์หาความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน สรุปรวมเป็นความคิดเห็นของกลุ่มที่ร่วมให้ความคิดเห็นทั้งหมด และสรุปเป็นประเด็นที่จะนำมาใช้ในการยกกร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชา สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ประเด็นที่ใช้ในการสนทนา ได้แก่

- 1.2.1 โครงการโรงเรียนสีขาวมีความจำเป็นต่อสถานศึกษา หรือไม่ อย่างไร
- 1.2.2 ปัญหาการดำเนินงานเกี่ยวกับโครงการโรงเรียนสีขาวที่สถานศึกษาดำเนินการอยู่ ซึ่งทำให้ไม่บรรลุผลเท่าที่ควรมีอะไรบ้าง
- 1.2.3 จากความจำเป็นในประเด็นที่ 1 และปัญหาในประเด็นที่ 2 ท่านคิดว่ามีวิธีการในการแก้ปัญหาหรือแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวอย่างไร ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาสรุปรวมเป็นความคิดเห็นที่ได้จากการสนทนากลุ่ม ดังนี้

ตาราง 4.7 สรุปสาระสำคัญของความคิดเห็นที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion)

ประเด็นการสนทนา	สาระสำคัญของความคิดเห็นของการสนทนากลุ่ม
<p>1. โครงการโรงเรียนสีขาวมีความจำเป็นต่อสถานศึกษา หรือไม่ อย่างไร</p>	<p>ความคิดเห็นของกลุ่มเห็นว่า โครงการโรงเรียนสีขาวมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อสถานศึกษา ในหลายประเด็น ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นโครงการที่เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับผู้เรียนได้ตระหนักถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด 2. ทำให้นักเรียนห่างไกลจากปัญหาเสพติด 3. ทำให้นักเรียนไม่ยุ่งเกี่ยวกับสื่อลามกอนาจารและปัจจัยเสี่ยง 3. ทำให้นักเรียนห่างไกลจากการพนันและไม่ก่อเหตุทะเลาะวิวาท 5. ทำให้โรงเรียนเป็นสถานศึกษาที่ปลอดจากปัญหาเสพติด สื่อลามกอนาจาร การพนัน เหตุทะเลาะวิวาท 6. นักเรียนมีความสามารถป้องกันตนเองให้ห่างไกลจากยาเสพติด การพนัน สื่อลามกอนาจาร และก่อเหตุทะเลาะวิวาท 7. การดำเนินงานของโครงการทำให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตอาสา รู้จักเสียสละ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด และอบายมุข ดำรงชีพอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข 8. เป็นการป้องกันลดปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด และอบายมุขในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา 9. สนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดและอบายมุขนอกสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน 10. ทำให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่สถานศึกษา ในการนำไปพัฒนาและสร้างระบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด อบายมุข ปัจจัยเสี่ยงรอบสถานศึกษา ในทุกพื้นที่
<p>2. ปัญหาการดำเนินงานเกี่ยวกับโครงการโรงเรียนสีขาวที่สถานศึกษาดำเนินการอยู่ ซึ่งทำให้ไม่บรรลุผลเท่าที่ควรมีอะไรบ้าง</p>	<p>ความคิดเห็นของกลุ่มเกี่ยวกับปัญหาดำเนินงานเกี่ยวกับโครงการโรงเรียนสีขาวของสถานศึกษาที่พบในปัจจุบัน ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. บุคลากรในโรงเรียนไม่ตระหนักและให้ความร่วมมือต่อการดำเนินงานเท่าที่ควร 2. โรงเรียนไม่มีการกำหนดยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการแก้ไข ปัญหาเสพติดและอบายมุขที่สอดคล้องกับสภาพของปัญหาและ บริบทของตนเอง

ตาราง 4.7 (ต่อ) สรุปสาระสำคัญของความคิดเห็นที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion)

ประเด็นการสนทนา	สาระสำคัญของความคิดเห็นของการสนทนากลุ่ม
<p>2. ปัญหาการดำเนินงานเกี่ยวกับโครงการโรงเรียนสีขาวที่สถานศึกษาดำเนินการอยู่ ซึ่งทำให้ไม่บรรลุผลเท่าที่ควรมีอะไรบ้าง (ต่อ)</p>	<p>3. ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองไม่ให้ความสำคัญและไม่มีจิตสำนึกร่วมกันในการที่จะปกป้องคุ้มครองดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่ให้ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด</p> <p>4. สถานศึกษาไม่รายงานข้อมูลสภาพการใช้สาร/ยาเสพติดให้หน่วยงานต้นสังกัดทราบตามความเป็นจริง เนื่องจากเกรงว่าจะมีความผิด</p> <p>5. ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง ประพฤติปฏิบัติตนไม่เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน เช่น สูบบุหรี่ให้นักเรียนเห็น เป็นต้น</p> <p>6. สถานศึกษาไม่มีการรายงานผลการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขให้ต้นสังกัดทราบ</p>
<p>3. จากความจำเป็นในประเด็นที่ 1 และปัญหาในประเด็นที่ 2 ท่านคิดว่ามีวิธีการในการแก้ปัญหาหรือแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวอย่างไร</p>	<p>ความคิดเห็นของกลุ่มเกี่ยวกับวิธีการในการแก้ปัญหาและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ได้แก่</p> <p>1. สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้บริหาร ครูและผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข</p> <p>2. ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองให้ความสำคัญและมีจิตสำนึกร่วมกันในการที่จะปกป้องคุ้มครองผู้เรียนให้ห่างไกลยาเสพติดและอบายมุข</p> <p>3. นำแนวทางศาสตร์พระราชา “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” มาใช้ในกระบวนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด</p> <p>4. โรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย กำหนดยุทธศาสตร์ และกำหนดแผนงานโครงการโรงเรียนสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ต้องเกิดจากแนวคิดและความร่วมมือของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกคน และนำเอาข้อมูลสารสนเทศมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน</p> <p>5. สถานศึกษาหรือโรงเรียนมีภาคีเครือข่ายความร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

2.1 ผลการยกย่องรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

จากการศึกษาสภาพ ความต้องการ และแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยจึงได้นำผลมากร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 และร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 ร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เจริญระบบประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) โดยมีการสะท้อนผลกลับทั้งปัจจัยและกระบวนการ ดังนี้

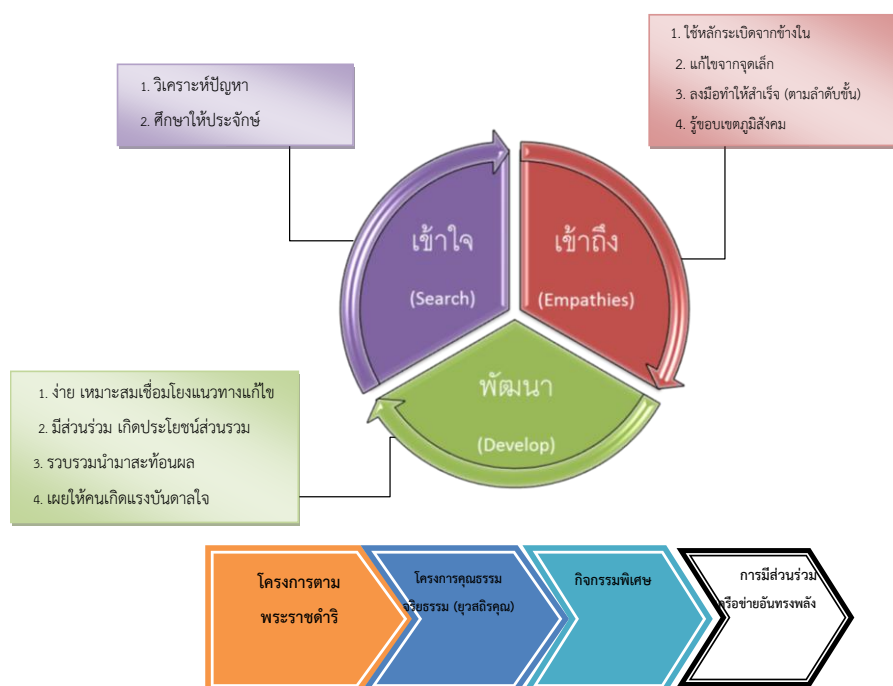
2.1.1.1 เข้าใจ ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) รู้จักวิเคราะห์ปัญหาและ 2) ศึกษาให้ประจักษ์ หมายถึง ผู้ปฏิบัติโครงการจะต้องวิเคราะห์สภาพ ปัญหาความต้องการ ความจำเป็นของหน่วยงาน ของบุคลากรและการวิเคราะห์งานที่ต้องปฏิบัติ ด้วยเหตุผล และสาเหตุที่เป็นจริง คุณครูรู้จักจำแนกผู้เรียน คัดกรองผู้เรียนเป็นรายบุคคล นำข้อมูลสถานการณ์ปัจจุบันและเอกสารที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการวางแผนดำเนินโครงการ มี สำรวจสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของสารเสพติดและอบายมุข สำรวจสภาพความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน

2.1.1.2 เข้าถึง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) ใช้หลักการเปิดจากข้างใน หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานศึกษาและเข้าใจอย่างถ่องแท้ ถึงสภาพปัญหาและวิธีการแก้ไข หรือวิธีการปฏิบัติ และรู้จักวิธีการทำงานที่มีประสิทธิภาพ เกิดความตระหนัก ซาบซึ้งที่จะแก้ปัญหาหรืออยากมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ นำผลจากการศึกษาสภาพ มากำหนดรูปแบบวิธีการป้องกันบำบัดรักษาและฟื้นฟูแก้ไขเกี่ยวกับปัญหาสารเสพติดและอบายมุข วิเคราะห์คัดกรองนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ 2) แก้ไขจากจุดเล็ก หมายถึง รู้จักแก้ไขปัญหาโดยไม่เพิกเฉย ไม่ว่าปัญหาจะเล็กหรือใหญ่ หากรู้จักสามารถแก้ไขปัญหานั้นสำเร็จ ก็จะเกิดแรงบันดาลใจในการแก้ไขปัญหาที่ใหญ่ขึ้นกว่าเดิม และมองเห็นวิธีการแก้ไขปัญหาหรือการทำงานที่ถูกต้องและเหมาะสม 3) ลงมือทำให้สำเร็จ หมายถึง ในการทำงานต้องรู้จักสร้างโอกาสและมองเห็นว่าการทำงานหรือการดำเนินงานตามโครงการจะสามารถแก้ไขปัญหาลดและเกิดประโยชน์ต่อสังคมอย่างมหาศาล จนเกิดอยากจะทำสำเร็จอยู่เสมอ วางแผนการดำเนินงานเหมาะสม (4) รู้ขอบเขตภูมิสังคม หมายถึง เข้าใจบริบท สภาพชุมชน สังคมและสถานการณ์ปัจจุบันซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมกับการดำเนินงานหรือการแก้ไขปัญหาที่ถูกต้องและเกิดประสิทธิผลจัดทำแผนปฏิบัติการสอดคล้องกับการดำเนินงานโครงการ จัดทำระบบข้อมูลนักเรียนเป็นปัจจุบัน

2.1.1.3 พัฒนา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนประกอบด้วย 1) ง่าย เหมาะสมเชื่อมโยงแนวทางแก้ไข หมายถึง ผู้ปฏิบัติโครงการใช้วิธีในการแก้ไข หรือดำเนินงานที่หลากหลาย อันเป็นวิธีการที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อนมีคุณภาพและประสิทธิภาพ บูรณาการจัดกิจกรรมโรงเรียนสีขาวในการจัดการเรียนรู้ จัดกิจกรรมหลักสูตรเกี่ยวกับการป้องกันแก้ปัญหายาเสพติด 2) มีส่วนร่วม เกิดประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอน เช่น นิเทศ ติดตาม และทุกคนสามารถ

สะท้อนความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน เพื่อให้การดำเนินงานโครงการโรงเรียนสีขาวประสบความสำเร็จ มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานเป็นระยะ จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานอย่างชัดเจน พัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมในการดำเนินงานอยู่เสมอ ประชาสัมพันธ์การดำเนินการอย่างต่อเนื่อง นิเทศ ติดตาม กำกับ การดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ ประสานความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานองค์กรต่างๆ ชุมชนและโรงเรียนเพื่อสอดส่องดูแลและแก้ไขปัญหาสารเสพติด การพนัน สื่อลามกอนาจาร และการทะเลาะวิวาท 3) รวบรวมนำมาสะท้อนผล หมายถึง การถอดบทเรียน ประเมินผลระหว่างการจัดกิจกรรม ประเมินผลหลังการจัดกิจกรรม นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงนำองค์ความรู้ที่ได้มาถ่ายทอดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ 4) เผยให้คนเกิดแรงบันดาลใจ หมายถึง นำเสนอผลการปฏิบัติงานโครงการโรงเรียนสีขาวในแต่ละชั้นเรียนที่ประสบความสำเร็จ มีการมอบรางวัล ร่วมชื่นชมแลกเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศของแต่ละชั้นเรียน

ซึ่งร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ดังภาพประกอบ 4.1

ภาพประกอบที่ 4.1 ร่างรูปแบบรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

2.1.2 ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ผู้วิจัยได้ยกร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ขึ้น โดยมีองค์ประกอบดังนี้คือ คำนำ สารบัญ บทนำ วัตถุประสงค์ รายละเอียดของรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 แนวคิดในการสร้างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 การพัฒนารูปแบบ และกระบวนการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 และประโยชน์ของการวิจัย

2.1.3 ผลสังเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญการจากการประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group Meeting)

จากการประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group Meeting) โดยมีผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 12 คน เข้าร่วมวิพากษ์ และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยมีประเด็นที่ใช้ในการสนทนากลุ่มซึ่งประกอบด้วยประเด็นเกี่ยวกับ องค์ประกอบของคู่มือ เนื้อหาของคู่มือ รูปแบบการนำเสนอ การนำคู่มือไปใช้ การประเมินผลการใช้คู่มือ และข้อเสนอแนะอื่นๆ สำหรับผลการสนทนากลุ่มสรุปได้ดังนี้

2.1.3.1 ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าควรปรับปรุงในเรื่องการเขียนคำชี้แจงให้สอดคล้องกันทุกเล่ม เพื่อจะทำให้ทราบว่า เอกสารชุดนี้ประกอบด้วยจำนวนกี่เล่ม และในแต่ละเล่มประกอบด้วยเนื้อหาอะไรบ้าง เพื่อความสะดวกในการนำไปใช้และสามารถใช้ได้อย่างถูกต้อง

2.1.3.2 ควรมีการอธิบายลักษณะงานเพิ่มเติม คู่มือบางเล่มขาดการอธิบายลักษณะงาน ซึ่งควรอธิบายให้สั้นกะทัดรัด และเข้าใจง่าย

2.1.3.3 ควรนำเสนอเนื้อหาอย่างถูกต้อง ชัดเจน โดยบรรจุสาระหรือรายละเอียดให้ตรงกับเรื่องที่จะนำเสนอ

2.1.3.4 ลักษณะการจัดรูปเล่มน่าสนใจและเหมาะสม รูปเล่มไม่เล็กไม่ใหญ่จนเกินไป ควรมีขนาดกระดาษ A4 มีแผนภูมิ ตาราง ภาพและตัวอย่างประกอบเพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ปกควรแข็งแรงและทนทาน

2.1.3.5 ควรระบุขั้นตอนและวิธีการใช้คู่มือให้ชัดเจน ระบบการนำเสนอควรเป็นระบบ จากง่ายไปหายาก

2.1.3.6 เนื้อหาควรจัดแบ่งเป็นหน่วยให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้นและควรตัดเนื้อหาบางส่วน ให้น้อยลง รวมทั้งนำเสนอในรูปแบบที่ง่ายต่อการทำความเข้าใจ ไม่ก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายแก่ผู้ศึกษา

นอกจากนั้น ข้อเสนอแนะที่มีต่อคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ในส่วนของคุณคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในการทดลองใช้คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า เห็นว่าควรปรับปรุงในเรื่องลำดับเนื้อหาการดำเนินงานของบางลักษณะงานและควรเพิ่มเติมในส่วนของเอกสารอ้างอิงที่ใช้ประกอบการดำเนินงานให้ครบถ้วน

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำผลจากการสนทนากลุ่มและผลการแสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับ ความเหมาะสมของร่างรูปแบบและร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 และข้อเสนอแนะเหล่านั้นมาปรับปรุง แก้ไขร่างรูปแบบและคู่มือตามข้อเสนอแนะ และจะได้นำไปทดลองใช้ต่อไป

จากการพัฒนาและการประเมินร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จากผู้เชี่ยวชาญ สรุปเป็นรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ได้ดังนี้

รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นแบบแผนในการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันเชิงระบบในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชานำไปสู่การดำเนินงานที่เป็นไปอย่างต่อเนื่องจนเกิดความยั่งยืน ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) โดยมีการสะท้อนผลกลับทั้งปัจจัยและกระบวนการ ดังนี้

1. ปัจจัยนำเข้า (Input) หมายถึง สภาพการปฏิบัติงานและความต้องการในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 และผลการวิเคราะห์นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

2. กระบวนการ (Process) หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ประกอบด้วย กระบวนการ Training, Planning, Acting

2.1 Training : เข้าใจ หมายถึง กระบวนการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ปฏิบัติโครงการ หรือผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ 1) รู้จักวิเคราะห์ปัญหา และ 2) ศึกษาให้ประจักษ์ โดยผู้ปฏิบัติโครงการจะต้องวิเคราะห์สภาพ ปัญหาความต้องการความจำเป็นของหน่วยงาน ของบุคลากรและการวิเคราะห์งานที่ต้องปฏิบัติ ด้วยเหตุผล และสาเหตุที่เป็นจริง คุณครูรู้จักจำแนกผู้เรียน คัดกรองผู้เรียนเป็นรายบุคคล นำข้อมูลสถานการณ์ปัจจุบันและเอกสารที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการวางแผนดำเนินโครงการ มีการสำรวจสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของสารเสพติดและอบายมุข สำรวจสภาพความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน

2.2 Planning : เข้าถึง หมายถึง ผู้ปฏิบัติโครงการ หรือผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ศึกษาและเข้าใจอย่างถ่องแท้ ถึงสภาพปัญหาและวิธีการแก้ไข จากนั้นนำมาวางแผน กำหนด

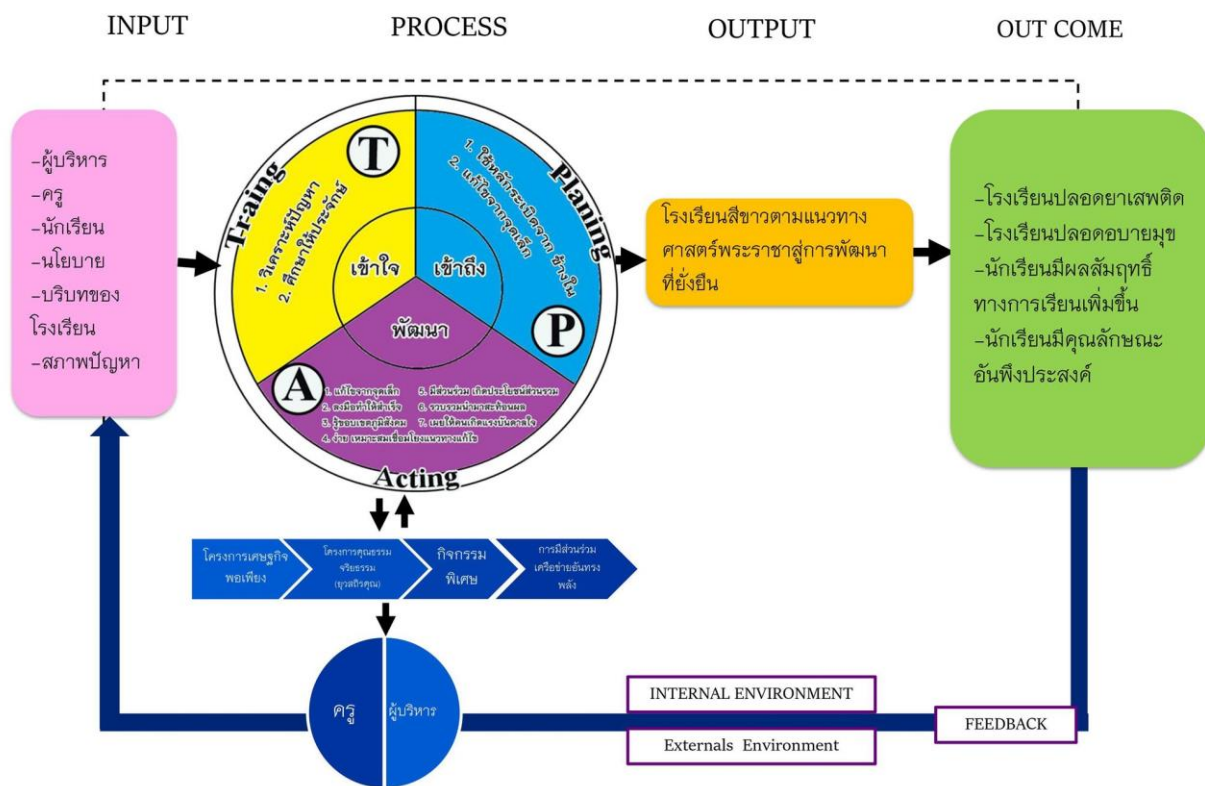
รูปแบบวิธีการป้องกันบำบัดรักษาและฟื้นฟูแก้ไขเกี่ยวกับปัญหาสารเสพติดและอบายมุข ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) ใช้หลักการเปิดจากข้างใน หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานศึกษาและเข้าใจอย่างถ่องแท้ ถึงสภาพปัญหา และวิธีการแก้ไข หรือวิธีการปฏิบัติ และรู้จักวิธีการทำงานที่มีประสิทธิภาพ เกิดความตระหนัก ซาบซึ้ง ที่จะแก้ปัญหหรืออยากมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ นำผลจากการศึกษาสภาพ มากำหนดรูปแบบ วิธีการป้องกันบำบัดรักษาและฟื้นฟูแก้ไขเกี่ยวกับปัญหาสารเสพติดและอบายมุข วิเคราะห์คัดกรอง นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ 2) แก้ไขจากจุดเล็ก หมายถึง รู้จักแก้ไขปัญหาโดยไม่เพิกเฉย ไม่ว่าปัญหาจะเล็ก หรือใหญ่ หากรู้จักสามารถแก้ไขปัญหานั้นสำเร็จ ก็จะเกิดแรงบันดาลใจในการแก้ไขปัญหาที่ใหญ่ขึ้น กว่าเดิม และมองเห็นวิธีการแก้ไขปัญหาหรือการทำงานที่ถูกต้องและเหมาะสม 3) ลงมือทำให้สำเร็จ หมายถึง ในการทำงานต้องรู้จักสร้างโอกาสและมองเห็นว่าการทำงานหรือการดำเนินงานตามโครงการ จะสามารถแก้ไขปัญหและเกิดประโยชน์ต่อสังคมอย่างมหาศาล จนเกิดอยากจะทำสำเร็จอยู่เสมอ วางแผนการดำเนินงานเหมาะสม 4) รู้ขอบเขตภูมิสังคม หมายถึง เข้าใจบริบท สภาพชุมชน สังคมและ สถานการณ์ปัจจุบันซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมกับการดำเนินงานหรือการแก้ไข ปัญหาที่ถูกต้องและเกิดประสิทธิผลจัดทำแผนปฏิบัติการสอดคล้องกับการดำเนินงานโครงการ จัดทำ ระบบข้อมูลนักเรียนเป็นปัจจุบัน

2.3 Acting : พัฒนา หมายถึง การพัฒนาสถานศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชา ด้วยรูปแบบที่หลากหลายที่เกิดจากการมีส่วนร่วม มีการสะท้อนผล กำกับติดตาม นิเทศ และประเมินผล เพื่อนำผลไปปรับปรุงพัฒนา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนคือ 1) ง่าย เหมาะสมเชื่อมโยงแนวทางแก้ไข หมายถึง ผู้ปฏิบัติโครงการใช้วิธีในการแก้ไข หรือดำเนินงานที่หลากหลาย อันเป็นวิธีการที่ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อนมีคุณภาพและประสิทธิภาพ บูรณาการจัดกิจกรรมโรงเรียนสีขาวในการจัดการเรียนรู้ จัดกิจกรรม หลักสูตรเกี่ยวกับการป้องกันแก้ปัญหายาเสพติด 2) มีส่วนร่วม เกิดประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอน เช่น นิเทศ ติดตาม และทุกคนสามารถ สะท้อนความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน เพื่อให้การดำเนินงานโครงการโรงเรียนสีขาว ประสบความสำเร็จ มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานเป็นระยะ จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานอย่างชัดเจน พัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมในการดำเนินงานอยู่เสมอ ประชาสัมพันธ์การดำเนินการอย่างต่อเนื่อง นิเทศ ติดตาม กำกับการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ ประสานความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานองค์กร ต่างๆ ชุมชนและโรงเรียนเพื่อสอดส่องดูแลและแก้ไขปัญหายาเสพติด การพนัน สื่อลามกอนาจาร และการทะเลาะวิวาท 3) รวบรวมนำมาสะท้อนผล หมายถึง การถอดบทเรียน ประเมินผลระหว่างการจัด กิจกรรมประเมินผลหลังการจัดกิจกรรม นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงนำองค์ความรู้ที่ได้มาถ่ายทอด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ 4) เผยให้คนเกิดแรงบันดาลใจ หมายถึง นำเสนอผลการปฏิบัติงานโครงการ โรงเรียนสีขาวในแต่ละชั้นเรียนที่ประสบความสำเร็จ มีการมอบรางวัล ร่วมชื่นชมแลกเปลี่ยนวิธีการ ปฏิบัติที่เป็นเลิศของแต่ละชั้นเรียน

3. ผลผลิต (Output) หมายถึง สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

4. ผลลัพธ์ (Outcome) หมายถึง สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งส่งผลให้ โรงเรียนหรือสถานศึกษาปลอดภัยจากยาเสพติด และปลอดภัยอบายมุขในที่สุด

รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ดังแผนภาพประกอบ 4.2 ดังนี้

ภาพประกอบที่ 4.2 รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

2.2 ผลการประเมินร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ผลการประเมินร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ รายละเอียดดังตาราง 4.8 – 4.12

ตาราง 4.8 ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวม

ที่	รายการ	ผลการประเมิน		แปลผล	ผลการประเมินตามเกณฑ์
		\bar{X}	S.D.		
1	ด้านความเหมาะสม	3.94	0.24	มาก	ผ่าน
2	ด้านความเป็นไปได้	4.03	0.77	มาก	ผ่าน
3	ด้านความถูกต้อง	3.98	0.74	มาก	ผ่าน
4	ด้านความเป็นประโยชน์	4.20	0.83	มาก	ผ่าน
รวม		4.28	0.72	มาก	ผ่าน

จากตาราง 4.8 พบว่า ผลการประเมินร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวม พบว่า มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.72) เมื่อพิจารณาตามรายการพบว่า รายการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความเป็นประโยชน์ ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.83) รองลงมา ได้แก่ ด้านความเป็นไปได้ ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.77) และด้านความถูกต้อง ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.74) ตามลำดับ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.24)

จากผลการประเมินร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวม เมื่อเทียบกับเกณฑ์ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนดไว้

เพื่อให้เห็นความแตกต่างในรายละเอียดเป็นรายข้อของแต่ละด้านที่ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงนำเสนอผลการประเมินร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำแนกตามรายการของแต่ละด้านตามลำดับ ดังนี้

ตาราง 4.9 ผลการประเมินร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านความเหมาะสม

ข้อ	รายการ	ผลการประเมิน		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
1	รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้นมีองค์ประกอบที่สำคัญครอบคลุม	3.56	0.44	มาก
2	รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้น มีถ้อยคำ สำนวนภาษาที่เหมาะสม	4.13	0.25	มาก

ตาราง 4.9 (ต่อ) ผลการประเมินร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านความเหมาะสม

ข้อ	รายการ	ผลการประเมิน		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
3	รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้น จัดลำดับการนำเสนอเนื้อหาได้อย่างเหมาะสม	3.85	0.28	มาก
4	รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้น ทำให้โรงเรียนมีแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน	4.28	0.43	มาก
5	รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้น มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนในปัจจุบัน	3.70	0.54	มาก
รวม		3.94	0.32	มาก

จากตาราง 4.9 พบว่า ผลการประเมินร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านความเหมาะสม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.33) เมื่อพิจารณาตามรายการพบว่า รายการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น ทำให้โรงเรียนมีแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.43) รองลงมา ได้แก่ รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น มีถ้อยคำ สำนวนภาษาที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.25) และรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น จัดลำดับการนำเสนอเนื้อหาได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.28) ตามลำดับ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น มีองค์ประกอบที่สำคัญครอบคลุม ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.44)

จากผลการประเมินร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านความเหมาะสม เมื่อเทียบกับเกณฑ์ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนดไว้

ตาราง 4.10 ผลการประเมินร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านความเป็นไปได้

ข้อ	รายการ	ผลการประเมิน		แปลผล
		\bar{x}	S.D.	
1	รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น สามารถนำไปใช้ได้ สถานการณ์จริงในสถานศึกษา	3.56	0.77	มาก
2	รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น มีกระบวนการและแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม	3.56	0.66	มาก
3	รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการ	4.42	0.69	มาก
4	รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น ทำให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติได้ ไม่สร้างภาระให้มากเกินไป	4.28	0.83	มาก
5	รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	4.13	0.94	มาก
รวม		3.98	0.52	มาก

จากตาราง 4.10 พบว่า ผลการประเมินร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านความเป็นไปได้ โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.98$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณา

ตามรายการ พบว่า รายการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้นสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.69) รองลงมา รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น ทำให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติได้ ไม่สร้างภาระ ให้มากเกินไป ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.83) และรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.94) ตามลำดับ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น สามารถนำไปใช้ได้ ในสถานการณ์ ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.77) และรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น มีกระบวนการและแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.66)

จากผลการประเมินร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านความเป็นไปได้ เมื่อเทียบกับเกณฑ์ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนดไว้

ตาราง 4.11 ผลการประเมินร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านความถูกต้อง

ข้อ	รายการ	ผลการประเมิน		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
1	รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น มีความถูกต้องตามหลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	4.28	0.64	มาก
2	รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น มีความถูกต้องตามนโยบายพัฒนาคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด	4.42	0.58	มาก
3	รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน/ปัญหาของโรงเรียน	3.42	0.75	ปานกลาง

ตาราง 4.11 (ต่อ) ผลการประเมินร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านความถูกต้อง

ข้อ	รายการ	ผลการประเมิน		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
4	รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น มีความถูกต้องตามภาระงานของโรงเรียน	4.13	0.72	มาก
5	องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น มีความเป็นรูปธรรม	3.98	0.60	มาก
รวม		4.05	0.45	มาก

จากตาราง 4.11 พบว่า ผลการประเมินร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านความถูกต้อง โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาตามรายการ พบว่า รายการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น มีความถูกต้องตามนโยบายพัฒนาคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.58) รองลงมา ได้แก่ รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น มีความถูกต้องตามหลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.64) และรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น มีความถูกต้องตามภาระงานของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.72) ตามลำดับ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน/ปัญหาของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 0.75)

จากผลการประเมินร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านความถูกต้อง เมื่อเทียบกับเกณฑ์ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนดไว้

ตาราง 4.12 ผลการประเมินร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 รูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ด้านความเป็นประโยชน์

ข้อ	รายการ	ผลการประเมิน		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
1	รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น มีประโยชน์ในด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา	4.42	0.69	มาก
2	รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น มีประโยชน์ด้านการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้	4.28	0.85	มาก
3	รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น มีประโยชน์ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน	4.13	0.87	มาก
4	รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน	4.42	0.73	มาก
5	รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้นมี ประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา และคุณภาพของผู้เรียน	3.70	0.76	มาก
รวม		4.19	0.51	มาก

จากตาราง 4.12 พบว่า ผลการประเมินร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านความเป็นประโยชน์ โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาตามรายการ พบว่า รายการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น มีประโยชน์ในด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.69) และรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.73) รองลงมา ได้แก่ รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.85) และรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น มีประโยชน์ในด้านการนิเทศภายในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.87) ตามลำดับ ส่วนรายการ ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น ประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา และคุณภาพของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.76)

จากผลการประเมินร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านความเป็นประโยชน์ เมื่อเทียบกับเกณฑ์ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนดไว้

2.3 ผลการประเมินร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ผลการประเมินร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ รายละเอียดดังตาราง 4.13 – 4.17

ตาราง 4.13 ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นต่อการบริหารจัดการศึกษา ของร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวม

ที่	รายการ	ผลการประเมิน		แปลผล	ผลการประเมินตามเกณฑ์
		\bar{X}	S.D.		
1	ด้านความเหมาะสม	4.74	0.33	มากที่สุด	ผ่าน
2	ด้านความเป็นไปได้	4.67	0.43	มากที่สุด	ผ่าน
3	ด้านความถูกต้อง	4.70	0.42	มากที่สุด	ผ่าน
4	ด้านความเป็นประโยชน์	4.61	0.42	มากที่สุด	ผ่าน
รวม		4.68	0.39	มากที่สุด	ผ่าน

จากตาราง 4.13 พบว่า ผลการประเมินร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านความเป็นประโยชน์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.33) รองลงมาคือ ด้านความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.42) และความเป็นไปได้ ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.47) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือด้านความถูกต้อง ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.42)

จากผลการประเมินร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวม เมื่อเทียบกับเกณฑ์ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนดไว้

ตาราง 4.14 ผลการประเมินร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านความเหมาะสม

ข้อความ	\bar{X}	S.D.	การแปลผล	ผลการประเมินตามเกณฑ์
1. ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้นมี เนื้อหาที่สำคัญครอบคลุม	4.71	0.45	มากที่สุด	ผ่าน
2. ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้น มีถ้อยคำ สำนวนภาษาที่เหมาะสม	4.72	0.45	มากที่สุด	ผ่าน
3. ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้นจัดลำดับการนำเสนอเนื้อหาได้อย่างเหมาะสม	4.65	0.48	มากที่สุด	ผ่าน
4. ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้นทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางในการดำเนินงานโรงเรียนสีขาวที่ชัดเจน	4.67	0.47	มากที่สุด	ผ่าน
5. ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้น มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ทางการศึกษาในปัจจุบัน	4.75	0.43	มากที่สุด	ผ่าน
รวม	4.70	0.42	มากที่สุด	ผ่าน

จากตาราง 4.14 พบว่า ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีความเหมาะสม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ทางการศึกษาในปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.43) รองลงมาคือ ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้นมีถ้อยคำ สำนวนภาษาที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.45) และร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น มีองค์ประกอบที่สำคัญครบคลุม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.45) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้นจัดลำดับการนำเสนอเนื้อหาได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.48)

จากผลการประเมินร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านความเหมาะสม เมื่อเทียบกับเกณฑ์ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนดไว้

ตาราง 4.15 ผลการประเมินร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1 **ด้านความเป็นไปได้**

ข้อความ	\bar{X}	S.D.	การแปลผล	ผลการประเมินตามเกณฑ์
1. ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้นนำไปใช้ได้จริงในการพัฒนาโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราช	4.72	0.45	มากที่สุด	ผ่าน
2. ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้นมีกระบวนการและแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม	4.68	0.47	มากที่สุด	ผ่าน
3. ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการ	4.67	0.47	มากที่สุด	ผ่าน
4. ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้นทำให้ผู้บริหารสามารถปฏิบัติได้ไม่สร้างภาระให้มากเกินไป	4.66	0.47	มากที่สุด	ผ่าน
5. ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้นสามารถปรับเปลี่ยนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา	4.63	0.49	มากที่สุด	ผ่าน
รวม	4.67	0.43	มากที่สุด	ผ่าน

จากตาราง 4.15 พบว่า ผลการประเมินร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลอย เขต 1 ด้านความเป็นไปได้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้นนำไปใช้ได้จริงในการพัฒนาสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.45) รองลงมาคือ ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนที่สร้างขึ้นมีกระบวนการและแนวทางการดำเนินงาน ที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.47) และร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.47) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้นสามารถปรับเปลี่ยนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.49)

จากผลประเมินร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้นสามารถปรับเปลี่ยนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา ด้านความเป็นไปได้ เมื่อเทียบกับเกณฑ์ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด

ตาราง 4.16 ผลการประเมินร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลอย เขต 1 ด้านความถูกต้อง

ข้อความ	\bar{X}	S.D.	การแปลผล	ผลการประเมินตามเกณฑ์
1. ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้นมีความถูกต้องครอบคลุมกับหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	4.72	0.45	มากที่สุด	ผ่าน
2. ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้นมีความถูกต้อง ตามนโยบายพัฒนาคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด	4.54	0.60	มากที่สุด	ผ่าน

ตาราง 4.16 (ต่อ) ผลการประเมินร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านความถูกต้อง

ข้อความ	\bar{X}	S.D.	การแปลผล	ผลการประเมินตามเกณฑ์
3. ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้นมีความถูกต้อง และสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและปัญหาทางการศึกษา	4.64	0.48	มากที่สุด	ผ่าน
4. ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้น มีความถูกต้อง ครบคลุม ตามความต้องการของสถานศึกษา	4.42	0.76	มาก	ผ่าน
5. ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้น มีความถูกต้อง ครบคลุมและสอดคล้องกับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	4.75	0.43	มากที่สุด	ผ่าน
รวม	4.61	0.40	มากที่สุด	ผ่าน

จากตาราง 4.16 พบว่า ผลการประเมินร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านความถูกต้องโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความถูกต้องมากที่สุดคือร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้น มีความถูกต้อง ครบคลุมและสอดคล้องกับการพัฒนาสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.43) รองลงมาคือ ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้นมีความถูกต้องครบคลุมกับหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.45) และร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้น มีความถูกต้อง ครบคลุมและสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและปัญหาทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน

ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.48) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้น มีความถูกต้อง ครบคลุม และความสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.76)

จากผลการประเมินร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านสอดคล้อง เมื่อเทียบกับเกณฑ์ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนดไว้

ตาราง 4.17 ผลการประเมินร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านความเป็นประโยชน์

ข้อความ	\bar{X}	S.D.	การแปลผล	ผลการประเมินตามเกณฑ์
1. ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้น มีประโยชน์ต่อด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.79	0.40	มากที่สุด	ผ่าน
2. ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้น มีประโยชน์ต่อด้านส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้	4.74	0.45	มากที่สุด	ผ่าน
3. ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้น มีประโยชน์ต่อด้านการนิเทศภายในโรงเรียน	4.65	0.48	มากที่สุด	ผ่าน
4. ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้น มีประโยชน์ต่อด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน	4.71	0.46	มากที่สุด	ผ่าน
5. ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้น เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	4.83	0.36	มากที่สุด	ผ่าน
รวม	4.74	0.33	มากที่สุด	ผ่าน

จากตาราง 4.17 พบว่า ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.33) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้น เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.36) รองลงมาคือ ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้น มีประโยชน์ต่อ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.40) และร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้น มีประโยชน์ต่อด้านส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.45) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ร่างคู่มือรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้น มีประโยชน์ต่อ ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.48)

จากผลการประเมินร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านความเป็นประโยชน์ เมื่อเทียบกับเกณฑ์ พบว่าผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนดไว้

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบ และประเมินรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

3.1 ผลการวิเคราะห์ความรู้ ในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ผลการวิเคราะห์ความรู้ ในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เปรียบเทียบระหว่างก่อนการใช้และหลังการใช้ ดังแสดงในตาราง 4.18

ตาราง 4.18 แสดงผลการเปรียบเทียบความรู้ ในการปฏิบัติงานโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู

หัวข้อที่ทดสอบ	คะแนนเต็ม	ก่อนใช้เฉลี่ย	หลังใช้เฉลี่ย	ผลต่าง (คะแนน)	t	p
1. ด้านการบริหารจัดการ	10	5.12	8.54	3.42	18.44	0.000
2. ด้านการป้องกัน	10	5.10	8.78	3.68	16.04	0.000
3. ด้านการค้นหา	10	4.86	8.62	3.76	19.11	0.000
4. ด้านการเฝ้าระวัง	10	4.80	8.60	3.80	21.89	0.000
รวม	40	19.88	34.54	14.66	30.58	0.000

* ค่า t มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4.18 พบว่า ความรู้ ในการปฏิบัติงาน ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียนสีขาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 หลังการใช้รูปแบบมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

3.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ดังแสดงไว้ในตาราง 4.19

ตาราง 4.19 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและที่มีต่อการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 (n = 69)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
	\bar{X}	S.D.	การแปลความหมาย
1. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้นมีประโยชน์ต่อการพัฒนาสถานศึกษาและคุณภาพผู้เรียน	4.22	0.43	มาก
2. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นแนวทางที่ดีในการขับเคลื่อนการป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษา	4.22	0.43	มาก
3. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการโรงเรียนสีขาว	4.56	0.51	มากที่สุด
4. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนครอบคลุมและสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา	4.61	0.50	มากที่สุด
5. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน มีกระบวนการและแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม	4.67	0.49	มากที่สุด
6. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.50	0.51	มากที่สุด

ตาราง 4.19 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา และที่มีต่อการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตาม แนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1 (n = 69)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
	\bar{X}	S.D.	การแปลความหมาย
7. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ได้รับความเชื่อถือ ศรัทธาจากคณะครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนมากขึ้น	4.50	0.51	มากที่สุด
8. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ไม่เพิ่มภาระให้ครู	4.11	0.32	มาก
โดยรวม	4.42	0.46	มาก

จากตาราง 4.19 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและที่มีต่อการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย พบว่า ในภาพรวมแล้วผู้บริหารสถานศึกษาและ ที่เป็นกลุ่มทดลองใช้รูปแบบ มีความพึงพอใจต่อ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดจะเห็นได้ว่า รายการที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความพึงพอใจสูงสุด ได้แก่ รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน มีกระบวนการและแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.49) รองลงมา คือ ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.50) และรูปแบบ และรายการที่น้อยที่สุด คือ รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ไม่เพิ่มภาระให้ครู

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ 1) ศึกษาสภาพความต้องการและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 2) สร้างและพัฒนา รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 และ 3) เพื่อทดลองใช้และประเมินรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพความต้องการและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 กลุ่มเป้าหมายได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีขาว จำนวนทั้งสิ้น 226 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพความต้องการ และแนวทางพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น คือ สภาพความต้องการ และแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 2 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน และครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีขาว จำนวน 2 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 7 คน และตรวจสอบร่างรูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้และประเมินรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 กลุ่มเป้าหมายได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ของโรงเรียนสีขาวที่ได้รับรางวัลโรงเรียนสีขาว ระดับเงิน จำนวน 3 โรงเรียน คือโรงเรียนขนาดเล็ก 1 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 1 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน จำนวนทั้งหมด 105 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบร่างและบันทึกการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 ผลการศึกษาสภาพความต้องการและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ในแต่ละด้านดังนี้

1.1.1 สภาพการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.52$, S.D = 0.60) รายการที่ปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ ด้านป้องกัน มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$, S.D = 0.38) รองลงมาได้แก่ การเฝ้าระวัง ($\bar{X} = 2.32$, S.D = 0.40) และการค้นหา ($\bar{X} = 2.26$, S.D = 0.65) ตามลำดับ

1.1.2 ความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชารวม พบว่า มีความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D = 0.89) และด้านที่ต้องการพัฒนามากที่สุดคือ การบริหารจัดการความเข้าใจ ($\bar{X} = 4.59$, S.D = 0.76) รองลงมาคือ การป้องกัน ($\bar{X} = 4.48$, S.D = 0.42) และการค้นหา ($\bar{X} = 4.32$, S.D = 0.52) ตามลำดับ

1.2 ผลการสร้างและพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

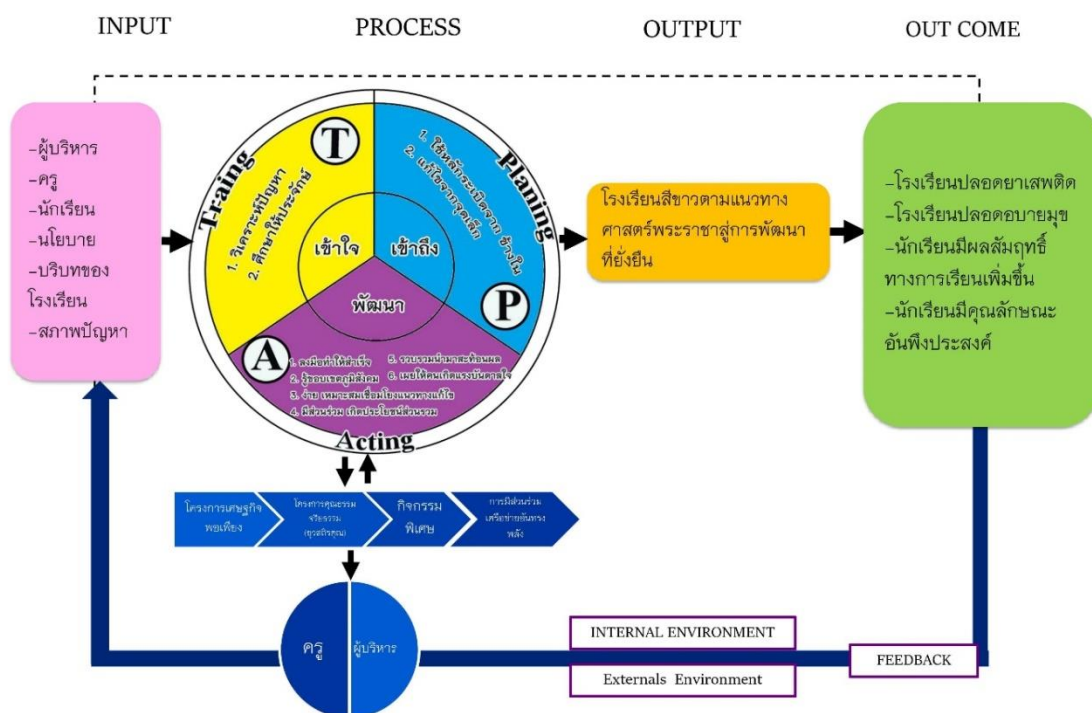
1.2.1 รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เชิงระบบ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) โดยมีการสะท้อนผลกลับทั้งปัจจัยและกระบวนการ ดังนี้

1.2.1.1 เข้าใจ ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) รู้จักวิเคราะห์ปัญหา และ 2) ศึกษาให้ประจักษ์ หมายถึง ผู้ปฏิบัติโครงการจะต้องวิเคราะห์สภาพ ปัญหาความต้องการความจำเป็นของหน่วยงาน ของบุคลากรและการวิเคราะห์งานที่ต้องปฏิบัติ ด้วยเหตุผล และสาเหตุที่เป็นจริง คุณครูรู้จักจำแนกผู้เรียน คัดกรองผู้เรียนเป็นรายบุคคล นำข้อมูลสถานการณ์ปัจจุบันและเอกสารที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการวางแผนดำเนินโครงการ มี สสำรวจสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของสารเสพติดและอบายมุข สสำรวจสภาพความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน

1.2.1.2 เข้าถึง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) ใช้หลักระเบิดจากข้างใน หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานศึกษาและเข้าใจอย่างถ่องแท้ ถึงสภาพปัญหาและวิธีการแก้ไข หรือวิธีการปฏิบัติ และรู้จักวิธีการทำงานที่มีประสิทธิภาพ เกิดความตระหนัก ซาบซึ้งที่จะแก้ปัญหาหรืออยากมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ นำผลจากการศึกษาสภาพ มากำหนดรูปแบบวิธีการป้องกันบำบัดรักษาและฟื้นฟูแก้ไขเกี่ยวกับปัญหาสารเสพติดและอบายมุข วิเคราะห์คัดกรองนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และ 2) แก้ไขจากจุดเล็ก หมายถึง รู้จักแก้ไขปัญหาโดยไม่เพิกเฉย ไม่ว่าปัญหาละเล็กหรือใหญ่ หากรู้จักสามารถแก้ไขปัญหานั้นสำเร็จ ก็จะทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการแก้ไขปัญหานั้นที่ใหญ่ขึ้นกว่าเดิม และมองเห็นวิธีการแก้ไขปัญหาหรือการทำงานที่ถูกต้องและเหมาะสม และ 3) ลงมือทำให้สำเร็จ หมายถึง ในการทำงานต้องรู้จักสร้างโอกาสและมองเห็นว่าการทำงานหรือการดำเนินงานตามโครงการจะสามารถแก้ไขปัญหานั้นและเกิดประโยชน์ต่อสังคมอย่างมหาศาล จนเกิดอยากจะทำสำเร็จอยู่เสมอ วางแผนการดำเนินงานที่เหมาะสม และ 4) รู้ขอบเขตภูมิสังคม หมายถึง เข้าใจบริบท สภาพชุมชน สังคมและสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งจะเป็ประโยชน์ในการเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมกับการดำเนินงานหรือการแก้ไขปัญหานั้นที่ถูกต้องและ

เกิดประสิทธิผลจัดทำแผนปฏิบัติการสอดคล้องกับการดำเนินงานโครงการ จัดทำระบบข้อมูลนักเรียนเป็นปัจจุบัน

1.2.1.3 พัฒนา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนประกอบด้วย 1) ง่าย เหมาะสมเชื่อมโยงแนวทางแก้ไข หมายถึง ผู้ปฏิบัติโครงการใช้วิธีในการแก้ไข หรือดำเนินงานที่หลากหลาย อันเป็นวิธีการที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อนมีคุณภาพและประสิทธิภาพ บูรณาการจัดกิจกรรมโรงเรียนสีขาวในการจัดการเรียนรู้ จัดกิจกรรมหลักสูตรเกี่ยวกับการป้องกันแก้ปัญหาเสพติด และ 2) มีส่วนร่วม เกิดประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอน เช่น นิเทศ ติดตาม และทุกคนสามารถสะท้อนความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน เพื่อให้การดำเนินงานโครงการโรงเรียนสีขาวประสบความสำเร็จ มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานเป็นระยะ จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานอย่างชัดเจน พัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมในการดำเนินงานอยู่เสมอ ประชาสัมพันธ์การดำเนินการอย่างต่อเนื่อง นิเทศ ติดตาม กำกับการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ ประสานความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานองค์กรต่างๆ ชุมชนและโรงเรียนเพื่อสอดส่องดูแลและแก้ไขปัญหาสารเสพติด การพนัน สื่อลามกอนาจาร และการทะเลาะวิวาท และ 3) รวบรวมนำมาสะท้อนผล หมายถึง การถอดบทเรียน ประเมินผลระหว่างการจัดกิจกรรมประเมินผลหลังการจัดกิจกรรม นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงนำองค์ความรู้ที่ได้มาถ่ายทอดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ 4) เผยให้คนเกิดแรงบันดาลใจ หมายถึง นำเสนอผลการปฏิบัติงานโครงการโรงเรียนสีขาวในแต่ละชั้นเรียนที่ประสบความสำเร็จ มีการมอบรางวัล ร่วมชื่นชมแลกเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศของแต่ละชั้นเรียนจากผลการสร้างรูปแบบสู่ความเป็นโรงเรียนนวัตกรรมสามารถสร้างเป็นรูปแบบได้ดังนี้

ภาพประกอบที่ 5.1 รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

1.3 ผลการตรวจสอบรูปแบบและคู่มือรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า โดยผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่า มีความเหมาะสม เป็นไปได้ ถูกต้อง และเป็นประโยชน์ โดยมีข้อเสนอแนะผู้วิจัยได้นำไปปรับปรุงให้สมบูรณ์

1.4 ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า

1.4.1 ด้านความรู้ พบว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนแต่ละขนาดมีความรู้หลังการพัฒนาสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.4.2 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการใช้คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน พบว่า โดยภาพรวมมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบอยู่ในระดับมาก รายการที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีความพึงพอใจสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ เนื้อหาการปฏิบัติงานมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย การเรียบเรียงองค์ประกอบของคู่มือครบถ้วนและครอบคลุม และรูปแบบเนื้อหาในการนำเสนอของคู่มือมีความเหมาะสม ตามลำดับ

2. อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยนำผลการวิจัยมาอภิปรายผลดังนี้

2.1 สภาพ การดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง รายการที่ปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ ด้านป้องกัน มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ การเฝ้าระวัง และการค้นหา ตามลำดับ และความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชารวมพบว่า มีความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับมาก และด้านที่ต้องการพัฒนามากที่สุดคือ การบริหารจัดการ ความเข้าใจรองลงมาคือ การป้องกัน และการค้นหา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ทั้งผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาที่ดำเนินงานโครงการโรงเรียนสีขาวได้ดำเนินการตามโครงการมาโดยตลอดและได้พบว่าการพัฒนาขั้นตอนหรือกระบวนการในการทำงานได้ให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้นก็จะส่งผลให้โครงการประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

สอดคล้องกับ สุกานดา จันทวารีย์ และ สุทธิพันธ์ อรัญญาส (2560) ที่ได้ศึกษากลยุทธ์การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา พบว่า กลยุทธ์การสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกัน ยาเสพติดในสถานศึกษานั้น เป็นการเสริมสร้างระบบ ภูมิคุ้มกันทางสังคมอีกปัจจัยหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติโดยยึดหลัก “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” รวมทั้ง “สร้างสมดุลการพัฒนา” ในทุกมิติและขับเคลื่อนให้บังเกิด ผลในทางปฏิบัติที่ชัดเจนยิ่งขึ้นในทุกระดับ ทั้งนี้การขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนา ทุกขั้นตอนต้องใช้องค์ประกอบในหลายๆ ด้านในการพัฒนาด้านต่างๆ ด้วยความรอบคอบ เป็นไปตามลำดับ ขั้นตอน และสอดคล้องกับวิถีชีวิตของสังคมไทย รวมทั้งเสริมสร้างศีลธรรมและสำนึกในคุณธรรมและ จริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่และดำเนินชีวิตด้วยความเพียรจะเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีให้พร้อมเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งใน ระดับปัจเจก ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ สอดคล้องกับ วราภรณ์ จันทรวงศ์ และ ปาจารย์ ผลประเสริฐ (2561)

ที่ศึกษาแนวทางการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชน นอกสถานศึกษา ในจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า แนวทางการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชน นอกสถานศึกษา ด้านชุมชน คือ จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดแก่ ประชาชนในชุมชน เพื่อให้เข้าใจบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสามารถสนับสนุนเด็กและ เยาวชนไม่ให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และแนวทางด้านครอบครัวควรสร้างความเข้าใจให้แก่คนใน ครอบครัวถึงวิธีการปฏิบัติ หากพบว่าสมาชิกในครอบครัวติดยาเสพติด

2.2 ผลการสร้างและพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่ การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า รูปแบบการพัฒนา สถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เชิงระบบ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) โดยมีการสะท้อนผลกลับทั้งปัจจัยและกระบวนการ มีความเหมาะสม เป็นไปได้ ถูกต้อง และเป็นประโยชน์ โดยมีข้อเสนอแนะผู้วิจัยได้นำไปปรับปรุงให้สมบูรณ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัย ได้ดำเนินการชี้แจงทำความเข้าใจแก่กลุ่มผู้ทดลองใช้คู่มือถึงความจำเป็นมา วัตถุประสงค์ของการจัดทำคู่มือ รวมทั้งมีการชี้แจงขั้นตอนการใช้คู่มือ และมีการนิเทศติดตามให้ความช่วยเหลือ แนะนำในระหว่างทดลองใช้ คู่มือเป็นระยะและสม่ำเสมอ นอกจากนี้การจัดทำคู่มือดังกล่าวมาจากการสำรวจสภาพปฏิบัติงานและ ความต้องการพัฒนาด้านการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1 รวมทั้งคู่มือดังกล่าวยังได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือจาก ผู้ทรงคุณวุฒิ จึงทำให้ได้คู่มือที่ตรงกับสภาพการปฏิบัติงานจริง และความต้องการพัฒนาของกลุ่มผู้ทดลอง ใช้คู่มือ ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริบุญ จงวุฒิเวศย์ และ มาเรียม นิลพันธุ์ (2542) ที่กล่าวถึงคู่มือที่ดีว่า ควรมี เนื้อหาสาระตรงกับเรื่องที่จะศึกษาการนำเสนอเนื้อหาควรพิจารณาให้เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้ที่จะ ศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วงศ์จันทร์ แก้วสินวล (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนา คู่มือการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่าผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด

2.3 ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์ พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า ด้านความรู้ พบว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนแต่ละขนาด มีความรู้หลังการพัฒนา สูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการประเมินความพึงพอใจต่อการใช้คู่มือการใช้ รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน พบว่า โดยภาพรวมมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบอยู่ในระดับมาก รายการที่ผู้บริหารสถานศึกษา และครูมีความพึงพอใจสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ เนื้อหาการปฏิบัติงานมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย การเรียบเรียงองค์ประกอบของคู่มือครบถ้วนและครอบคลุม และรูปแบบเนื้อหาในการนำเสนอของ คู่มือมีความเหมาะสม ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้นำกระบวนการตามคู่มือ พัฒนารูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การ พัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่มีประสิทธิภาพไปใช้จริง ตามบริบทของสภาพการปฏิบัติงานและความต้องการของแต่ละสถานศึกษาและเชื่อมโยงกับสมรรถนะ ของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องได้รับการพัฒนาเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาการจัดการศึกษา ทั้งนี้

อาจเป็นผลมาจากการที่ผู้วิจัย มีจุดมุ่งหมายในการจัดทำคู่มือเพื่อให้ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนที่ได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการที่มีความชัดเจนและถูกต้องเพื่อให้เกิดมาตรฐานในการปฏิบัติงานโดยผู้วิจัยได้ออกแบบและจัดทำคู่มือตามหลักการที่นักวิชาการหลายท่านได้เสนอแนะไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ ปรีชา ช่างขวัญยืน และคณะ (2556) คีรีบุญ จงวุฒิเวศย์ และ มาเรียม นิลพันธุ์ (2542) และคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2551) ที่กล่าวถึงลักษณะของคู่มือที่ดีว่า คู่มือที่ดีนั้น จะต้องระบุความสำคัญและประโยชน์ของคู่มือที่จะนำไปใช้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการใช้คู่มือให้ชัดเจนว่าผู้วิจัยจะได้อะไรมีค่าชี้แจงให้ผู้เกี่ยวข้องทราบและเข้าใจขั้นตอนการใช้คู่มือ จัดรูปแบบให้น่าสนใจ เนื้อหาสาระที่ปรากฏในคู่มือควรจัดให้เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้ที่จะศึกษาใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย มีตัวอย่างเพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจมีภาพประกอบเนื้อหา และมีการปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยเสมอ

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากการวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยได้สังเกตเห็นประโยชน์ที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ดังต่อไปนี้

3.1.1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ควรนำผลการวิจัยไปพิจารณาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการติดตามการปฏิบัติงานในแต่ละด้านเพื่อให้เกิดความสอดคล้องและประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยรวดเร็ว

3.1.2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ควรนำผลการวิจัยไปพิจารณาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดฝึกอบรมเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาได้เพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยเสถียรและอบายมุขในโอกาสต่อไป

3.1.3 หน่วยงานต้นสังกัดควรเป็นหน่วยงานกลางในการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษามีการบริหารงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยเสถียรและอบายมุขโดยเปิดโอกาสให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการรับรู้นโยบาย รวมทั้งร่วมตัดสินใจในการกำหนดหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่เหมาะสมในกระบวนการบริหารงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยเสถียรและอบายมุขในทุกด้าน เนื่องจากผลการศึกษาความต้องการและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า พบว่าสถานศึกษามีความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับมากและด้านที่ต้องการพัฒนามากที่สุดคือ มาตรการด้านการบริหารจัดการซึ่งแสดงให้เห็นว่าการบริหารงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยเสถียรและอบายมุขนั้นยังต้องมีการปรับปรุงแก้ไขเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงานด้านนี้ให้เพิ่มมากขึ้น

4. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

4.1 ควรมีการศึกษาหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาโครงการโรงเรียนสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ให้เกิดความยั่งยืน

4.2 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพแบบฐานรากการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสีขาวปลอดอบายมุข

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กำธน สินธวานนท์. (2539). **พระมหากษัตริย์นักคิด**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์บุ๊คเซ็นเตอร์.
- กิตติคุณวิชฌุ เครืองาม. (2560). **ศาสตร์พระราชาศาสตร์แห่งแผ่นดิน**. (ออนไลน์).เข้าถึงจาก <https://www.youtube.com/watch?v=6LY-vdNKf9Y>
- กิตติวงศ์ สาสวดและปรีชา ดิลกวุฒิสิทธิ์. (2559). **การพัฒนารูปแบบการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาล อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา**. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ : ฉะเชิงเทรา.
- กุสุมา สว่างพันธ์. (2558). **ภูมิคุ้มกันยาเสพติดและสารเสพติดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายในเขตตำบลดอนสมบูรณ์ อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร**. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จุฬาลักษณ์ ศรีคงอยู่. (2546). **พฤติกรรมป้องกันการป้องกันยาเสพติดของเยาวชนในศูนย์เยาวชนตำบลอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม**. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เจริญ แฉพิมายและปนัดดา ศรีธนาสาร. (2555). **พฤติกรรมป้องกันการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2545). **เอกสารประกอบการสอนชุดเทคโนโลยีการศึกษา หน้าที่ 1-5**. กรุงเทพฯ : สำนักเทคโนโลยีทางการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- ดิศนัดดา ดิศกุล. หม่อมราชวงศ์. (2555). **จากศาสตร์พระราชาสู่พัฒนาไทยยั่งยืน**. (ออนไลน์).เข้าถึงจาก https://www.matichon.co.th/economy/eco-report/news_1067811
- ถวัลย์รัฐ วรเทพพิพิงษ์. (2540). **การกำหนดและการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ : ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้**. กรุงเทพฯ:เสมาธรรม.
- เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. สมเด็จพระ. (2555). **พระราชดำรัส**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก <http://www.manpattanalibrary.com/newsdetail.php?id=23>
- นวลพร ยิ่งรอด. (2544). **ทัศนคติของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีปัจจัยและวิธีการในการป้องกันตนเองไม่ให้ใช้ยาเสพติด**. วิทยานิพนธ์คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประยุทธ์ จันทร์โอชา . (2559). **ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน**. (ออนไลน์). เข้าถึงจาก http://nwnt.prd.go.th/CenterWeb/News/SpecialNewsList?NT22_TmplID=TM59102102
- พรภัค พานพิศ. (2552). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกัน ปัญหายาเสพติดของนักศึกษา การศึกษานอกระบบของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- เพ็ญลักษณ์ บุญความดี. (2543). **ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการป้องกันตนเอง จากยาบ้าของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- ยอดชาย ภูพานไร่. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในพื้นที่อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). พจนานุกรมไทย. (ออนไลน์). เข้าถึงจาก <http://www.royin.go.th/dictionary/>
- รำไพ ไชยพาลี. (2546). เจตคติต่อยาเสพติดและการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศิริชัย กาญจนวาสิ. (2547). ทฤษฎีการประเมิน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2559). คู่มือการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข พุทธศักราช 2559. กรุงเทพฯ : สกสค.ลาดพร้าว.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต1. (2559). รายงานผลการปฏิบัติการประจำปี. เลย : สพป.เลย 1.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). พระมหากษัตริย์นักพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขสู่ปวงประชา. กรุงเทพฯ : เพชรรุ้ง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาครูสภา. (2548). เกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารผู้บริหารการศึกษาของครูสภา พ.ศ. 2548. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครูสภาลาดพร้าว.
- สิงห์ สิงห์ขจร. (2558). แนวทางพระราชดำริ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา กับความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร. คณะวิทยาการจัดการ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- สินวล บุญย่านยาว. (2559). การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยยาเสพติดของสถานศึกษาอำเภอบางกระทุ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต2. วิทยานิพนธ์ สาขาบริหารการศึกษา : วิทยาลัยนครราชสีมา.
- สุชัยญา เอื้องกลาง. (2561). ผลการปฏิรูบบนการนิเทศ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ด้านการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โรงเรียนบ้านโพนมนสงเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 1. กาฬสินธุ์ : สพป.กาฬสินธุ์ เขต1.
- สุเมธ ตันติเวชกุล. (2557). ตามรอยพระยุคลบาท ครูแห่งแผ่นดิน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุซรี แสงศิลา. (2544). สภาพปัญหายาเสพติดในกลุ่มนักเรียน นักศึกษา โรงเรียนอุดรพาณิชยการช่างกล. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อุทุมพร จามรมาน. (2541). การประเมินคุณภาพระดับอุดมศึกษาตามเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อุทุมพร จามรมาน. (2541). การประเมินคุณภาพระดับอุดมศึกษาตามเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Bardo J.W. & Hartman J.J. (1982). *Urban Sociology. A Systematic Introduction U.S.A.:* F.E.Peacock Publishers.Inc

- Bardo J.W. & Hartman J.J. (1982). **Urban Sociology**. A Systematic Introduction U.S.A. : F.E.Peacock Publishers.Inc
- Eisner,E. (1976). “**Education Connoisseurship and Criticism Their Form and Functions in Educational Evaluation**” .Journal of Aesthetic Education.P.192-193.
- Eisner,E. (1976). “**Education Connoisseurship and Criticism Their Form and Functions in Educational Evaluation**” .Journal of Aesthetic Education.P.192-193.
- Keeves,R.V.1988. **Educational research, methodology and measurement : An international handbook**. Oxford : Pergamon Press.
- Keeves,R.V.1988. **Educational research, methodology and measurement : An international handbook**. Oxford : Pergamon Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบสอบถามการวิจัย
เรื่อง รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว
ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง“รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน”

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของ การวิจัยข้อที่ 1 คือเพื่อศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

แบบสอบถามฉบับนี้ มีจำนวน 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงาน และปัญหา ในการพัฒนาสถานศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ตอนที่ 3 ความต้องการในการดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน และตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสีขาว โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ตามความคิดเห็นของท่าน ซึ่งข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้เกี่ยวข้องที่สามารถนำสารสนเทศจากการวิจัยไปปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ต่อไป จึงขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ข้อ	ข้อความ	สภาพการดำเนินงาน					สภาพปัญหาการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
18	โรงเรียนมีการจัดทำรายงานผลการสุ่มตรวจ ปีสภาวะของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/กลุ่มเสพ/กลุ่ม ติดยา										
19	คัดกรองครู นักเรียน จำแนกกลุ่มปลอด/กลุ่ม เสี่ยง/กลุ่มเสพ/กลุ่มติด/กลุ่มค้า										
20	รายงานระบบดูแลและติดตามการใช้สารเสพติด ในสถานศึกษา										
21	ด้านการรักษา กำหนดนโยบายของสถานศึกษาเพื่อ บำบัดรักษาและส่งต่อหน่วยงานสังกัด กระทรวงสาธารณสุข หรือหน่วยงานอื่น										
22	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานบำบัดรักษา										
23	ขั้นตอนการดำเนินงานบำบัดรักษา										
24	การสร้างเครือข่ายในการบำบัดรักษาและส่ง ต่อ										
25	ด้านการเฝ้าระวัง การติดตั้งตู้แดงเสมารักษ์เพื่อรับเรื่องปัญหา ยาเสพติดและอบายมุข										
26	การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อรับ เรื่องปัญหายาเสพติดและอบายมุข										
27	โรงเรียนมีการจัดทำบันทึกการรับเรื่องปัญหา ยาเสพติดและอบายมุขภายในโรงเรียน										
28	โรงเรียนมีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน แก้ปัญหาเรื่องยาเสพติดและอบายมุขแก่ หน่วยงานต้นสังกัด										
29	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดตั้งชมรม/ชุมนุม ป้องกันยาเสพติดภายในโรงเรียน										
30	โรงเรียนมีการดำเนินกิจกรรมในชมรม/ชุมนุม ป้องกันยาเสพติดภายในโรงเรียน										
31	โรงเรียนมีการจัดทำสรุปการจัดกิจกรรมใน ชมรม/ชุมนุมป้องกันยาเสพติด										

ตอนที่ ๓ ความต้องการในการดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องสภาพที่ตรงกับความเป็นจริง ตามระดับความคิดเห็นของท่านดังนี้

- 5 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ความต้องการ				
		5	4	3	2	1
1	ด้านการบริหารจัดการ โรงเรียนกำหนดนโยบายสถานศึกษาปลอดภัยเสถียรและอบายมุข					
2	โรงเรียนมีการกำหนดยุทธศาสตร์สถานศึกษาปลอดภัยเสถียรและอบายมุข					
3	โรงเรียนมีการกำหนดแผนงานสถานศึกษาปลอดภัยเสถียรและอบายมุข					
4	โรงเรียนมีการกำหนดมาตรการลงโทษ และสร้างขวัญกำลังใจแก่ครุฑ					
5	โรงเรียนจัดกิจกรรมโรงเรียนสีขาว/ปลอดภัยเสถียร/อบายมุข					
6	โรงเรียนมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนจัดทำโครงการห้องเรียนปลอดบุหรี่และแอลกอฮอล์					
7	โรงเรียนมีการจัดตั้งชมรม/ชุมชน ป้องกันยาเสพติดภายในโรงเรียน					
8	โรงเรียนมีการการจัดทำคลินิก					
9	โรงเรียนมีการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน สถานศึกษาปลอดภัยเสถียร					
10	โรงเรียนมีการการทำบันทึกความร่วมมือ (MOU) กับภาคีเครือข่ายมีความร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบูรณาการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน					
11	โรงเรียนมีการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ					

ข้อ	ข้อความ	ความต้องการ				
		5	4	3	2	1
	สถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขให้ต้น สังกัดทราบ					
12	ด้านการป้องกัน โรงเรียนจัดดำเนินการจัดกิจกรรมต่างๆด้านการ ป้องกันยาเสพติดและอบายมุข					
13	โรงเรียนจัดป้ายนิเทศ/นิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับยา เสพติดและอบายมุข					
14	โรงเรียนสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด/อบายมุข ในการเรียนการสอนและกิจกรรมนอกหลักสูตร					
15	โรงเรียนมีการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ด้านการป้องกัน ยาเสพติด/อบายมุข ไม่ให้สูบบุหรี่					
16	โรงเรียนจัดกิจกรรมป้องกันยาเสพติด/อบายมุข					
17	ด้านการค้นหา โรงเรียนจัดทำสรุปข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ทุกภาคเรียน					
18	โรงเรียนมีการจัดทำรายงานผลการสุ่มตรวจปัสสาวะ ของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/กลุ่มเสพ/กลุ่มติดยา					
19	คัดกรองครู นักเรียน จำแนกกลุ่มปลอด/กลุ่มเสี่ยง/ กลุ่มเสพ/กลุ่มติด/กลุ่มค้า					
20	รายงานระบบดูแลและติดตามการใช้สารเสพติดใน สถานศึกษา					
21	ด้านการรักษา กำหนดนโยบายของสถานศึกษาเพื่อบำบัดรักษาและส่ง ต่อหน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุข หรือ หน่วยงานอื่น					
22	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานบำบัดรักษา					
23	ขั้นตอนการดำเนินงานบำบัดรักษา					
24	การสร้างเครือข่ายในการบำบัดรักษาและส่งต่อ					
25	ด้านการเฝ้าระวัง การติดตั้งตู้แดงเสมารักษ์เพื่อรับเรื่องปัญหาเสพติด และอบายมุข					
26	การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อรับเรื่องปัญหา ยาเสพติดและอบายมุข					
27	โรงเรียนมีการจัดทำบันทึกการรับเรื่องปัญหาเสพติด และอบายมุขภายในโรงเรียน					

ข้อ	ข้อความ	ความต้องการ				
		5	4	3	2	1
28	โรงเรียนมีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน แก้ปัญหาเรื่องยาเสพติดและอบายมุขแก่นักเรียน สังกัด					
29	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดตั้งชมรม/ชุมนุมป้องกันยา เสพติดภายในโรงเรียน					
30	โรงเรียนมีการดำเนินกิจกรรมในชมรม/ชุมนุมป้องกัน ยาเสพติดภายในโรงเรียน					
31	โรงเรียนมีการจัดทำสรุปการจัดกิจกรรมในชมรม/ ชุมนุมป้องกันยาเสพติด					

ตอนที่ ๔ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความกรุณากรอกแบบสอบถาม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1

แบบสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ และภาคสนาม กรณีศึกษาโรงเรียนสีขาวระดับเพชร
ประกอบการวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์
พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ภาคสนามนี้ เป็นเครื่องมือการวิจัยที่ใช้ประกอบการสัมภาษณ์กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับการยกย่องเป็นโรงเรียนสีขาว และโรงเรียนที่มีคุณลักษณะเป็นโรงเรียนสีขาว เพื่อพิจารณาและเสนอแนะองค์ประกอบ การกำหนดนิยามศัพท์ปฏิบัติการและองค์ประกอบ ของวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยผู้ให้สัมภาษณ์สามารถให้ข้อเสนอแนะและเตรียมข้อมูลเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการสัมภาษณ์ อันจะเกิดประโยชน์การนำไปกำหนดกรอบตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้ต่อไป

ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ – นามสกุลเพศ.....อายุ.....

ตำแหน่ง.....

สถานที่ทำงาน.....

วุฒิการศึกษา.....

ประสบการณ์.....

วันที่ให้สัมภาษณ์.....

แบบสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลภาคสนาม

1. ท่านคิดว่าอะไรเป็นตัวบ่งชี้ที่แสดงว่า โรงเรียนเป็น โรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราช
2. ในทรรศนะของท่าน โรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราช มีองค์ประกอบอะไรบ้าง
3. แต่ละองค์ประกอบท่านมีกระบวนการหรือกิจกรรมในการดำเนินการอย่างไรบ้าง
4. ผลสำเร็จของโรงเรียนสีขาวมีอะไรบ้าง
5. ปัจจัยอะไรบ้างที่จะส่งผลต่อความเป็นโรงเรียนสีขาว
5. ท่านมีแนวทางอย่างไรที่จะเสนอให้เกิดการพัฒนาให้เป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราช
6. ท่านคิดว่า มีประเด็นอื่นที่จำเป็นต่อการขับเคลื่อน การบริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ที่ยั่งยืน อีกหรือไม่ ขอความกรุณาให้รายละเอียด เพิ่มเติม

วันที่สัมภาษณ์...../...../.....เวลา.....น.

สถานที่.....

(เวลาที่ใช้ในการสัมภาษณ์ประมาณ 50-60 นาที)

ภาคผนวก ข การหาคุณภาพเครื่องมือ
เรื่อง รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว
ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ดร.วีระพงษ์ อุ่มมานนท์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1
2. ดร.จ่านงค์ ศรีมังกร ศึกษาานิเทศก์เชี่ยวชาญ
3. นางกัญญาณัฐ สิมสวัสดิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเพี้ยชำพิทยาศึกษา

ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหากับข้อคำถาม IOC

ข้อ	ข้อคำถาม	ผลการประเมินของ ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
	ด้านการบริหารจัดการ							
1	โรงเรียนกำหนดนโยบายสถานศึกษาปลอดภัยและ อบายมุข	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2	โรงเรียนมีการกำหนดยุทธศาสตร์สถานศึกษาปลอดภัย เสพติดและอบายมุข	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
3	โรงเรียนมีการกำหนดแผนงานสถานศึกษาปลอดภัย เสพติดและอบายมุข	1	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
4	โรงเรียนมีการกำหนดมาตรการลงโทษ และสร้างขวัญ กำลังใจแก่ครุครู	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
5	โรงเรียนจัดกิจกรรมโรงเรียนสีขาว/ปลอดภัยเสพติด/ อบายมุข	1	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
6	โรงเรียนมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนจัดทำ โครงการห้องเรียนปลอดบุหรี่และแอลกอฮอล์	1	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
7	โรงเรียนมีการจัดตั้งชมรม/ชุมชน ป้องกันยาเสพติด ภายในโรงเรียน	1	0	1	1	1	0.8	ใช้ได้
8	โรงเรียนมีการการจัดทำคลินิก	1	1	1	1	0	0.8	ใช้ได้
9	โรงเรียนมีการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ดำเนินงาน สถานศึกษาปลอดภัยเสพติด	1	1	1	0	1	0.8	ใช้ได้
10	โรงเรียนมีการการทำบันทึกความร่วมมือ (MOU) กับ ภาคีเครือข่ายมีความร่วมมือและประสานงานกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องบูรณาการบริหาร แบบมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
11	โรงเรียนมีการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ สถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสพติดและอบายมุขให้ต้น สังกัดทราบ	1	1	1	0	1	0.8	ใช้ได้
	ด้านการป้องกัน							
12	โรงเรียนจัดดำเนินการจัดกิจกรรมต่างๆด้านการป้องกัน ยาเสพติดและอบายมุข	1	1	1	0	1	0.8	ใช้ได้
13	โรงเรียนจัดป้ายนิเทศ/นิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับยา เสพติดและอบายมุข	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
14	โรงเรียนสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด/อบายมุขใน						0.8	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ผลการประเมินของ ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
	การเรียนการสอนและกิจกรรมนอกหลักสูตร	1	1	1	1	1		
15	โรงเรียนมีการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ด้านการป้องกัน ยาเสพติด/อบายมุข ไม่ให้สูบบุหรี่	1	1	1	0	1	0.8	ใช้ได้
16	โรงเรียนจัดกิจกรรมป้องกันยาเสพติด/อบายมุข	1	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
17	ด้านการค้นหา โรงเรียนจัดทำสรุปข้อมูลนักเรียนรายบุคคลทุกภาคเรียน	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
18	โรงเรียนมีการจัดทำรายงานผลการสุ่มตรวจปัสสาวะของ นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/กลุ่มเสพ/กลุ่มติดยา	1	1	1	1	0	0.8	ใช้ได้
19	คัดกรองครู นักเรียน จำแนกกลุ่มปลอดภัย/กลุ่มเสี่ยง/กลุ่ม เสพ/กลุ่มติด/กลุ่มค้า	1	0	1	1	1	0.8	ใช้ได้
20	รายงานระบบดูแลและติดตามการใช้สารเสพติดใน สถานศึกษา	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
21	ด้านการรักษา กำหนดนโยบายของสถานศึกษาเพื่อบำบัดรักษาและส่ง ต่อหน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุข หรือหน่วยงาน อื่น	1	1	1	0	1	0.8	ใช้ได้
22	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานบำบัดรักษา	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
23	ขั้นตอนการดำเนินงานบำบัดรักษา	1	1	1	0	1	0.8	ใช้ได้
24	การสร้างเครือข่ายในการบำบัดรักษาและส่งต่อ	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
25	ด้านการเฝ้าระวัง การติดตั้งตู้แดงเสมารักษ์เพื่อรับเรื่องปัญหา ยาเสพติด และอบายมุข	1	0	1	1	1	0.8	ใช้ได้
26	การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อรับเรื่องปัญหา ยาเสพติดและอบายมุข	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
27	โรงเรียนมีการจัดทำบันทึกการรับเรื่องปัญหา ยาเสพติด และอบายมุขภายในโรงเรียน	1	1	1	0	1	0.8	ใช้ได้
28	โรงเรียนมีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานแก้ปัญหา เรื่องยาเสพติดและอบายมุขแก่หน่วยงานต้นสังกัด	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
29	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดตั้งชมรม/ชุมนุมป้องกันยา						0.8	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ผลการประเมินของ ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
	เสพติดภายในโรงเรียน	1	1	1	1	0		
30	โรงเรียนมีการดำเนินกิจกรรมในชมรม/ชุมนุมป้องกันยาเสพติดภายในโรงเรียน	1	0	1	1	1	0.8	ใช้ได้
31	โรงเรียนมีการจัดทำสรุปการจัดกิจกรรมในชมรม/ชุมนุมป้องกันยาเสพติด	1	1	1	0	1	0.8	ใช้ได้

ตอนที่ ๓ ความต้องการในการดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ข้อ	ข้อความ	ความต้องการ					IOC	แปลผล
		5	4	3	2	1		
1	ด้านการบริหารจัดการ โรงเรียนกำหนดนโยบายสถานศึกษาปลอดภัยเสพติดและอบายมุข	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
2	โรงเรียนมีการกำหนดยุทธศาสตร์สถานศึกษาปลอดภัยเสพติดและอบายมุข	1	1	1	1	0	0.8	ใช้ได้
3	โรงเรียนมีการกำหนดแผนงานสถานศึกษาปลอดภัยเสพติดและอบายมุข	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
4	โรงเรียนมีการกำหนดมาตรการลงโทษ และสร้างขวัญกำลังใจแก่ครุ	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
5	โรงเรียนจัดกิจกรรมโรงเรียนสีขาว/ปลอดภัยเสพติด/อบายมุข	1	1	1	0	1	0.8	ใช้ได้
6	โรงเรียนมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนจัดทำโครงการห้องเรียนปลอดบุหรี่และแอลกอฮอล์	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
7	โรงเรียนมีการจัดตั้งชมรม/ชุมชน ป้องกันยาเสพติดภายในโรงเรียน	1	1	1	1	0	0.8	ใช้ได้
8	โรงเรียนมีการการจัดทำคลินิก	1	0	1	1	1	0.8	ใช้ได้
9	โรงเรียนมีการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน สถานศึกษาปลอดภัยเสพติด	1	1	1	0	1	0.8	ใช้ได้
10	โรงเรียนมีการการทำบันทึกความร่วมมือ (MOU) กับภาคีเครือข่ายมีความร่วมมือและประสานงานกับ	1	1	1	0	1	0.8	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความต้องการ					IOC	แปลผล
		5	4	3	2	1		
	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องบูรณาการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน							
11	โรงเรียนมีการรายงานผลการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขให้ต้นสังกัดทราบ	1	0	1	1	1	0.8	ใช้ได้
12	ด้านการป้องกัน โรงเรียนจัดดำเนินการจัดกิจกรรมต่างๆด้านการป้องกันยาเสพติดและอบายมุข	1	0	1	1	1	0.8	ใช้ได้
13	โรงเรียนจัดป้ายนิเทศ/นิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดและอบายมุข	1	1	1	0	1	0.8	ใช้ได้
14	โรงเรียนสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด/อบายมุขในการเรียนการสอนและกิจกรรมนอกหลักสูตร	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
15	โรงเรียนมีการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ด้านการป้องกันยาเสพติด/อบายมุข ไม่ให้สูบบุหรี่	1	1	1	1	0	0.8	ใช้ได้
16	โรงเรียนจัดกิจกรรมป้องกันยาเสพติด/อบายมุข	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
17	ด้านการค้นหา โรงเรียนจัดทำสรุปข้อมูลนักเรียนรายบุคคลทุกภาคเรียน	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
18	โรงเรียนมีการจัดทำรายงานผลการสุ่มตรวจปัสสาวะของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/กลุ่มเสพ/กลุ่มติดยา	1	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
19	คัดกรองครู นักเรียน จำแนกกลุ่มปลอด/กลุ่มเสี่ยง/กลุ่มเสพ/กลุ่มติด/กลุ่มค้า	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
20	รายงานระบบดูแลและติดตามการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา	1	1	1	0	1	0.8	ใช้ได้
21	ด้านการรักษา กำหนดนโยบายของสถานศึกษาเพื่อบำบัดรักษาและส่งต่อหน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุข หรือหน่วยงานอื่น	1	0	1	1	1	0.8	ใช้ได้
22	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานบำบัดรักษา	1	1	1	0	1	0.8	ใช้ได้
23	ขั้นตอนการดำเนินงานบำบัดรักษา	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
24	การสร้างเครือข่ายในการบำบัดรักษาและส่งต่อ	1	1	1	1	0	0.8	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความต้องการ					IOC	แปลผล
		5	4	3	2	1		
25	ด้านการเฝ้าระวัง การติดตั้งตู้แดงเสมารักษ์เพื่อรับเรื่องปัญหายาเสพติดและอบายมุข	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
26	การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อรับเรื่องปัญหา ยาเสพติดและอบายมุข	1	1	1	0	1	0.8	ใช้ได้
27	โรงเรียนมีการจัดทำบันทึกการรับเรื่องปัญหา ยาเสพติดและอบายมุขภายในโรงเรียน	1	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
28	โรงเรียนมีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน แก้ปัญหาเรื่องยาเสพติดและอบายมุขแก่หน่วยงานต้น สังกัด	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
29	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดตั้งชมรม/ชุมนุมป้องกันยาเสพติดภายในโรงเรียน	1	0	1	1	1	0.8	ใช้ได้
30	โรงเรียนมีการดำเนินกิจกรรมในชมรม/ชุมนุมป้องกัน ยาเสพติดภายในโรงเรียน	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
31	โรงเรียนมีการจัดทำสรุปการจัดกิจกรรมในชมรม/ ชุมนุมป้องกันยาเสพติด	1	1	1	0	1	0.8	ใช้ได้

ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหากับข้อคำถาม IOC ความพึงพอใจ

รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5		
1. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้นมีประโยชน์ต่อการพัฒนาสถานศึกษาและคุณภาพผู้เรียน	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
2. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นแนวทางที่ดีในการขับเคลื่อนการป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษา	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
3. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการโรงเรียนสีขาว	1	0	1	1	1	0.8	ใช้ได้
4. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ครอบคลุมและสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา	1	0	1	1	1	0.8	ใช้ได้
5. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน มีกระบวนการและแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
6. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
7. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ได้รับความเชื่อถือ ศรัทธาจากคณะครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนมากขึ้น	1	1	1	1	0	0.8	ใช้ได้
8. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ไม่เพิ่มภาระให้ครู	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

***** Method 1 (space saver) will be used for this analysis *****

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
M1	134.3548	48.1699	.8334	.9122
M2	134.0968	51.6903	.5898	.9169
M3	134.9032	57.4237	-.3895	.9243
M4	134.2581	50.9312	.7724	.9142
M5	134.0645	52.9290	.5279	.9179
M6	134.9032	57.4237	-.3895	.9243
M7	134.2258	51.9140	.6420	.9163
M8	134.0968	52.0237	.5437	.9177
M9	134.9032	57.4237	-.3895	.9243
M10	134.3548	47.9699	.8566	.9117
M11	133.9355	56.3957	.0000	.9217
P12	134.9355	56.3957	.0000	.9217
P13	134.3548	47.9699	.8566	.9117
P14	133.9677	55.4323	.3482	.9204
P15	134.9355	56.3957	.0000	.9217
P16	134.3871	47.0452	.8902	.9108
F17	134.0000	54.5333	.3267	.9203
F18	134.9677	55.4323	.3482	.9204
F19	134.3548	47.9699	.8566	.9117
F20	133.9355	56.3957	.0000	.9217
E21	134.9677	55.4323	.3482	.9204
E22	134.3548	47.9699	.8566	.9117
E23	134.1613	51.2731	.5992	.9168
E24	135.0000	54.4667	.5064	.9189
L25	134.3548	47.4366	.8512	.9117
L26	134.1290	51.0495	.6513	.9159
L27	134.9355	56.7957	-.1199	.9237
L28	134.3871	47.0452	.8902	.9108
L29	133.9677	55.4323	.3482	.9204
L30	134.9032	57.4237	-.3895	.9243
L31	134.9677	55.4323	.3482	.9204

Reliability Coefficients

N of Cases = 31.0

N of Items = 31

Alpha = .9207

แบบสอบถามความพึงพอใจ

รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5		
1. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่สร้างขึ้นมีประโยชน์ต่อการพัฒนาสถานศึกษาและคุณภาพผู้เรียน							
2. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นแนวทางที่ดีในการขับเคลื่อนการป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา							
3. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการโรงเรียนสีขาว							
4. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ครอบคลุมและสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา							
5. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน มีกระบวนการและแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม							
6. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์							
7. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ได้รับความเชื่อถือ ศรัทธาจากคณะครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนมากขึ้น							
8. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ไม่เพิ่มภาระให้ครู							

ภาคผนวก ค การประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ (focus group)
เรื่อง รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว
ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
ร่างรูปแบบและร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตาม
แนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน”
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

- คำชี้แจง** 1. แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม
2. จุดมุ่งหมายของแบบสอบถามฉบับนี้ เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้ประเมินและแสดงความคิดเห็น ที่มีต่อ ร่าง รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 และร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์
3. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามความคิดเห็นที่มีต่อ ร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นที่มีต่อ ร่าง คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 และตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ขอขอบคุณที่กรุณาให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้
 ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์
ของ ร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การ
พัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านโดยมีค่าความหมาย
ของระดับความคิดเห็น ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับ มากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับ มาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับ ปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับ น้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับ น้อยที่สุด

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านความเหมาะสม					
1. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่ สร้างขึ้นมีองค์ประกอบที่สำคัญครบคลุม					
2. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้นมีถ้อยคำ สำนวนที่เหมาะสม					
3.รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1ที่สร้างขึ้นจัดลำดับการนำเสนอเนื้อหาได้อย่างเหมาะสม					
4. รูปรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสี ขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้นทำให้โรงเรียนมีแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน					
5. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1ที่ สร้างขึ้น มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ในการบริหาร การศึกษาของโรงเรียนในปัจจุบัน					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านความเป็นไปได้ 1. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น สามารถนำไปใช้ได้ สถานการณ์จริง					
2. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น มีกระบวนการและแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม					
3. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้นสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการ					
4. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้นทำให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติได้ ไม่สร้างภาระให้มากเกินไป					
5. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้นเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านความถูกต้อง					
1. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น มีความสอดคล้องกับหลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง					
2. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น มีความสอดคล้องกับนโยบายพัฒนาคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด					
3. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน/ปัญหาของโรงเรียน					
4. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้นสอดคล้องและครอบคลุมภาระงานของโรงเรียน					
5. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องและเหมาะสม					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านความเป็นประโยชน์ 1. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น มีประโยชน์ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา					
2. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น มีประโยชน์ด้านการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้					
3. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้นมีประโยชน์ด้านการนิเทศภายใน					
4. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้นเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน					
5. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้นมีประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและคุณภาพของผู้เรียน					

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์ ของ ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านโดยมีค่าความหมายของระดับความคิดเห็น ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับ มากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับ มาก
 ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับ ปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับ น้อย
 ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับ น้อยที่สุด

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านความเหมาะสม					
1. ร่างคู่มือการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” ที่สร้างขึ้น มีองค์ประกอบที่สำคัญครอบคลุม					
2. ร่างคู่มือการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” ที่สร้างขึ้น มีถ้อยคำ สำนวนภาษาที่เหมาะสม					
3. ร่างคู่มือการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” ที่สร้างขึ้น จัดลำดับการนำเสนอเนื้อหาได้อย่างเหมาะสม					
4. ร่างคู่มือการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” ที่สร้างขึ้น ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจน					
5. ร่างคู่มือการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” ที่สร้างขึ้น มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ทางการศึกษาปัจจุบัน					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
<p>ด้านความเป็นไปได้</p> <p>1. ร่างคู่มือรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้นมีความถูกต้องครอบคลุมกับหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง</p>					
<p>2. ร่างคู่มือรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้นมีความถูกต้อง ครบคลุมและสอดคล้องกับนโยบายพัฒนาคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด</p>					
<p>3. ร่างคู่มือรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้นมีความถูกต้อง ครบคลุมและสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและปัญหาทางการศึกษา</p>					
<p>4. ร่างคู่มือรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น มีความถูกต้อง ครบคลุม และสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา</p>					
<p>5. ร่างคู่มือรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น มีความถูกต้อง ครบคลุมและสอดคล้องกับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา</p>					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านความถูกต้อง					
1. ร่างคู่มือรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น นำไปใช้ได้จริงในการพัฒนาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา					
2. ร่างคู่มือรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้นมีกระบวนการและแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม					
3. ร่างคู่มือรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้ ในการพัฒนาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการ					
4. ร่างคู่มือรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น ทำให้ผู้บริหารสามารถปฏิบัติได้ไม่สร้างภาระให้มากเกินไป					
5. ร่างคู่มือรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น สามารถปรับเปลี่ยนให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านความเป็นประโยชน์ 1. ร่างคู่มือรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น มีประโยชน์ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา					
2. ร่างคู่มือรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น มีประโยชน์ด้านการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้					
3. ร่างคู่มือรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้นมีประโยชน์ด้านการนิเทศภายใน					
4. ร่างคู่มือรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้นมีประโยชน์ต่อด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน					
5. ร่างคู่มือรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่สร้างขึ้น เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา					

<p>ร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็น โรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่ การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1</p>	<p>ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษา สู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทาง ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1</p>
<p>4. ความเป็นประโยชน์</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>4. ความเป็นประโยชน์</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

ภาพกิจกรรมการประชุม

การประชุมกลุ่ม (focus group)

ภาคผนวก ง แบบทดสอบ
เรื่อง รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว
ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

แบบทดสอบ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนพิจารณาข้อความจากนั้น X ทับอักษร ก ข ค ง ที่คิดว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว (10 คะแนน)

ด้านการบริหารจัดการ

1. การใช้สารเสพติดส่งผลกระทบต่อใครมากที่สุด
 - ก. ครู
 - ข. เพื่อน
 - ค. ตนเอง
 - ง. พ่อ แม่
2. “คนอ่อนแอมีร่างกายซูบผอม คนร่างกายซูบผอมมักเสพสารเสพติด” สรุปได้ว่าอย่างไร
 - ก. คนซูบผอมก็บยาเสพติด
 - ข. สารเสพติดเป็นอันตรายต่อคนซูบผอม
 - ค. คนร่างกายซูบผอมคือคนเสพสารเสพติด
 - ง. คนอ่อนแอย่อมตกเป็นทาสของสารเสพติด
3. ข้อใดไม่ใช่โทษของสารเสพติด
 - ก. ทำให้ร่างกายทรุดโทรม
 - ข. ทำให้ขยัน ทำงานได้ข้ามวัน
 - ค. ทำให้มีภูมิคุ้มกันโรคลดน้อยลง
 - ง. ทำให้นอนไม่หลับ เห็นภาพหลอน
4. นักเรียนมีหลักการอย่างไรที่จะทำให้ตนเองห่างไกลจากสารเสพติด
 - ก. ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติด
 - ข. อ่านหนังสือเกี่ยวกับสารเสพติด
 - ค. เตือนเพื่อนให้รู้ถึงโทษสารเสพติด
 - ง. อ่านข่าวเกี่ยวกับสารเสพติดที่ให้โทษ
5. ครอบครัวที่มีปัญหาเป็นสาเหตุให้ลูกติดสารเสพติดได้ เพราะเหตุใด
 - ก. ลูกหาซื้ออ้าง
 - ข. ลูกขาดที่ปรึกษา
 - ค. ลูกไม่มีคนให้เงิน
 - ง. ลูกอับอายเพื่อนๆ
6. ลักษณะครอบครัวในข้อใด ที่ทำให้ลูกมีโอกาสติดสารเสพติดมากที่สุด
 - ก. พ่อแม่มีฐานะยากจน
 - ข. พ่อแม่ทะเลาะกันเสมอ
 - ค. พ่อแม่อบรมสั่งสอนลูก
 - ง. พ่อแม่ทำงานนอกบ้าน

7. การดื่มสุรามีประโยชน์หรือไม่ เพราะเหตุใด
- มี เพราะทำให้ผู้พบเห็นชื่นชม
 - มี เพราะช่วยผ่อนคลายความเครียด
 - ไม่มี เพราะทำให้ร่างกายทรุดโทรม
 - ไม่มี เพราะทำให้น้ำหนักตัวเพิ่มขึ้น
8. อุบัติเหตุเมาแล้วขับ เกิดจากสารเสพติดชนิดใด
- ฝิ่น
 - สุรา
 - บุหรี่
 - เฮโรอีน
9. อันตรายจากสารเสพติดข้อใดร้ายแรงที่สุด
- ทำให้เสียอนาคต
 - ร่างกายทรุดโทรม
 - อารมณ์แปรปรวน
 - มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลง
10. ข้อใดเป็นอันตรายร้ายแรงที่สุดของการติดสารเสพติด
- เสียชีวิต
 - เปลืองเงิน
 - ถูกตำรวจจับ
 - สุขภาพเสื่อมโทรม

ตัวชี้วัดที่ ป.5/2 วิเคราะห์ผลกระทบของการใช้ยาและสารเสพติดที่มีต่อร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

11. ถ้าคนเสพสารเสพติด จะมีผลกระทบต่อจิตใจและอารมณ์อย่างไร
- รักครอบครัว
 - ใส่ใจสุขภาพของตนเอง
 - ซึมเศร้า หวาดระแวงคนรอบข้าง
 - ชอบพบปะเพื่อนฝูง ทำกิจกรรมสร้างสรรค์
12. ข้อใดเป็นผลกระทบต่อสังคมที่รุนแรงที่สุด เมื่อมีการแพร่ระบาดของสารเสพติด
- ประชากรเสียสุขภาพจิต
 - ประชากรขาดรายได้ในการดำรงชีพ
 - ประชากรด้อยคุณภาพในการดำรงชีวิต
 - เกิดปัญหาอาชญากรรมมากขึ้นในสังคม
13. สมชายอาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่มีผู้เสพและผู้ขายสารเสพติดเป็นจำนวนมาก จะเกิดผลกระทบต่อสมชายอย่างไร
- สมชายอยู่อย่างสบายใจ
 - สมชายอยู่อย่างวิตกกังวล
 - ทำให้คนอื่นมองว่าสมชายติดยาเสพติด

- ง. สมชายมีโอกาสดอนซังจูงให้ใช้ยาเสพติดได้ง่าย
14. เพราะเหตุใด จึง**ไม่ควร**เสพยาเสพติด
- หาซื้อยาก
 - มีราคาแพง
 - ทำให้สติปัญญาเสื่อม
 - เป็นสินค้านำเข้าจากต่างประเทศ
15. ผลเสียที่ร้ายแรงที่สุดของอุบัติเหตุเมาแล้วขับ คืออะไร
- เสียชีวิต
 - เสียชื่อเสียง
 - ถูกตำรวจจับ
 - สูญเสียทรัพย์สิน
16. ถ้าพบเห็นเพื่อนดื่มสุรา นักเรียนควรทำอย่างไร
- แอบดูอยู่ห่างๆ
 - ไปบอกให้ครูทราบ
 - ขอเพื่อนทดลองบ้าง
 - เข้าไปล้อเลียนเพื่อน
17. ข้อใดเป็นผลกระทบด้านสังคมจากปัญหาสารเสพติด
- เกิดปัญหาอาชญากรรม
 - คนอพยพย้ายไปอยู่ถิ่นอื่น
 - ประเทศอื่นไม่ติดต่อค้าขายด้วย
 - งานไม่พอกับจำนวนคนที่ว่างงาน
18. การป้องกันตนเองให้พ้นจากการติดสารเสพติด ข้อใดดีที่สุด
- ไม่คบกับผู้เสพยา
 - ไม่เที่ยวตอนกลางคืน
 - ไม่อยู่ใกล้แหล่งอบายมุข
 - ศึกษาโทษของสารเสพติด เพื่อให้รู้ทัน
19. อะไรคือปัญหาจากสารเสพติดที่มีต่อสังคม
- ทำให้พ่อแม่เสียใจ
 - ทำให้เสียบุคลิกภาพ
 - ทำให้เกิดปัญหาอาชญากรรม
 - ทำให้ไม่มีกำลังใจในการทำงาน
20. ข้อใดเป็นโทษของสารเสพติดที่มีผลต่อความมั่นคงของประเทศชาติ
- ทำให้ประชากรลดลง
 - ทำให้ประชากรร่ำรวยขึ้น
 - ทำให้ประชากรมีความสุข
 - ทำให้ประชากรขาดประสิทธิภาพในการทำงาน
- ตัวชี้วัดที่ ๒.5/3 ปฏิบัติตนเพื่อความปลอดภัยจากการใช้ยาและหลีกเลี่ยงสารเสพติด**
21. เราต้องป้องกันบุตรหลานไม่ให้ติดสารเสพติดได้อย่างไร

- ก. เข้มงวดกับบุตรหลาน
 ข. ให้ความรักความอบอุ่น
 ค. ไม่อนุญาตให้คบเพื่อนฝูง
 ง. ไม่อนุญาตให้ออกไปไหนตามลำพัง
22. ถ้านักเรียนพบเห็นผู้จำหน่ายสารเสพติด นักเรียนควรทำอย่างไร
 ก. เดินผ่านเฉยๆ
 ข. โทรศัพทแจ้งเตือนตำรวจ
 ค. บอกให้ทุกคนช่วยกันไล่
 ง. ขอให้ครอบครัวช่วยตักเตือนผู้ชาย
23. ครอบครัวใดมีส่วนช่วยในการป้องกันไม่ให้เยาวชนในครอบครัวติดสารเสพติด
 ก. ครอบครัวมีนาตามใจทุกเรื่อง
 ข. ครอบครัวสละใจเข้มงวดเรื่องระเบียบวินัยมาก
 ค. ครอบครัวสละใจให้ความรัก ความอบอุ่น ความเข้าใจ
 ง. ครอบครัวประมาทให้การสนับสนุนด้านการเงินในทุกเรื่อง
24. สมพรรู้ว่าติดสารเสพติดควรทำอย่างไร
 ก. หาซื้อขายมาเสพ
 ข. บอกเพื่อนสนิท
 ค. บอกผู้ปกครองให้ทราบ
 ง. หางานอย่างอื่นทำเพื่อให้ลืม
25. การปฏิบัติตนของบุคคลใด ไม่ใช่ ข้อควรปฏิบัติในการทำให้ตนเองห่างไกลจากสารเสพติด
 ก. สุขคติชอบแยกตัวอยู่คนเดียว
 ข. วิชาชอบอ่านหนังสือศึกษาหาความรู้
 ค. สตรีชอบทำกิจกรรมร่วมกับโรงเรียน
 ง. วิชัยชอบทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว
26. นักเรียนคิดว่าการป้องกันสารเสพติดเป็นหน้าที่ของใคร
 ก. ทหาร
 ข. รัฐบาล
 ค. ตำรวจ
 ง. ประชาชนทุกคน
27. โรงเรียนป้องกันไม่ให้นักเรียนติดสารเสพติดได้อย่างไร
 ก. เข้มงวดกับนักเรียนทุกคน
 ข. รณรงค์ป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน
 ค. เมื่อพบนักเรียนติดสารเสพติดให้ไล่ออกทันที
 ง. เมื่อพบนักเรียนติดสารเสพติดให้แจ้งตำรวจทันที
28. สมศักดิ์ติดสารเสพติดและอยากจะเลิก เมื่อครอบครัวของสมศักดิ์รู้เรื่องควรปฏิบัติต่อสมศักดิ์อย่างไร
 ก. ตีสมศักดิ์เพื่อให้จำ

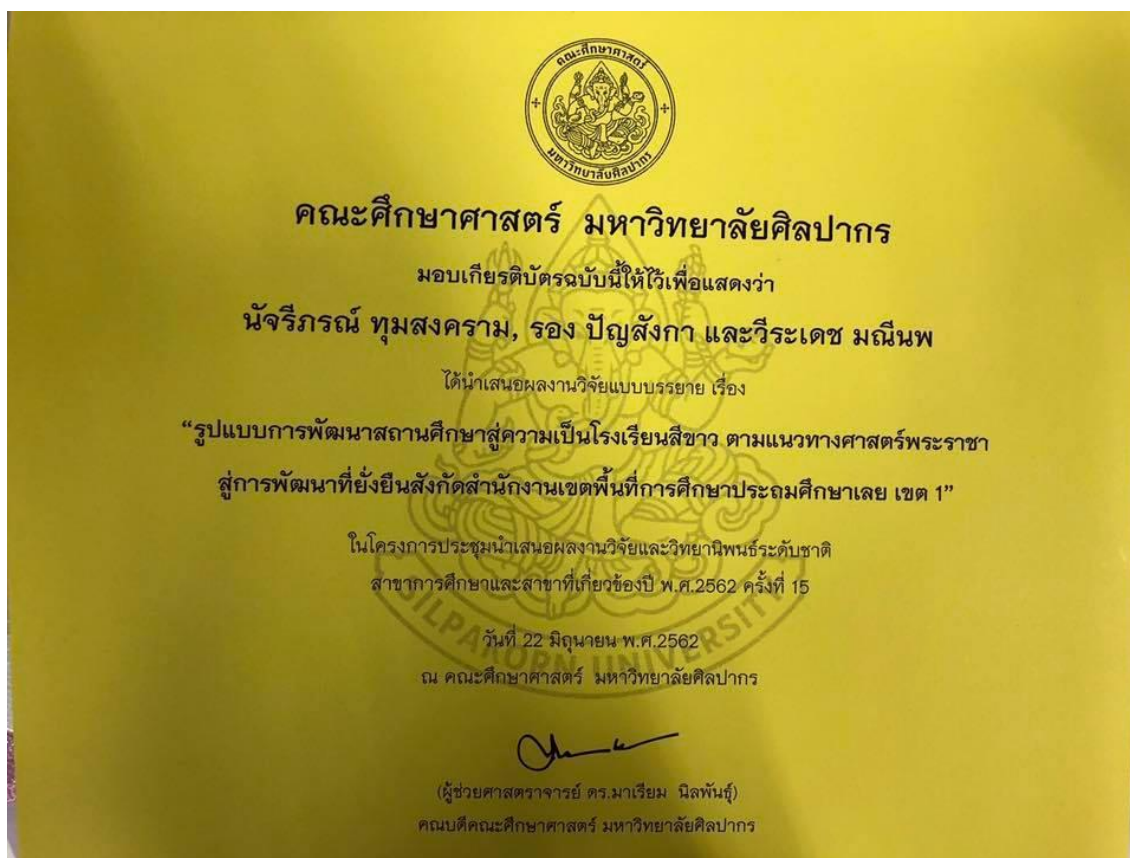
- ข. ว่าสมศักดิ์แล้วไม่สนใจ
 - ค. ให้เงินสมศักดิ์ไปรักษาตัว
 - ง. ให้กำลังใจ ให้ความรัก ความอบอุ่นแล้วพาสมศักดิ์ไปรักษา
29. สิ่งสำคัญประการแรกในการป้องกันตนเองจากสารเสพติดคือข้อใด
- ก. ไม่ทดลองเสพ
 - ข. ไม่คบหาสมาคมกับผู้เสพติด
 - ค. ศึกษาความรู้ถึงโทษและอันตรายของสารเสพติด
 - ง. ไม่เข้าไปใกล้แหล่งที่มีการระบาดของสารเสพติด
30. วีระพบว่าสมศักดิ์ติดยา วีระควรปฏิบัติอย่างไรต่อสมศักดิ์
- ก. เลิกคบกับสมศักดิ์
 - ข. แจ้งตำรวจจับสมศักดิ์
 - ค. ไปบอกเพื่อนคนอื่นว่าสมศักดิ์ติดยา
 - ง. แนะนำสมศักดิ์ให้ไปบำบัดและเป็นกำลังใจให้สมศักดิ์
-

ภาคผนวก จ
ภาพการนำเสนองานวิจัย

การนำเสนอความก้าวหน้า ครั้งที่ 1
รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว
ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

การนำเสนอผลการวิจัย และวิทยานิพนธ์ระดับชาติ (ICE)
มหาวิทยาลัยศิลปากร
รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว
ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ภาพการดำเนินงาน กิจกรรมโรงเรียนสีเขียว

กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษาโรงเรียนสีเขียว

ภาพการดำเนินงาน กิจกรรมโรงเรียนสีเขียว

การนำเสนอผลการวิจัย แลกเปลี่ยนเรียนรู้
รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว
ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

Dear Rong Phunsungka,

We are pleased to inform you that the Advisory Board of INTE 2019 - 10th International Conference on New Horizons in Education, after rigorous blind peer reviewing, has decided to **ACCEPT** your article to be presented at INTE Conference.

INTE 2019 will be held in Prague, Czech Republic, July 3-5, 2019.

Your article will be published in the Abstract Book, Proceedings Book and be reviewed for the special issues (October 2019 and January 2020) of TOJET and TOJNED.

Paper Title : The Development Model of School Toward White School Project Follow the King's Philosophy in Sustainable Development of Leoi Educational Service Area 1 in Thailand

Presentation Type : Poster Presentation (20 minutes)

Paper Code:769335

Thank you in advance for your contribution towards the success of INTE; We look forward to welcoming you at INTE.

Sincerely,

Prof. Dr. Ahmet Eskicumali

ACADEMIC SPONSORS

www.int-e.net

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นายรอง ปัญสังกา
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เชียงราย
วุฒิการศึกษาการศึกษาศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1
e-mail: phunsungka@gmail.com

ชื่อ-สกุล นางนัจรีภรณ์ ทุมสงคราม
ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์
วุฒิการศึกษาการศึกษาศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1
e-mail: nutjaree552@gmail.com

ชื่อ-สกุล นางสาวกิงนภา สกุลตั้ง
ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์
วุฒิการศึกษาการศึกษาศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรการสอน
สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1
e-mail: -

ชื่อ-สกุล นายประวิทย์ น้อยบัวทอง
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน
วุฒิการศึกษาการศึกษาศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สถานที่ทำงาน โรงเรียนเมืองเลย
e-mail: -

ชื่อ-สกุล นายวีระเดช มณีนพ
ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียน
วุฒิการศึกษาการศึกษาศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
สถานที่ทำงาน โรงเรียนเมืองเลย
e-mail: laokhamhommv@gmail.com

ชื่อ-สกุล นางพิมพ์ ผิวพันธุ์มิตร
 ตำแหน่ง ครู
 วุฒิการศึกษาการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนเมืองเลย
 e-mail: pimpha49@gmail.com

ชื่อ-สกุล นางสาวดุษฤดี อุปฮาด
 ตำแหน่ง ครู
 วุฒิการศึกษาการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนเมืองเลย
 e-mail: dutrudee_1234@hotmail.com

ชื่อ-สกุล นางหทัยชนก กัลป์ชัย
 ตำแหน่ง ครู
 วุฒิการศึกษาการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนเมืองเลย
 e-mail: pixma_nam@hotmail.com

ชื่อ-สกุล นางสาวธณัฐชา ปัญสังกา
 ตำแหน่ง ครู
 วุฒิการศึกษาการศึกษา บริหารธุรกิจบัณฑิต
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนเมืองเลย
 e-mail: namfon_fon@hotmail.com

ชื่อ-สกุล นางสาวสาวเจนจิรา แสนดี
 ตำแหน่ง ครู
 วุฒิการศึกษาการศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนเมืองเลย
 e-mail: jannee_01@hotmail.co.th

ชื่อ-สกุล นายพิสิษฐ์ จริยเอกวิทย์
 ตำแหน่ง ครู
 วุฒิการศึกษาการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนเมืองเลย
 e-mail: pisit.2515.oo@gmail.com